

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Кафедра этналогіі, музейялогіі і гісторыя мастацтваў

БЕЛАРУСКАЯ МУЗЕЯЛОГІЯ

БІБЛІАГРАФІЧНЫ ПАКАЗАЛЬНІК (1991–2012 гг.)

Мінск 2013

Рецэнзенты:

М. А. Бяспалая, доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры гісторыі Беларусі і музейзнаўства Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў

І. Б. Лапцёнак, кандыдат філалагічных навук, начальнік адзела навукова-метадычнага забеспячэння развіцця музейнай дзейнасці Інстытута культуры Беларусі

Укладальнік А. А. Гужалоўскі

Бібліяграфічны паказальнік складзены ў дапамогу студэнтам, магістрантам, аспірантам для заняткаў па шэрагу курсаў спецыяльнасці “Музейная справа і ахова гістарычна-культурнай спадчыны”, а таксама “Музейзнаўства. Кансервацыя і рэстаўрацыя гістарычна-культурных аб’ектаў”. Выданне будзе таксама карысна выкладчыкам профільных кафедраў ВНУ, музейным супрацоўнікам, а таксама ўсім, хто цікавіцца праблемамі музейнай справы.

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ	4
1. ГІСТАРЫЧНАЯ МУЗЕЯЛОГІЯ.....	6
2. ТЭАРЭТЫЧНАЯ І ПРЫКЛАДНАЯ МУЗЕЯЛОГІЯ.....	28
а) навукова-фондавая дзейнасць	28
б) экспазіцыйна-выставачная дзейнасць	38
с) культурна-адукацыйная дзейнасць	58
3. МУЗЕЙ ЯК САЦЫЯЛЬНА-КУЛЬТУРНЫ ІНСТЫТУТ.....	83
4. КАНСЕРВАЦЫЯ І РЭСТАЎРАЦЫЯ МУЗЕЙНЫХ ПРАДМЕТАЎ	108
5. ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ Ў МУЗЕІ.....	113
6. МУЗЕЙНЫЯ СУПРАЦОЎНІКІ.....	118
7. ПАДРЫХТОЎКА МУЗЕЙНАГА ПЕРСАНАЛУ.....	138

УВОДЗІНЫ

Музеялогія – гэта навуковая і вучэбная дысцыпліна, якая даследуе спецыфічныя адносіны чалавека да рэчаіснасці, што ўвасабляюцца ў мэтанакіраваным збіранні, захаванні, вывучэнні, а таксама папулярызацыі матэрыяльнай і нематэрыяльнай прыроднай і культурнай спадчыны. Развіццё музеялагічнай веды адлюстроўваецца не толькі ў практыцы работы розных музеяў, але і ў спецыяльнай літаратуры – навуковай, даведачна-энцыклапедычнай, вучэбнай. Пра гэта сведчыць прапануемы паказальнік, прысвечаны адной з найбольш актуальных праблем сучаснай беларускай музеялогіі – вывучэнню яе бібліяграфчнага набытку. Выбар дадзенай праблематыкі адпавядае таму напрамку музеялагічных даследаванняў, які вядомы музейны дзеяч, прафесар Зб. Странскі вызначыў, як “метамузеялогія”, г. зн. музеялагічнае даследаванне звернутае непасрэдна на сябе, саму навуковую дысцыпліну. Наяўнасць бібліяграфіі побач з уласнымі прадметам, спецыфічнымі метадамі, мовай, а таксама тэарэтычнай сістэмай з’яўляецца неабходнай умовай існавання любой самастойнай навуковай і вучэбнай дысцыпліны.

З кожным годам колькасць кніг і артыкулаў, дзе разглядаецца музейная праблематыка ў нашай краіне павялічваецца. Наспеў час падсумаваць беларускія тэарэтычныя здабыткі ў галіне музеялогіі за першыя два дзесяцігоддзя незалежнасці краіны. Акрамя таго, укладальнікам гэтага паказальніка рухалі чыста практычныя меркаванні. Аўтары шэрагу айчынных работ па музеялогіі дрэнна ведаюць працы сваіх калег нават у межах уласнай краіны (пра што сведчыць у тым ліку змест гэтага паказальніка). Паглыбленыя ў сваі разважанні ў абранай галіне, яны не бяруць пад увагу ідэі і гіпотэзы іншых даследчыкаў. Між тым, апошнія маглі б скарэктаваць, зрабіць больш грунтоўнымі іх уласныя высновы.

Увесь матэрыял у бібліяграфічным паказальніку пададзены адпаведна структуры музеялогіі як навукі – гістарычная музеялогія (гісторыя музейнай справы), а таксама тэарэтычная і прыкладная музеялогія (тэорыя і метадыка музейнай справы). Тэарэтыка-метадычны раздзел з меркаванняў зручнасці карыстання падзелены адпаведна асноўным напрамкам музейнай дзейнасці – навукова-фондавай, экспазіцыйна-выставачнай і культурна-адукацыйнай (селекцыі, тэаўрацыі, камунікацыі). У асобны раздзел былі аб’яднаны шматлікія публікацыі, прысвечаныя музею як сацыяльна-культурнаму інстытуту. Таксама ўласнага раздзелу патрабавала спецыфічная дзейнасць, якую ў музеі ажыццяўляюць рэстаўратары і кансерватары. Падчас збору і апрацоўкі матэрыялу з’явілася думка пра неабходнасць стварэння яшчэ трох самастойных раздзелаў, якія павінны таксама паспрыяць інстытуцыялізацыі і прафесіяналізацыі айчыннай музеялогіі. Адзін з іх прысвечаны інфармацыйным тэхналогіям у музеі. Другі – людзям музейнага свету. Трэці – падрыхтоўцы музейнага персаналу. Унутры кожнага раздзела

бібліяграфічныя запісы змешчаны ў алфавітным парадку аўтараў альбо назваў.

Падчас укладання першага нацыянальнага бібліяграфічнага паказальніка па музейналогіі было шэраг складанасцяў тэарэтыка-метадалагічнага і тэхнічнага характару. Да іх ліку трэба аднесці розную ступень вывучанасці асобных перыядаў гісторыі музейнай справы. Асноўныя напрамкі дзейнасці сучаснага музея (селекцыя, тэзаўрацыя, камунікацыя) адлюстраваны ў працах даследчыкаў на розным прафесійным узроўні і ў розным аб'ёме. У нацыянальных каталогах адсутнічаюць публікацыі беларускіх аўтараў, надрукаваных за мяжой. Выспявае патрэба стварэння ў паказальніку новых самастойных раздзелаў, якія б адлюстроўвалі выкарыстанне новых тэхналогій у музеі, такіх, як “Музейны менеджмент”, “Музейны маркетынг” і інш.

Бібліяграфічны паказальнік “Беларуская музейналогія” не трэба разглядаць як скончаную працу. З аднаго боку, у каталожных запісах бібліятэк штодня з’яўляюцца новыя аўтары, тэмы, тэрміны, геаграфічныя назвы. Гэта патрабуе працягу працы па збіранні і сістэматызацыі матэрыялу. З другога боку, сабраны і сістэматызаваны па раздзелах матэрыял патрабуе наступнага кроку – яго аналізу з мэтай стварэння агульнай карціны развіцця беларускай музейналагічнай веды. У далейшым плануецца ўкладанне дапаможных паказальнікаў, а таксама пашырэнне магчымасцяў пошуку па іншых палях бібліяграфічных запісаў.

Кожная навука, яе структурныя кампаненты ствараюцца шырокім колам аднадумцаў. Бібліяграфія не з’яўляецца выключэннем. Укладальнік хацеў бы выказаць падзяку сваім папличнікам і памагатым – студэнтам, магістрантам і аспірантам музейнага аддзялення гістарычнага факультэта БДУ, на якіх лёгка ўвесць цяжар тэхнічнай працы па падрыхтоўцы паказальніка.

А. А. Гужалоўскі
доктар гістарычных навук,
прафесар кафедры этналогіі, музейналогіі і гісторыі мастацтваў БДУ

1. ГІСТАРЫЧНАЯ МУЗЕЯЛОГІЯ

Абрамова, И.

Музейное собрание В. П. Федоровича в Витебске / И. Абрамова // Беларуская культурнае ўзаемадзеянне канца XIX – пачатку XX ст.: матэрыялы навук. канф., прысвеч. 150-годдзю з дня нараджэння І. Я. Рэпіна і 100-годдзю знаходжання мастака на Беларусі / рэдкал.: В. Сяргеева [і інш.]. – Віцебск, 1995. – С. 64–65.

Адамовіч, С.

Быў такі музей / С. Адамовіч // Наст. газета. – 1991. – 3 жн. – (Дасье “НГ”). (Пра лёс Беларускага музея ў Слоніме і яго экспанаты ў 1943 г.)

Акуліч, С.

Лёс Лагойскага музея / С. Акуліч // Беларус. думка. – 1992. – № 9. – С. 45–47. (З гісторыі першага ў Беларусі гісторыка-краязнаўчага музея, заснаванага братамі К. і Я. Тышкевічамі ў Лагойску ў 1842 г.)

Акуневич, О. И.

1930-е годы – новый, своеобразный период в истории ВОКМ / О. И. Акуневич // 90 год Віцебскаму абласному краязнаўчаму музею: матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі, В. А. Шышанаў, А. І. Лагунова. – Мінск, 2009. – С. 214–219.

Антановіч, Р.

З гісторыі музейнай справы Магілёва / Р. Антановіч // Ратуша (Магілёў). – 1992. – ліп. (№ 13). – С. 6.

Артемчик, Н. П.

Из истории Бобруйского краеведческого музея / Н. П. Артемчик // Старажытнасці Бабруйшчыны: зб. арт. / Аддз. Бабр. гарвыканкама [і інш.]; Н. П. Арцёмчык, Б. І. Бялькевіч, А. В. Вайцяховіч [і інш.]. – Мінск–Бабруйск, 1998. – Вып. 2. – С. 5–8.

Багдановіч, А. І.

Развіццё музейнай справы ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. / А. І. Багдановіч // Айчынная і сусветная гісторыя: сучасныя погляды і метады даследавання: зб. навук. арт. / Установа адукацыі "Беларус. дзярж. пед. ун-т імя М. Танка"; рэдкал.: М. М. Забаўскі [і інш.]. – Мінск, 2004. – С. 110–113.

Бамбешка, І. І.

Вывучэнне гісторыка-культурнай спадчыны Мінска дзяржаўнымі музеямі БССР у 1919–41 гг. / І. І. Бамбешка // Мінск і мінчане: дзесяць стагоддзяў гісторыі (да 510-годдзя атрымання Менскам магдэбурскага права):

матэрыялы Міжн. нав.-практ. канф., Мінск, 4–5 верасня 2009 г. / рэдкал.: А. А. Каваленя [і інш.]. – Мінск, 2010 – С. 166–170.

Бамбешка, І. І.

Дзейнасць царкоўна-археалагічных музеяў Беларусі па вывучэнні матэрыяльнай культуры / І. І. Бамбешка // Гістарычная навука ў Белдзяржуніверсітэце на рубяжы тысячагоддзяў: матэрыялы Рэсп. навук.-практ. канф., прысвечанай 65-годдзю заснавання гіст. фак. Белдзяржуніверсітэта / навук. рэд. Ю. Л. Казакова [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 567–569.

Бамбешка, І. І.

3 гісторыі стварэння і дзейнасці першага грамадскага краязнаўчага музея Беларусі / І. І. Бамбешка // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры. – 2004. – № 3. – С. 119–124.

Бамбешка, І. І.

Кадравае забеспячэнне беларускіх музеяў у XVIII – 1941 гг. / І. І. Бамбешка // Бібліятэкі і музеі ў сістэме інавацыйнай дзейнасці: матэрыялы Міжнар. навук.-практыч. канф., 21–22 кастр. 2009 г. / рэдкал.: С. В. Зыгмантовіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2009. – С. 253–259.

Бамбешка, І. І.

Камплектаванне фондаў Беларускага дзяржаўнага музея ў 1920-я гг. / І. І. Бамбешка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 10–17.

Бамбешка, І. І.

Мінскі абласны музей. Гісторыя стварэння і дзейнасці (20.01.1919–31.08.1923) / І. І. Бамбешка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 5–10.

Бамбешка, І. І.

Паступленні ў Беларускі дзяржаўны музей са сховішчаў Масквы і Ленінграда ў 1922–1927-я гг.: новыя дакументы і факты / І. І. Бамбешка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 24–30.

Бамбешка, И. И.

Собрание И. Х. Колодеева как комплекс источников по истории русско-французских отношений 1805–1815 гг. / И. И. Бамбешка // Вестник молодёжного научного общества. – 2005. – № 1. – С. 57–59.

Бамбешка, І. І.

Фарміраванне прыватных калекцый на тэрыторыі Гродзеншчыны (канец XVIII – пачатак XX ст.) / І. І. Бамбешка // Чацвёртыя Тышкевіцкія чытанні, г. Валожын, 24 кастрычніка 2012 г.: матэрыялы чытанняў / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў; рэдкал.: М. А. Бяспалая (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2012. – С. 23–37.

Бамбешка, І. І.

Фарміраванне сеткі музейных устаноў Віцебска ў XIX – пачатку XX ст. / І. І. Бамбешка // 90 год абласному краязнаўчаму музею: матэрыялы навук. канф., Віцебск, 30–31 кастр. 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2009. – С. 169–176.

Бохан, Ю. М.

Асаблівасці фарміравання Нясвіжскага арсенала князёў Радзівілаў у XVI ст. / Ю. Бохан // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 56–62.

Бярэйшык, Л.

Калекцыя палонікі Эмерыка фон Гутэн Чапскага ў Станькава / Л. Бярэйшык // Проблемы национального сознания польского населения на Беларуси: материалы II Междунар. науч. конф., Гродно, 7–9 нояб. 2003 г. – Гродно, 2004. – С. 261–265.

Вавуло, В. В.

Уроки памяти, уроки музея / В. В. Вавуло // Педагогическая дума. – 2011. – № 20. – С. 33–35.

(История создания и деятельность Музея истории образования и педагогики в городе Минске).

Воробьев, В. В.

Музей истории Гродненского государственного медицинского университета и его достижения за первые 25 лет деятельности / В. В. Воробьев, Ф. И. Игнатович, Е. Н. Войткевич // Журнал Гродненского государственного медицинского университета. – 2008. – № 2. – С. 151–153.

Воронкова, И. Ю.

Начало музеефикации истории партизанского движения и оккупационного режима в Белоруссии (1942–1945 гг.) / И. Ю. Воронкова // Партизанское движение в Беларуси и его роль в разгроме фашистских захватчиков в 1941–1944 годах: материалы Международной научно-практической конференции, Минск, 25–26 июня 2009 года / редкол.: М. В. Мясникович (председатель) [и др.]. – Минск, 2009. – С. 190–201.

Воронкова, И. Ю.

Создание и становление Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны / И. Ю.Воронкова. – Минск, 2001. – 36 с.

Высоцкая, Н.

О 1-й экспедиции ГКГ БССР 1945–1946 гг. / Н. Высоцкая // Аладаўскія чытанні: матэрыялы канферэнцыі, прысвечанай вынікам навукова-даследчай працы за 2002 г., Мінск, 2–3 чэрвеня 2003 г. / адк. рэд. С. А. Шукан. – Мінск, 2003. – Ч. 2. – С. 22–32.

Высоцкая, Н. Ф.

Ценности, переданные из Музея Великой Отечественной войны в Минске в 1950 г. Польской Народной Республике / Н. Ф. Высоцкая // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты): матэрыялы Міжнар. навук. канф., Мінск, 19–20 чэрв. 1997 г. / рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 112–113.

Герасімовіч, У.

Музеі Мінска: гісторыя і сучаснасць / У. Герасімовіч // Каштоўнасці мінуўшчыны: праблемы зберажэння гісторыка-культурнай спадчыны Мінска: матэрыялы канф., Мінск, 12 лістап. 1997 г. / пад агул. рэд. С. В. Марцэлева. – Мінск, 1998. – С. 53–62.

Горшковоз, О.

Публикации Ю. Иодковского как летопись утраченных ценностей Гродненщины / О. Горшковоз // Інфармацыйнае забеспячэнне навукі: праблемы, пошукі, рашэнні: да 75-годдзя з дня заснавання ЦНБ імя Я. Коласа НАН Беларусі: зб. навук. арт. / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр. навук. б-ка імя Я. Коласа; рэдкал.: Н. Ю. Бязрозкіна (адк.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 140–145.

Грабянчук, І. В.

Асветніцкая роля гісторыка-краязнаўчых музеяў у фарміраванні нацыянальнай свядомасці беларусаў (пачатак XX ст. – канец 20-х гадоў) / І. В. Грабянчук // Беларускае асветніцтва: вопыт тысячагоддзя: матэрыялы міжнар. кангр., Мінск, 20–21 кастр. 1998 г. / рэдкал.: У. А. Васілевіч [і інш.]. – Мінск, 1998. – Кн. 1. – С. 97–99.

Грабянчук, І. В.

Ахова помнікаў гісторыі як умова развіцця музейнай справы ў Беларусі (XIX ст. – 1917 г.) / І. Грабянчук // Беларусь у гістарычнай рэтраспектыве XIX–XX стагоддзяў: этнакультурныя і нацыянальна-дзяржаўныя працэсы: зборнік навуковых артыкулаў: у 2 ч. / Міністэрства адукацыі Рэспублікі

Беларусь, Установа адукацыі "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны"; рэдкал.: В. А. Міхедзька (адказны рэдактар) [і інш.]. – Гомель, 2009. – Ч. 2. – С. 48–56.

Грабянчук, І.

Віленскі музей старажытнасцей: заснавальнік і наступнікі / І. Грабянчук // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 33–42.

Грабянчук, І. В.

Гісторыка-краязнаўчыя музеі Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. / І. В. Грабянчук // Вести Национальной академии наук Беларуси. Серия аграрных наук. – 2000. – № 1. – С. 81–86.

Грабянчук, І. В.

Дзяржаўная палітыка па ахове помнікаў гісторыі як умова развіцця музейнай справы ў Беларусі ў канцы XVIII – пачатку XX ст. / І. Грабянчук // Беларускі гістарычны часопіс. – 2011. – № 3. – С. 31–36.

Грабянчук, І.

Краязнаўчы рух і стварэнне першых публічных музеяў у Беларусі: другая палова XIX – пачатак XX ст. / І. Грабянчук // Беларускі гістарычны часопіс. – 2007. – № 4. – С. 38–45.

Грабянчук, І. В.

Музеі пры губернскіх статыстычных камітэтах у Беларусі (другая палова XIX – пачатак XX ст.) / І. В. Грабянчук // Вестник Полесского государственного университета. Серия общественных и гуманитарных наук. – 2009. – № 1. – С. 54–61.

Грабянчук, І.

Музейная справа ў Беларусі: XIX – пач. XX ст. / І. Грабянчук // Спадчына. – 2001. – № 1–2. – С. 135–162.

Грабянчук, І. В.

Музейная справа ў Беларусі і беларуская этнічная самасвядомасць (1851–1917) / Грабянчук І. В. // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі: зборнік артыкулаў / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Дзяржаўная навуковая ўстанова "Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы". – Мінск, 2007–2008. – Вып. 5. – С. 487–494.

Грабянчук, І. В.

Узнікненне і дзейнасць публічных музеяў у Беларусі (1851–1917 гг.): дысертацыя на суісканне вучонай ступені кандыдата гістарычных навук: 07.00.02 / І. В. Грабянчук. – Мінск, 2005. – 131 л.

Гужаловский, А. А.

Деятельность музеев Западной Беларуси по формированию исторического самосознания населения в 20–30 гг. XX в. / А. А. Гужаловский // Перемещение границ – изменение идентичности. Вильнюс – Брест – Львов, Вильнюс, 17–24 сент. 2005 г. – Вильнюс, 2005. – С. 30–33.

Гужаловский, А. А.

Из истории продаж белорусских музейных ценностей за границу / А. А. Гужаловский. // Праці центру пам'яткознавства / Центр пам'яткознавства НАН України та УТОПІК; гол. редактор О.М. Титова. – Київ, 2010. – Вип. 18. – С. 164–178.

Гужаловский, А. А.

Музеи Белоруссии в дооктябрьский период / А. А. Гужаловский // Музей и власть: сб. науч. тр. / Рос. АН, НИИ культуры; отв. ред. С. А. Каспаринская. – Москва, 1991. – Ч. 2: Из жизни музеев. – С. 44–61.

Гужаловский, А. А.

Просветительская работа музеев Белоруссии в дооктябрьский период / А. А. Гужаловский // Вопросы искусства и культуры Белоруссии: науч. сб. / Мин. ин-т. культ. – Минск, 1991. – С. 8–13.

Гужалоўскі, А. А.

Аб рэвалюцыйным і эвалюцыйным падыходах у музейнай справе Беларусі ў XX ст. / А. А. Гужалоўскі // Працы гістарычнага факультэта БДУ: навук. зб. / Беларус. гос. ун-т; адк. рэд. У. К. Коршук. – Мінск, 2009. – С. 229–235.

Гужалоўскі, А. А.

Архіўныя дакументы аб вывазе музейных рэчаў з Беларусі / А. А. Гужалоўскі // Вяртанне: Дакументы і архіўныя матэрыялы па праблемах пошуку і вяртання нацыянальных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь / Беларускі фонд культуры. – Мінск, 1992. – С. 167–173.

Гужалоўскі, А. А.

Асветніцкая дзейнасць першых беларускіх музеяў / А. А. Гужалоўскі // Беларускае асветніцтва: вопыт тысячагоддзя: матэрыялы II міжнарод. кангр., Мінск, 17–19 мая 2000 г.: у 3 кн. / рэдкал.: А. І. Лугоўскі (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2001. – Кн. 1. – С. 88–93.

Гужалоўскі, А. А.

Беларускі дзяржаўны музей як цэнтр краязнаўства ў 20-я гады / А. А. Гужалоўскі, Л. М. Хухлындзіна // Гістарычнае краязнаўства – дзейсны фактар інтэнсіфікацыі навучальнага працэсу ў школе і ВНУ: тэзісы рэсп.

наук.-метад. канф., Гродна, 27–29 кастр. 1994 г. / склад. і адказ. рэд. І. П. Крэнь. – Гродна, 1994. – С. 13–24.

Гужалоўскі, А. А.

Былі на Беларусі музеі... / А. А. Гужалоўскі // Літаратура і мастацтва. – 1993. – 30 ліп. – С. 14–15.

Гужалоўскі, А. А.

Генэзіс сучаснага этнаграфічнага музея / А. А. Гужалоўскі // Этнокультурное развитие Беларуси в XIX – начале XX в.: мат-лы Междунар. науч.-прак. конф. 19–20 мая 2010 г., Минск / редкол.: Т. А. Новогродский (отв. ред.). – Минск, 2011. – С. 239–246.

Гужалоўскі, А. А.

3 гісторыі музейнай справы на Беларусі / А. А. Гужалоўскі, А. М. Калбаска // Музейныя сшыткі. Беларускія музеі: Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. А. М. Калбаска. – Мінск, 1998. – С. 15–51.

Гужалоўскі, А. А.

3 гісторыі рабункаў Нясвіжскага замка / А. А. Гужалоўскі // Спадчына. – 1993. – № 2. – С. 26–27.

Гужалоўскі, А. А.

3 гісторыі фарміравання фондавага збору БДМ у 20-я гг. XX ст. / А. А. Гужалоўскі // Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны. – Мінск, 2002. – Вып. 1. – С. 192–199.

Гужалоўскі, А. А.

Калекцыі напалеаністыкі І. Х. Каладзева ў Новабарысаве / А. А. Гужалоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2002. – № 4. – С. 22–24.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Беларусі (1918–1941 гг.) / А. А. Гужалоўскі. – Мінск: НАРБ, 2002. – 176 с.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Беларусі (1941–1991 гг.) / А. А. Гужалоўскі. – Мінск: НАРБ, 2004. – 192 с.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Беларусі ў час нямецкай акупацыі (1941–1944) / А. А. Гужалоўскі // XXI век: актуальныя праблемы гістарычнай навуцы: матэрыялы міжнароднага навучнага канф., прысв. 70-летнюю іст. фак. БГУ, Мінск, 15–16 апр. 2004 г. / Бел. гос. ун-т. – Мінск, 2004. – С. 234–236.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Заходняй Беларусі – паміж паланізацыяй і саветызацыяй / А. А. Гужалоўскі // Праблемы ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР: гісторыя і сучаснасць: матэрыялы міжнар. навук.-тэарэт. канф., Мінск, 17–18 вер., 1999 г. / рэдкал.: П. І. Брыгадзін, У. Ф. Ладысеў (адк. рэдактары) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 105–110.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Мінска / А. А. Гужалоўскі // Памяць: Мінск: гісторыка-дакументальныя хронікі гарадоў і раёнаў Беларусі: у 5 кн. / рэдкал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2007. – Кн. 5, Ч. 2. – С. 370–398.

Гужалоўскі, А. А.

Нараджэнне беларускага музея / А. А. Гужалоўскі. – Мінск: НАРБ, 2001. – 106 с.

Гужалоўскі, А. А.

Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі – у пошуках вытокаў / А. А. Гужалоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 1995. – С. 100–108.

Гужалоўскі, А. А.

Новыя матэрыялы аб адабранні каштоўнасцей з музеяў БССР у 1920–1930-я гады / А. А. Гужалоўскі // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі: зборнік артыкулаў / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Дзяржаўная навуковая ўстанова "Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы". – Мінск, 2011. – Вып. 11. – С. 509–521.

Гужалоўскі, А. А.

Праект рэарганізацыі музейнай сеткі БССР В. Ю. Ластоўскага / А. А. Гужалоўскі // Працы гістарычнага факультэта БДУ: навук. зб. / Беларус. дзярж. ун-т. – Мінск, 2006. – С. 294–295.

Гужалоўскі, А. А.

Сабранае застаецца, калі свой не адхінецца...: І. Луцкевіч – збіральнік беларускіх старажытнасцяў / А. А. Гужалоўскі // Маст. Бел. – 1991. – № 10. – С. 67–69.

Гужалоўскі, А. А.

Станаўленне музеялогіі як навуковай і вучэбнай дысцыпліны / А. А. Гужалоўскі // Гістарычная навука ў БДУ на рубяжы вякоў: матэрыялы рэсп. навук.-прак. канф., прысв. 65-годдзю засн. гіст. фак. БДУ, Мінск, 26 ліст. 1999. / Бел. дзярж. ун-т. – Мінск, 2000. – С. 561–565.

Гужалоўскі, А. А.

Станаўленне сеткі краязнаўчых музеяў у БССР у 20-я гады XX стагоддзя / А. А. Гужалоўскі // Веснік БДУ. – 2001. – № 2. – С. 15–19.

Гужалоўскі, А. А.

“Эфектыўная гісторыя” М. Фуко і даследаванне гісторыі музеяў / А. А. Гужалоўскі // Сучасны гісторыка-культурны працэс: самавызначэнне і самарэалізацыя суб’екта: мат. рэсп. навук. канф., Мінск, 16–17 мая 2006 г. / Бел. дзярж. пед. ун-т. – Мінск, 2006. – С. 73–76.

Гужалоўскі, А. А.

Як рабавалі беларускія музеі / А.А. Гужалоўскі // Спадчына. – 1992. – № 5. – С. 56–59.

Гулевiч, В.

Захавальнікі гісторыі і легендаў / В. Гулевiч // Беларусь: палiтыка, эканомiка, культура. – 2008. – № 11. – С. 42–43.

(Пра гісторыю стварэння і сучасны стан Музея валуноў у Мінску)

Гурьянова, С. А.

Роль частных собраний в становлении и развитии музеев г. Витебска XIX–XX вв. / С. А. Гурьянова // 90 год Віцебскаму абласнаму краязнаўчаму музею: матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савiцкі, В. А. Шышанаў, А. І. Лагунова. – Мінск, 2009. – С. 176–184.

Джумантаева, Т. А.

Да пытання аб музейных традыцыях Полацка. Музей езуiцкага калегіума XVIII–XIX стст. Музеі навучальных устаноў XIX ст. / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навук.-даследчай работы 1998 г., Полацк, 20 лют. 1999 г. / Полац. гіст.-культур. музей-запаведнік.; уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1999. – С. 7–17.

Джумантаева, Т. А.

Краязнаўчы музей Полацка (пач. XX ст. – 70-ыя гг. XX ст.) / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навук.-даследчай работы ў 1999 г., Полацк, 23 лют. 2000 г. / Нац. Полац. гіст.-культур. музей-запаведнік; уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2000. – С. 5–20.

Джумантаева, Т. А.

Музейные традиции Полоцка и перспективы развития музея-заповедника / Т. А. Джумантаева // Человек, культура и общество в контексте глобализации = Human being, culture and society in the context of globalisation: материалы Междунар. науч. конф., Москва, 25–27 нояб. 2005 г. / Федер. агенство по культуре и кинематографии; Рос.ин-т культурологии; редкол.: К. Э. Разлогов

[и др.]. – Москва: Акад. проект, 2007. – С. 194–197.

Джумантаева, Т. А.

Полацкаму музею беларускага кнігадрукавання – 20 / Т. А. Джумантаева, В. Я. Ашуева // Роднае слова. – 2010. – № 8. – С. 96–99.

Добриян, А. А.

Роль Виленского музея древностей в развитии археологии на Беларуси / А. А. Добриян // Актуальныя праблемы гісторыі Беларусі: стан, здабыткі і супярэчнасці, перспектывы развіцця: матэрыялы рэсп. навук. канф., 3–4 мая 2002 г., Гродна: у 4 ч. / рэдкал.: І. П. Крэнь (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 2003. – Ч. 4. – С. 276–279.

Драб, А. Н.

История музейного дела на Лидчине = History of Lida museums / А. Н. Драб // Белая Русь: Бизнес. Коммерция. Пром-сть. Реклама. Торговля: торгово-пром. журн. Респ. Беларусь. – 2010. – № 3. – С. 12–15.

Дубовская, Т.

Образ Национального музея истории и культуры Беларуси 20–30-х гг. XX в.: (по материалам коллекции "Металл") / Т. Дубовская // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск. – 2005. – Вып. 2. – С. 18–21.

Жыгунова, С. І.

Віленскі музей старажытнасцей / С. І. Жыгунова // Другія Тышкевіцкія чытанні, г. Лагойск, 15 кастрычніка 2009 г.: матэрыялы чытанняў / рэдкал.: А. І. Смолік (адказны рэдактар) [і інш.]; прадмова А. І. Смоліка. – Мінск, 2009. – С. 25–32.

Запартыка, Г.

Перспектывы навуковай рэканструкцыі музея імя Івана Луцкевіча ў Вільні / Г. Запартыка // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты): матэрыялы Міжнар. навук. канф., Мінск, 19–20 чэрв. 1997 г. – Мінск, 1997. – С. 178–184.

Зелянкова, А.

Дзейнасць Гомельскага педагагічнага музея і яго лёс [1919–1927] / А. Зелянкова // Беларускі горад у часе і прасторы: 500 гадоў Полацкай магдэбургіі: зб. навук. прац / Полац. дзярж. ун-т, Ін-т гісторыі НАНБ. – Наваполацк–Мінск, 2001. – С. 219–223.

Исаков, Г. И.

Из истории коллекции Витебского музея современного искусства (1919–

1941 гг.) / Г. И. Исаков // Веснік Віцеб. дзярж. ун-та. – 2001. – № 1 (19). – С. 53–58.

Іваноў, М.

Гісторыя заснавання і дзейнасць Беларускага музея ў Ляймене (1982–1992) / М. Іваноў // Беларусіка=Albaruthenica / Міжнародная асацыяцыя беларусістаў, Нац. навукова-асветны цэнтр ім. Ф. Скарыны, Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”. – Мінск, 1995. – Кн. 5: Культура беларускага замежжа; Беларускі-амерыканскія гістарычна-культурныя ўзаемадачынненні. – С. 105–110.

Ігнатовіч, Ф. І.

Музей натуральнай гісторыі Гродзенскай медычнай акадэміі і яго лёс / Ф. І. Ігнатовіч // Краязнаўчыя запіскі: зб. арт. / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей”; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.), В. І. Шоцік. – Гродна, 1995. – Вып. 3: Да 75-годдзя заснавання ГДГАМ. – С. 81–86.

Інвентарная кніга Музею ім. Ів. Луцкевіча Беларускага Навуковага Таварыства ў Вільні № 1: пач. 3 чэрв. 1922 г. / Тэкст кнігі падрыхт. да публ. У. Крукоўскі // Спадчына. – 1995. – № 1. – С. 47–51; № 2. – С. 85–111; № 3. – С. 138–156; № 4. – С. 60–79. – № 5. – С. 163–190.

Казак, Т. В.

Гродзенскі музей і лёс яго заснавальніка / Т. В. Казак // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей”; рэдкал.: І. І. Граблеўская. – Гродна, 2010. – Вып. 7: Да 90-годдзя заснавання Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея. – С. 3–46.

Калашнікова, Н. М.

Белорусские коллекции в Российском этнографическом музее / Н. М. Калашнікова // Традиции и обычаи народов России и Беларуси: междунар. конф., 23–25 мая 2001 г., Минск, Респ. Беларусь: докл.и сообщ. в 2 т. / под ред. Н. А. Лобанова. – Минск, 2001. – Т. 1. – С. 10–14.

Калбаска, А.

Агляд развіцця музейнай справы ў Беларусі (1975–1985 гг.) / А. Калбаска // Музейныя сшыткі. Беларускія музеі: Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. А. М. Калбаска. – Мінск, 1998. – С. 52–72.

Калбаска, А.

Перадмузейныя формы збіральніцтва і калекцыянерства першабытных насельнікаў на Беларусі / А. Калбаска // Музейныя сшыткі. Беларускія музеі: Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. А. М. Калбаска. – Мінск, 1998. – С. 5–14.

Калымага, Н., Ладзісаў, А.

Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі: камплектаванне музейнага збору ў 1957–1967 гг. / Н. Калымага, А. Ладзісаў // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 13–17.

Кандрацьева, Л.

Музеі губернскага Магілёва / Л. Кандрацьева // Магілёўская даўніна. – 2002. – № 9. – С. 63–66.

Караевская, Т. А.

Из истории формирования коллекции "Искусство" Горецкого историко-этнографического музея / Т. А. Караевская // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 84–86.

Карачун, Ю. А.

Государственному художественному музею БССР – 50 лет / Ю. А. Карачун // Сообщения Государственного художественного музея БССР. – Минск, 1994. – Вып. 1. – С. 5–12.

Карпенко, Е. В.

Несвижские собрания Радзивиллов / Е. В. Карпенко // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5: 2004. – С. 56–63.

Касімава, А. В.

Выставачная дзейнасць беларускіх музеяў у першыя пасляваенныя дзесяцігоддзі (1945–1965 гг.): на прыкладзе Дзяржаўнай карціннай галерэі БССР / А. В. Касімава // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2008. – № 9. – С. 160–166.

Каханоўскі, Г.

Вытокі музейнай справы і мецэнацтва / Г. Каханоўскі // Куфэрак Віленшчыны. – 2000. – № 1. – С. 64–71.

Каханоўскі, Г.

Вытокі музейнай справы на Беларусі / Г. Каханоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 1994. – № 2. – С. 79–86.

Клепікаў, М. Я.

Распрадажа музейных каштоўнасцей Беларусі на замежных аўкцыёнах у 1920-я гады / М. Клепікаў // Беларускі гістарычны часопіс. – 2008. – № 4. – С. 18–23.

Козик, Л.

Формирование коллекции польского искусства в Национальном художественном музее Республики Беларусь / Л. Козик // Художественное образование XXI века: Преемственность. Методология. Дидактика: материалы Междунар. науч. конф., Минск, 3–5 дек. 1998 г. – Минск, 1999. – Вып. 2: Театральное образование. Образование изобразительного искусства. – С. 39–41.

Колабава, І. Н.

Нумізматычная калекцыя Лагойскага музея Тышкевічаў / І. Н. Колабава // Другія Тышкевіцкія чытанні, г. Лагойск, 15 кастрычніка 2009 г.: матэрыялы чытанняў / рэдкал.: А. І. Смолік (адказны рэдактар) [і інш.]; прадмова А. І. Смоліка. – Мінск, 2009. – С. 39–42.

Кондратьева, Л. Ф.

Из истории музейного дела в Могилеве. 1867–1941 гг. / Л. Ф. Кондратьева // Гісторыя беларускага Падняпроўя: да 130-годдзя Магіл. абл. краязн. музея: матэрыялы навук. канф., 13–14 лістап. 1997 г. / рэд. савет: С. І. Бяспанскі (адк. рэд.) [і інш.]. – Магілёў, 1999. – С. 3–20.

Краско, О. Д.

История Полоцкого краеведческого музея / О. Д. Краско // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1997 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1998. – С. 14–17.

Ксеневіч, Ю.

Станаўленне савецкай музейнай справы ў Мінску: Музей рэвалюцыі БССР. 1926–1941 гг. / Ю. Ксеневіч // Современные стратегии развития мегаполисов и крупных городов: материалы междунар. науч.-практ. конф. «Современные стратегии развития мегаполисов и крупных городов», 7–10 окт. 2003 г., г. Минск / под общ. ред. В. А. Бобкова. – Минск, 2003. – С. 354–360.

Ксяневіч, Ю.

Аб супрацоўніках БДМ – ахвярах сталінскіх рэпрэсій / Ю. Ксяневіч // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 9–24.

Ксяневіч, Ю.

Дзяржаўная палітыка ў галіне музейнай справы ў БССР 1918–1941 гг. і Беларускі дзяржаўны музей / Ю. Ксяневіч // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 5–9.

Ксяневіч, Ю. Г.

Музей рэвалюцыі БССР у 1926–1941 гг. / Ю. Г. Ксёневіч // Чалавек і культура: праблемы гармоніі: зборнік навуковых артыкулаў аспірантаў / Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў. – Мінск, 2004. – С. 87–91.

Ксёневіч, Ю.

Структура Беларускага дзяржаўнага музея ў 20–30-я гг. XX ст. / Ю. Ксёневіч // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск. – 2005. – Вып. 2. – С. 5–10.

Ксёневіч, Ю.

Трагічны лёс музея / Ю. Ксёневіч // Польшча. – 2001. – № 3. – С. 258–267.

Курчицкий, А. В.

Страницы истории Гомельского областного краеведческого музея / А. В. Курчицкий // Краеведческие записки: к 80-летию Гомел. обл. краевед. музея: сб. ст. / Упр. культуры Гомел. облисполкома; отв. ред. А. И. Дробушевский. – Гомель, 2000. – С. 17–34.

Курылёнак, В. С.

Музей-запаведнік “Заслаўе” ў лютэрку гісторыі / В. С. Курылёнак // Веснік Бел. дзярж. ун-та культуры. – 2003. – № 2. – С. 117–121.

Лабачэўская, В.

Беларуская этнаграфічная калекцыя ў Вільні / В. Лабачэўская // Спадчына. – 1996. – № 1. – С. 151–161.

Лабачэўская, В.

З гісторыі збірання прадметаў этнаграфіі і народнага мастацтва Магілёўшчыны / В. Лабачэўская // Гісторыя Беларускага Падняпроўя: да 130-годдзя Магіл. абл. краязн. музея: матэрыялы навук. канф., 13–14 лістап. 1997 г. / рэд. савет: С. І. Бяспанскі (адк. рэд.) [і інш.]. – Магілёў, 1999. – С. 187–189.

Лабачэўская, В. А.

Лёс дзвюх палескіх калекцый 1920–1930-х гадоў / В. А. Лабачэўская // Гісторыка-культурная спадчына Брэсцка-Пінскага Палесся: паміж мінулым і будучыняй (да 450-годдзя г. Століна): зборнік матэрыялаў міжнароднай навуковай канферэнцыі 28–29 верасня 2005 года: у 2 ч. / рэдкал.: А. М. Вабішчэвіч [і інш.] – Брэст, 2006. – Ч. 1. – С. 164–170.

Лабачэўская, В.

Новыя звесткі пра зборы Беларускага музея імя Івана Луцкевіча ў Вільні / В. Лабачэўская // Спадчына. – 1995. – № 5. – С. 161–162.

Лакотка, С. А.

Гісторыя скансэна / С. А. Лакотка // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 50–55.

Лебедик, Л.

Остатся в веках... / Л. Лебедик // Веснік сувязі. – 2008. – № 2. – С. 51–54.
(О музее истории профсоюзного движения Беларуси)

Лисов, А. Г.

Роль правительственных учреждений в деле собирания музейных коллекций в белорусско-литовском регионе / А. Г. Лисов // Веснік Віцебскага дзяржаўнага ун-та. – 1998. – № 3. – С. 44–49.

Луцкевіч, Л.

Скарбніца беларушчыны: Бел. нац. музей у Вільні: 1921–1945 гг. / Л. Луцкевіч // Літаратура і мастацтва. – 1991. – 15 сак. – С. 14–15.

Лютынскі, В.

3 гісторыі музейнай справы ў Оршы / В. Лютынскі // Аршанская газета. – 2001. – 7 жн.; 9 жн.

Мальдзіс, А.

Які лёс старадаўніх музейных і бібліятэчных збораў на Беларусі? / А. Мальдзіс // Наша слова. – 1995. – 8 лют. – С. 4.

Мартынава, Н.

Беларускі дзяржаўны музей і Інстытут беларускай культуры: супрацоўніцтва ў галіне этнаграфічных даследаванняў, развіцці краязнаўчага руху і станаўленні музейнай справы на Беларусі ў 1920 – пачатку 1930-х гг. / Н. Мартынава // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 5–13.

Мархель, В.

“Работа ради ближних и будущего”: “Книга для записи посетителей собрания в Замостье, заложенная в 1882 году” Александра Ельского / В. Мархель // Нёман. – 1999. – № 12. – С. 233–246.

Матыль, Т. Л.

3 гісторыі музеяў пад адкрытым небам / Т. Л. Матыль // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 56–62.

Мацевасян, А.

З гісторыі Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы: да 65-годдзя з дня заснавання / А. Мацевасян // Роднае слова. – 2010. – № 9. – С. 97–100.

Михневич, Л. В.

История витебского музея современного (левого) искусства / Л. В. Михневич // Мастацкі музей у кантэксце нацыянальнай культуры на мяжы тысячагоддзяў. Стан. Праблемы. Развіццё: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60-годдзю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 20–22 кастрычніка 1999 г. / навуковы рэдактар Ю. А. Піскун. – Мінск, 2004. – С. 52–66.

Огай, М. Н.

История и судьба «Храма муз» / М. Н. Огай // Краеведческие записки: к 80-летию Гомел. обл. краевед. музея: сб. ст. / Упр. культуры Гомел. облисполкома; отв. ред. А. И. Дробушевский. – Гомель, 2000. – С. 3–6.

Паўлава, А. Я.

Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей: беларускія поспехі і праблемы / А. Я. Паўлава // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 43–46.

Півавар, М. В.

Музеі Віцебска ў XIX – пачатку XX ст. / М. В. Півавар // Искусство и культура. – 2012. – № 2(6). – С. 53–59.

Писаненко, А. Д.

Зоологический музей БГУ: к 90-летию открытия / А. Д. Писаненко. – Минск: Белорусский государственный университет, 2010. – 87 с.

Подлипский, А.

Полоцкая кунсткамера / А. Подлипский // Нар. Слова. – 1991. – 13 мая. – С. 4.

Поплавская, Я. Б.

История биологического музея БрГПИ / Я. Б. Поплавская // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 4–6.

Пренц, К. В.

Увековечение памяти Марка Шагала в Витебске: хроника событий / К. В. Пренц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі, Аддз. навук. інфарм. па праблемах культуры і мастацтва.

– 1992. – Вып. 2. – С. 40–55.

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі ў 1996 годзе: хроніка і факты / К. У. Прэнц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі, Аддз. навук. інфарм. па праблемах культуры і мастацтва. – 1997. – Вып. 3. – С. 4–30.

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі ў 1997 годзе: хроніка і факты / К. У. Прэнц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі, Аддз. навук. інфарм. па праблемах культуры і мастацтва. – 1997. – Вып. 6. – С. 28–53.

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі ў 1998 г.: падзеі і факты / К. У. Прэнц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі, Аддз. навук. інфарм. па праблемах культуры і мастацтва. – 1999. – Вып. 1. – С. 4–36.

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі–2004: факты, падзеі [Электронны рэсурс] / К. У. Прэнц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва, 2001–2006: інфармацыйна-аналітычны зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; складальнікі: Л. В. Гарбачова, В. А. Грынкевіч. – Электронныя тэкставыя даныя (31,9 Мбайт). – Мінск: Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2008. – 1 электронны аптычны дыск (CD-ROM).

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі–2005: факты, падзеі [Электронны рэсурс] / К. У. Прэнц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва, 2001–2006: інфармацыйна-аналітычны зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; складальнікі: Л. В. Гарбачова, В. А. Грынкевіч. – Электронныя тэкставыя даныя (31,9 Мбайт). – Мінск: Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2008. – 1 электронны аптычны дыск (CD-ROM).

Прэнц, К. У.

Музеі Беларусі ў 2006 г.: па матэрыялах перыядычнага друку [Электронны рэсурс] / К. У. Прэнц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва: зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Электронныя тэкставыя даныя. – Мінск, 2007.

Прэнц, К. У.

Хроніка найбольш значных падзей музейнага жыцця 1999 г. / К. У. Прэнц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 2. – С. 4–26.

Прэнц, К. У.

Хроніка найбольш значных падзей музейнага жыцця ў 2000 годзе / К. У. Прэнц // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2001. – № 2. – С. 52–67.

Прэнц, К. У.

Хроніка найбольш значных падзей музейнага жыцця 2001 г. [Электронны рэсурс] / К. У. Прэнц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва, 2001–2006: інфармацыйна-аналітычны зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; складальнікі: Л. В. Гарбачова, В. А. Грынкевіч. – Электронныя тэкставыя даныя (31,9 Мбайт). – Мінск: Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2008. – 1 электронны аптычны дыск (CD-ROM).

Прэнц, К. У.

Хроніка найбольш значных падзей музейнага жыцця Беларусі. 2002 [Электронны рэсурс] / К. У. Прэнц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва, 2001–2006: інфармацыйна-аналітычны зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; складальнікі: Л. В. Гарбачова, В. А. Грынкевіч. – Электронныя тэкставыя даныя (31,9 Мбайт). – Мінск: Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2008. – 1 электронны аптычны дыск (CD-ROM).

Прэнц, К.

Хроніка станаўлення і развіцця музейнай справы на Беларусі / К. Прэнц // Музейныя сшыткі. Беларускія музеі: Гісторыя. Хроніка. Сучаснасць / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. А. М. Калбаска. – Мінск, 1998. – С. 73–125.

Савіцкі, Г. У.

Віцебскаму абласнаму краязнаўчаму музею – 90 гадоў / Г. У. Савіцкі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2008. – № 10. – С. 21–26.

Савіцкі, Г. У.

Гісторыя станаўлення і развіцця Віцебскага абласнога краязнаўчага музея / Г. У. Савіцкі // 90 год Віцебскаму абласнаму краязнаўчаму музею: матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі, В. А. Шышанаў, А. І. Лагунова. – Мінск, 2009. – С. 14–24.

Савіцкі, Г. У.

Гісторыя фарміравання функцый музея ў сістэме універсітэцкай адукацыі / Г. У. Савіцкі // Высшая школа: праблемы и перспективы: материалы 8-й Международной научно-методической конференции, Минск, 18–19 декабря 2007 года: в 2 ч. / редкол.: М. И. Демчук [и др.]. – Минск, 2007. – Ч. 2. – С. 85–87.

Савіцкі, Г. У.

З гісторыі музеяў прамысловых прадпрыемстваў Беларусі / Г. У. Савіцкі // Европа: актуальныя праблемы этнокультуры: матэрыялы II Міжнароднай навучна-теарэтычнай канферэнцыі, г. Мінск, 25 красавіка 2008 г. / рэдкал.: В. В. Тугай (адказны рэдактар) [і др.]. – Мінск, 2008. – С. 366–367.

Савіцкі, Г. В.

Частны музей В. П. Федоравіча в г. Віцебске / Г. В. Савіцкі // I Машеровскія чтэння: матэрыялы рэгіянальнай навучнай канферэнцыі студэнтаў, магістрантаў, аспірантаў і моладых вучоных, 5 мая 2005 г. / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Учреждение адукацыі "Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт ім. П. М. Машерова"; рэдкал.: Г. И. Михасев (галоўны рэдактар), А. Н. Галкін, О. Е. Анціпенка. – Віцебск, 2005. – Сэрыя 2: Гуманітарныя навукі. – С. 181–182.

Сапега, Т. А.

Музей кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі: перадгісторыя стварэння і пяць гадоў дзейнасці / Т. А. Сапега // Матэрыялы VII Міжнародных кнігаведчэскіх чтэнняў "Бібліятэка і палітыка адкрытага даступа к інфармацыі і ведаў", Мінск, 10–11 лістапада 2011 г. / сост. Л. Г. Кірыхіна; навучны рэдактар Р. С. Мотульскі. – Мінск, 2011. – С. 91–99.

Саўчанка Н.

Дакументы па гісторыі Беларускага дзяржаўнага музея ў Дзяржаўным архіве Мінскай вобласці / Н. Саўчанка // Музейны веснік. / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – 168 с.

Саўчук, А. І.

Выставачная дзейнасць Гродзенскага музея ў 1920-я гады (па матэрыялах архіва Юзафа Ядкоўскага з фондаў ГДГАМ) / А. І. Саўчук // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: І. І. Граблеўская (гал. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 2000. – Вып. 5: Да 90-годдзя заснавання Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея. – С. 7–13.

Сімакова, І. М.

Камплектаванне фондаў дзяржаўных этнаграфічных музеяў Беларусі ў другой палове XX – пачатку XXI стст. / І. М. Сімакова // Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны. – Мінск, 2012. – С. 157–164.

Скалабан, В.

Невядомыя дакументы з гісторыі музеяў Беларусі 1930-х гадоў / В. Скалабан // Музейны веснік / Нац. гіст. музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 17–20.

Сколобан, В. В.

К истории собраний Государственной Картинной Галереи. 1944–1956 годы / В. В. Сколобан // Музей XXI стагоддзя: актуальныя праблемы дзейнасці: навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 65-годдзю з дня заснавання Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 9–11 лістапада 2004 года, Мінск / навуковы рэдактар Н. М. Усава. – Мінск, 2008. – С. 88–102.

Страх, І. Э.

Развіццё музейнай справы ў Гродне ў другой палове XIX – пачатку XX ст. / І. Э. Страх // Гарады Беларусі ў кантэксце палітыкі, эканомікі, культуры: зборнік навуковых артыкулаў / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Установа адукацыі "Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Я. Купалы", Факультэт гісторыі і сацыялогіі, Кафедра гісторыі Беларусі; рэдкал.: Т. П. Крэнь, І. В. Соркіна (адказныя рэдактары) [і інш.]. – Гродна, 2007. – С. 275–279.

Страх, І. Э.

Школьныя музеі Гродна ў другой палове XX – пачатку XXI ст. / І. Э. Страх // Гродна і гродзенцы: дзевяць стагоддзяў гісторыі: да 880-годдзя горада: матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі, Гродна, 10–11 красавіка 2008 г. рэдкал.: А. І. Антоненка, А. А. Каваленя, Я. А. Роўба (адказныя рэдактары) [і інш.]. – Гродна, 2008. – С. 383–389.

Сурская, Т. А.

Хроніка музея (1995–1999) / Т. А. Сурская // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2001. – Вып. 3. – С. 199–277.

Сурская, Т. А.

Хроніка музея за 2000–2002 гг. / Т. А. Сурская // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5. – С. 232–243.

Сухоруков, А.

К истории создания музея-усадьбы И. Е. Репина “Здравнево” / А. Сухоруков, В. Шишанов // Беларуская-руская культурнае ўзаемадзеянне канца XIX – пачатку XX ст.: матэрыялы навук. канф., прысвеч. 150-годдзю з дня нараджэння І. Я. Рэпіна і 100-годдзю знаходжання мастака на Беларусі / рэдкал.: В. Сяргеева [і інш.]. – Віцебск, 1995. – С. 111–117.

Усава, Н. М.

Для вечнага захоўвання...: выстава новых паступленняў. 1991–2011 / Н. М. Усава // Мастацтва. – 2012. – № 2. – С. 8–10.

Федасюк, Н. Ю.

Гісторыя стварэння і дзейнасці Магілёўскага мастацкага музея імя П. В. Масленікава / Н. Ю. Федасюк // Гістарычнае і сацыякультурнае развіццё Магілёва: зборнік навуковых прац удзельнікаў V Міжнароднай навуковай канферэнцыі "Гісторыя Магілёва: мінулае і сучаснасць" / укладальнікі: І. А. Пушкін, В. В. Юдзін. – Магілёў, 2007. – С. 251–254.

Хацяновіч, Н.

Лідскі гістарычна-мастацкі музей: 75 гадоў пачатку музейнай справы ў Лідзе / Н. Хацяновіч // Лідскі летапісец. – 2009. – № 3/4. – С. 16–25.

Хмельницкая, Л. В.

К истории коллекций современного искусства в музеях Витебска (1918–1941 гг.) / Л. Хмельницкая, В. Шишанов // Шагаловский сборник / редкол.: Л. Хмельницкая (главный редактор), Д. Симанович. – 2008. – Вып. 3: Материалы X–XIV Шагаловских чтений в Витебске (2000–2004). – С. 125–161.

Хмельницкая, Л. В.

К истории одной идеи Марка Шагала: от Городского художественного музея к Музею современного искусства в Витебске / Л. В. Хмельницкая // Бюллетень Музея Марка Шагала. – 2009. – Вып. 16/17. – С. 102–114.

Хмяльніцкая, Л.

Віцебскае старажытнасховішча: епархіяльны музей або уніяцкі збор? / Л. Хмяльніцкая // Беларуская-руская культурнае ўзаемадзеянне канца XIX – пачатку XX ст.: матэрыялы навук. канф., прысвеч. 150-годдзю з дня нараджэння І. Я. Рэпіна і 100-годдзю знаходжання мастака на Беларусі / рэдкал.: В. Сяргеева [і інш.]. – Віцебск, 1995. – С. 55–63.

Хмяльніцкая, Л.

Віцебскі царкоўна-археалагічны музей / Л. Хмяльніцкая // З глыбі вякоў. Наш край: гіст.-культ. зб. / уклад. В. У. Шаблюк; навук. рэд. А. К. Краўцэвіч. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 4–15.

Холодова, Е.

Минский церковно-археологический комитет и музей при нем: к 95-летию со дня создания / Е. Холодова // Архівы і справаводства. – 2003. – № 1. – С. 126–128.

Хроника жизни Музея Марка Шагала // Бюллетень Музея Марка Шагала. – 2008. – Вып. 15. – С. 3–9.

Хроника Могилевского областного художественного музея имени Павла Васильевича Масленникова // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической

конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 114–158.

Хроніка Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь за 2006 г. / матэрыял падрыхтавала Т. А. Сурская // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 7. – С. 402–403.

Царук, В. М.

Хроніка музея за 80 гадоў (1920–2000) / В. М. Царук, Л. В. Федарава // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; уклад. В. М. Царук. – 2003. – Вып. 6. – С. 83.

Шарковская, Н. Ю.

Лепельские материалы в фондах Витебского церковно-археологического древлехранилища / Н. Ю. Шарковская // V Лепельскія чытанні: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Лепель, 21–22 верасня 2012 г. – Віцебск, 2012. – С. 70–79.

Шишанов, В. А.

Витебский музей современного искусства: история создания и коллекции (1918–1941) / В. А. Шишанов. – Минск: Медисонт, 2007. – 143 с.

Шляхцін, Дз.

З гісторыі фарміравання ваенна-гістарычных калекцый Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі ў канцы 1950-х – першай палове 1960-х гг. / Дз. Шляхцін // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 63–66.

Шорац, Л. Ф.

Краязнаўчы рух і музейная справа на Віцебшчыне ў 1900–1920-х гг. / Л. Ф. Шорац, В. М. Шорац // Первая мировая война: история, геополитика, уроки истории и современность: к 90-летию окончания Первой мировой войны и началу формирования Версальско-Вашингтонской системы международных отношений: материалы международной научной конференции, Витебск, 11–12 ноября 2008 г. / редкол.: В. А. Космач (главный редактор) [и др.]. – Витебск, 2008. – С. 232–233.

Яніцкая, М.

Куды падзеліся экспанаты сямі віцебскіх музеяў? / М. Яніцкая // Голас Радзімы. – 1996. – 28 сакавіка. – С. 8.

Яцкевіч, З.

Традыцыі працягваюцца, альбо дзе знаходзіліся магілёўскія музеі / З. Яцкевіч // Ратуша (Магілёў). – 1992. – ліп. (№ 13). – С. 5.

2. ТЭАРЭТЫЧНАЯ І ПРЫКЛАДНАЯ МУЗЕЯЛОГІЯ

а) навукова-фондавая дзейнасць

Акулевич, С. И.

Фондовая работа в Могилевском областном художественном музее имени П. В. Масленникова / С. И. Акулевич // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 81–83.

Бамбешка, І. І.

Тэрмін “дакумент” і яго разуменне ў музейзнаўстве / І. І. Бамбешка // Архівы на шляху ХХІ ст.: гісторыя, спадчына, сучаснасць: матэрыялы другога беларуска-французскага архіўнага семінара, Мінск, 8–10 лютага 2000 г. / пад рэд. К. І. Козака, У. Н. Сідарцова, М. Ф. Шумейкі. – Мінск, 2003. – С. 76–79.

Баслык, В. Ф.

Дакументы архіўнага фонду музея / В. Ф. Баслык // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5: 2004. – С. 217–218.

Богомолова, О. В.

Коллекция белорусского фарфора в собрании НХМ РБ. Проблемы формирования. Перспективы развития / О. В. Богомолова // Музей ХХІ стагоддзя: актуальныя праблемы дзейнасці: навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 65-годдзю з дня заснавання Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 9–11 лістапада 2004 года, Мінск / навуковы рэдактар Н. М. Усава. – Мінск, 2008. – С. 48–52.

Бомбешко, И. И.

К вопросу об использовании вещественных источников в историческом исследовании / И. И. Бомбешко // Теоретико-методологические проблемы исторического познания: материалы к международной научной конференции, Минск, 1–2 февраля 2001 г. / под редакцией В. Н. Сидорцова, В. С. Кошелева, Я. С. Яскевич. – Минск, 2000. – Т. 2. – С. 35–36.

Бомбешко, И. И.

Проблема соотношения понятий «исторический источник», «памятник материальной культуры» и «музейный предмет» / И. И. Бомбешко // Гістарычныя крыніцы: праблемы класіфікацыі, вывучэння і выкладання: матэрыялы да міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай

120-годдзю з дня нараджэння У. І. Пічэты, Мінск, 23–24 красавіка 1998 г. – Мінск, 1998. – С. 14–16.

Борисова, И. М.

Использование фондовых коллекций в воспитании подрастающего поколения / И. М. Борисова // 1941 год: трагедия, героизм, память: материалы Международной научной конференции, посвященной 65-й годовщине начала Великой Отечественной войны, 22–23 июня 2006 года / редкол.: В. В. Зданович (ответственный редактор) [и др.]. – Брест, 2007. – С. 113–115.

Валадзько, Л.

Агляд паступленняў па сучаснай гісторыі перыяду 1997–2002 гг. Да пытання аб камплектавання калекцый / Л. Валадзько // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С.37–40.

Варанкова, І. Ю.

Навуковая апрацоўка фотадакументаў / І. Ю. Варанкова // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С. 48–60.

Віннікава, М. М.

Роля музейных збораў у захаванні і аднаўленні культурнай спадчыны беларусаў: (праца выканана пры падтрымцы БРФФД, праект № Г10Р-27) / М. М. Віннікава // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 48–54.

Высоцкая, Н. Ф.

Собирание, реставрация и изучение произведений древнебелорусского искусства в Государственном художественном музее БССР / Н. Ф. Высоцкая // Сообщения Государственного художественного музея БССР. – Минск, 1994. – Вып. 1. – С. 155–160;

Гаврилова, С. Н.

Научное описание монет / С. Н. Гаврилова // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 82–132.

Гаврилова, С. Н.

Современные проблемы научно-фондовой работы. Музейное законодательство об основных аспектах научно-фондовой работы / С. Гаврилова // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.],

2007. – С. 71–78.

Гайдукова, Г. В.

Опыт работы с коллекцией бондарных предметов / Г. В. Гайдукова, Е. М. Лещинская // Культурная спадчына, менеджмент, маркетинг. Их роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 149–153.

Гардзіенка, Н. С.

Музей Беларускай бібліятэкі імя Ф. Скарыны ў Лондане як спроба захавання культурна-гістарычнай спадчыны беларусаў у замежжы / Н. С. Гардзіенка // Этнокультурное развитие Беларуси в XIX – начале XXI в.: материалы Международной научно-практической конференции, 19–20 мая 2010 г., Минск / редкол.: Т. А. Новогродский (ответственный редактор) [и др.]. – Минск, 2011. – С. 236–239.

Гарэлік, Н. У.

Навуковая апрацоўка дакументальных помнікаў / Н. У. Гарэлік // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С. 22–34.

Грудніцкая, Т. А.

Фарміраванне калекцыі вучэбнай літаратуры ў Музеі навукі і асветы Полаччыны пры Полацкім дзяржаўным універсітэце / Т. А. Грудніцкая, М. В. Куксёнак-Сімановіч // 90 год Віцебскаму абласнаму краязнаўчаму музею: матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі, В. А. Шышанаў, А. І. Лагунова. – Мінск, 2009. – С. 260–267.

Гужалоўскі, А. А.

Музейны прадмет (спроба крыніцазнаўчага падыходу) / А. А. Гужалоўскі // Тэзісы міжнар. навук.-тэарэтыч. канф. “Архівазнаўства, крыніцазнаўства, гістарыяграфія Беларусі: стан і перспектывы” 1–2 снеж. 1993 г. / БелНЦДАС. – Мінск, 1993. – С. 103–106.

Густова-Рунцо, Л. А.

Традиции богослужебного пения: аналитический обзор фондов Музея книгопечатания Полоцкого государственного историко-археологического музея-заповедника / Л. А. Густова-Рунцо // XIII Міжнародныя Кірыла-Мяфодзіеўскія чытанні, прысвечаныя Дням славянскага пісьменства і культуры, Мінск, 24–26 мая 2007 г.: матэрыялы чытанняў / рэдкал.: М. А. Бяспалая (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2008. – С. 61–69.

Демянчик, В. Т.

Некоторые результаты работы по формированию коллекционных фондов кафедры зоологии и биологического музея БрГПИ / В. Т. Демянчик, А. И. Ольгомец // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 19.

Демянчик, В. Т.

Современные пути пополнения экспозиционных и фондовых материалов биологического музея / В. Т. Демянчик, Н. А. Чеботарёва, С. Ф. Павлова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 18.

Джумантаева, Т. А.

Метадычныя рэкамендацыі па складанню тэматычных каталогаў музейных калекцый Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навук.-даследчай работы ў 1996 г., Полацк, 22 лют. 1997 г. / Полац. гіст.-культур. музей-запаведнік; уклад. Т.А. Джумантаева. – Полацк, 1997. – С. 13.

Джумантаева, Т. А.

Музейны предмет и его свойства / Т. А. Джумантаева // Тэзісы дакладаў навуковых супрацоўнікаў запаведніка па выніках працы: навук.-практ. канф., Полацк, 24 лют. 1991 г., 20 лют. 1992 г. / Полац. гіст.-культур. запаведнік. – Полацк, 1993. – С. 16.

Довляшевич, Е. В.

Научное описание предметов быта / Е. В. Довляшевич // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 19–82.

Доўнар-Запольская, А.

Фальклорна-этнаграфічныя фонды Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі / А. Доўнар-Запольская // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 78–80.

Дубоўская, Т. А.

Сістэматызацыя культурнай драбнай пластыкі са збораў Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі / Т. А. Дубоўская // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 11–17.

Запартыка, Г. В.

Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва і яго літаратурныя фонды: да 50-годдзя заснавання / Г. В. Запартыка // Роднае слова. – 2010. – № 5. – С. 104–107 ; № 6. – С. 85–87.

Запартыка, Г. В.

Матэрыялы Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь у фондах Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва / Г. В. Запартыка // Музей XXI стагоддзя: актуальныя праблемы дзейнасці: навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 65-годдзю з дня заснавання Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 9–11 лістапада 2004 года, Мінск / навуковы рэдактар Н. М. Усава. – Мінск, 2008. – С. 133–139.

Здасюк, Н. М.

Камплектаванне музейных фондаў як сродак пашырэння крыніцазнаўчай базы гістарычных даследаванняў / Н. М. Здасюк // XXI век: актуальныя праблемы історычнай навуцы: матэрыялы міжнароднага навучнага канф., прысвечанага 70-лліццю іст. фак. БГУ, Мінск, 15–16 апр. 2004 г. – Мінск, 2004. – С. 102–104.

Здасюк, Н. М.

Музейнае істочніковедзенне: історыя і перспектывы / Н. М. Здасюк // Актуальныя праблемы гісторыі Беларусі: стан, здабыткі і супярэчнасці, перспектывы развіцця: матэрыялы рэсп. навука. канф., 3–4 мая 2002 г., Гродна: У 4 ч. – Гродна, 2003. – Ч. 4. – С. 86 – 88.

Здасюк, Н. М.

Праблемы захавання музейных фондаў Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе / Н. Здасюк // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 40–43.

Казакова, И. М.

Связь музейнага прадмета з історычнымі падзеямі і асобамі / И. М. Казакова // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 167–170.

Казаноўская, А.

Галаўныя уборы. З вопыта сістэматызацыі калекцыі НМГ І КБ / А. Казаноўская // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 17–19.

Казанцава, М. В.

Кераміка 1920–1930-х гадоў. Кароткі агляд калекцыі Нацыянальнага музея

гісторыі і культуры Беларусі / М. В. Казанцава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 19–24.

Казанцава, М. В.

Навуковая апрацоўка музейных прадметаў / М. В. Казанцава // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С. 6–11.

Караевская, Т. А.

Общая характеристика коллекции фотоматериалов Горецкого историко-этнографического музея / Т. А. Караевская // Бацькаўшчына: матэрыялы дакладаў і паведамленняў раённай краязнаўчай канферэнцыі, г. Горкі, 2003 г. – Горкі, 2004. – С. 60–61.

Киреева, Г. В.

О работе над каталогом старопечатной книги в собрании Национального художественного музея Республики Беларусь / Г. В. Киреева, Н. Ю. Трифонова // Аладаўскія чытанні: матэрыялы канферэнцыі, прысвечанай вынікам навукова-даследчай працы за 2002 год, Мінск, 2–3 чэрвеня 2003 г. / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2003. – Ч. 1. – С. 28–30.

Климуть, Ж. Я.

Гончарство / Ж. Я. Климуть // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 169–177.

Климуть, Ж. Я.

Декоративно-прикладное искусство / Ж. Я. Климуть // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 178–185.

Кожух, Н.

Технико-технологические исследования произведений живописи в Национальном художественном музее Республики Беларусь в 2003 году / Н. Кожух // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2005. – Вып. 4. – С. 105–108.

Коломейцева, Н.

Некоторые вопросы комплектования фондовых коллекций / Н. Коломейцева // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С.45–46.

Кондратьева, Л. Ф.

Научное описание предметов военной истории / Л. Ф. Кондратьева // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 132 – 153.

Конопелько, О. Н.

Формирование коллекции "Археология" в Костюковичском краеведческом музее / О. Н. Конопелько // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 72–76.

Круцько, С. М.

Асноўныя прынцыпы класіфікацыі музейных прадметаў калекцыі “Медалі Расійскай імперыі XVIII – пачатку XX стст.” / С. М. Круцько // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 24–28.

Лапацін, Г. І.

"Ведаць пра рэчы тое, што ведаюць пра іх самыя розныя людзі..." / Г. І. Лапацін // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 27–30.

Ластачкіна, Л. В.

Тыпавыя схемы навуковага апісання пісьмовых і фотадакументальных помнікаў / Л. В. Ластачкіна // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С. 61–77.

Ласточкина, Л. В.

Классификация музейных предметов по коллекциям / Л. В. Ласточкина // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1998 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1999. – С. 58–66.

Ласточкина, Л. В.

Отбор признаков для системы общей классификации музейных предметов и их обоснование / Л. В. Ласточкина // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1999 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2000. – С. 21–28.

Латушкова, Ю. П.

Коллекции "нумизматика" и "бонистика" Белорусского государственного музея народной архитектуры и быта: краткий анализ и характеристика (2008 г.) / Ю. П. Латушкова // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 60–66.

Лінская, Л.

Народная адукацыя Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст. Асноўныя этапы працы над каталогам / Л. Лінская // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 28–29.

Литвинов, В. А.

Из опыта работы по изучению и сохранению историко-культурного наследия в районной Гомельщины, пострадавших от аварии на ЧАЭС / В. А. Литвинов, Г. М. Шарый // Краеведческие записки: к 80-летию Гомел. обл. краевед. музея: сб. ст. / Упр. культуры Гомел. облисполкома; отв. ред. А. И. Дробушевский. – Гомель, 2000. – С. 34–38.

Лопарев, С. А.

Самодельное оружие в партизанском движении периода Великой Отечественной войны. История коллекции Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны / С. А. Лопарев // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 143–149.

Мирончик, О. В.

Государственный каталог Музейного фонда Республики Беларусь Концепция и этапы создания / О. В. Мирончик // Материалы Национального тренинга UNESCO/ICOM по современному музейному менеджменту для музейных специалистов Республики Беларусь, Минск 26–28 мая 2009 г. – Минск, 2009 – С. 43–50.

Митянин, А. А.

О необходимости применения новых таксидермических методов в музейном деле / А. А. Митянин // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 3.

Пахоменко, И. М.

Народные иконы в собрании Белорусского государственного музея народной архитектуры и быта: краткий обзор и анализ (2008 г.) / И. М. Пахоменко // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-

практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 77–81.

Плавінскі, М. А.

Навуковае апісанне прадметаў узбраення эпохі сярэднявечча ў музейным зборы: праблема тэрміналогіі / М. Плавінскі // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 54–55.

Потупчик, С. А.

История формирования коллекции предметов военного и гражданского быта в собрании Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны / С. А. Потупчик // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 149–155.

Рошчына, Т. І.

Да стварэння мэтавай праграмы па захаванню, кансервацыі і рэстаўрацыі дакументальных помнікаў / Т. І. Рошчына // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 10–14.

Рошчына, Т. І.

Навуковая апрацоўка старадрукаў на заходнееўрапейскіх мовах / Т. І. Рошчына // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С. 34–37.

Рыбакова, С. Б.

Мягкая этнографія / С. Б. Рыбакова // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 153–169.

Рыбакова, С. Б.

Научное описание письменных источников / С. Б. Рыбакова // Научная обработка музейных предметов: науч.-метод. сб. / Упр. культуры Могилев. облисполкома, Могилев. обл. краевед. музей. – Могилев, 2003. – С. 185–222.

Сімакова, І.

Сучасныя тэндэнцыі ў фарміраванні этнаграфічных калекцый дзяржаўных музеяў Беларусі / І. Сімакова // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 17–19.

Скідан, А.

Дзейнасць Веткаўскага музея народнай творчасці па зборы, захаванні і даследаванні архітэктурнай разьбы па дрэве Гомельскага Пасожжа / А. Скідан // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 37–40.

Солодовников, И. А.

Проблемная лаборатория Витебского института и пополнение коллекции учебного зоологического музея кафедры зоологии этого вуза / И. А. Солодовников // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 14.

Тихоновецкая, В. А.

К вопросу о классификации письменных источников / В. А. Тихоновецкая // Навуковая апрацоўка музейных прадметаў: пісьмовыя і фотадак. помнікі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999. – С.12–21.

Усовіч, К.

Музейныя фонды ГДУ імя Ф. Скарыны як база вучэбнай, выхаваўчай і навукова-даследчай работы / К. Усовіч // Музей і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 144 – 151.

Цялкова, С. Ю.

Да пытання камплектавання ў Беларускаім дзяржаўным музеі народнай архітэктурны і побыту (2008 г.) / С. Ю. Цялкова // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 38–53.

Цялкова С. Ю.

Навуковы агляд калекцыі “Музычныя інструменты”. Некаторыя праблемы і перспектывы камплектавання / С. Ю. Цялкова // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 31–34.

Шадыра, В.

Археалагічныя раскопкі. Камплектаванне фондаў музеяў і сістэматызацыя матэрыялаў / В. Шадыра // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.:

наук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 46–49.

Шапошникова, Е. Д.

Из опыта формирования музейных коллекций. Произведения А. О. Бембеля в НХМ РБ. К 100-летию со дня рождения мастера / Е. Д. Шапошникова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6. – С. 164–171.

Шапошникова, Е.

Научно-фондовый отдел Национального художественного музея Республики Беларусь: история и перспективы развития хранения живописи и скульптуры / Е. Шапошникова // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Шашкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 82–83

Шырокава, Т. М.

Музейны фонд Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва: сучасны стан і перспектывы развіцця / Т. Шырокава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 20–22.

б) экспазіцыйна-выставачная дзейнасць

Акуневич, О. И.

Проблематика создания музейных экспозиций по теме «Великая Отечественная война» / О. И. Акуневич // Віцебшчына ў гады Вялікай Айчыннай вайны: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., 24 чэрв. 2004. – Віцебск, 2004. – С. 97–100.

Бабусенко, Г. Д.

Научная концепция новой экспозиции Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны / Г. Д. Бабусенко // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 24 лістап. 2011 г. / Беларус. дзярж. ун-т культ. і маст.; рэдкал.: М. А. Бяспалая [і інш.] – Мінск, 2012. – С. 11–17.

Байтасова, А. Р.

Роль музейной экспозиции в маркетинговой деятельности / А. Р. Байтасова, Р. Р. Байтасов // Культурная спадчына, менеджмент, маркетинг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 25–29.

Балаўнёва, Л.

Міжнародныя выставачныя праекты ў 2007 годзе / Л. Балаўнёва // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 104–106.

Белявец, А.

Прастора перасячэння / А. Белявец // Мастацтва. – 2008. – № 2. – С. 30–31.
(Пра чацвёртую выстаўку праекта “Тэхна-арт” у мастацкай галерэі «Універсітэт культуры» і яе ўдзельніках)

Бибик, Л. Г.

1941 г.: отражение подвига и трагедии в экспозиции музея и выставке "Брестская крепость в документах и фотографиях противника" / Л. Г. Бибик // 1941 год: трагедия, героизм, память: материалы Международной научной конференции, посвященной 65-й годовщине начала Великой Отечественной войны, 22–23 июня 2006 года / редкол.: В. В. Зданович (ответственный редактор) [и др.]. – Брест, 2007. – С. 115–117.

Бибик, Л. Г.

Принципы создания экспозиции в музее Мемориального комплекса «Брестская крепость-герой» / Л. Г. Бибик // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 5. – С. 38–46.

Бяспалая, М.

Навуковае праектаванне экспазіцыі як магчымасць пераадолення стэрэатыпаў гістарычнага мыслення / М. Бяспалая // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 45–47.

Бяспанскі, С.

Навуковая канцэпцыя экспазіцыі Музея сучаснай беларускай дзяржаўнасці / С. Бяспанскі, М. Глеб, А. Ладзісаў, І. Лапцёнак, Дз. Шляхцін // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 36–45.

Бяспанскі, С.

Навуковая канцэпцыя экспазіцыі філіяла Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі "Дом-музей І з'езда РСДРП" / С. Бяспанскі // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 94–97.

Вараб'ёва, Т. Л.

Стварэнне музейнай экспазіцыі ў гістарычных будынках: з вопыту будаўніцтва экспазіцыі “Эпоха, час, будынак” у БДМГР / Т. Л. Вараб'ёва //

Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 11–15.

Варламова, Н.

Новые подходы в экспонировании фондовых коллекций в практике Витебского областного краеведческого музея / Н. Варламова // Музейны веснік / Нац. гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 6–11.

Верашчагіна, А. У.

Да пытання аб будаўніцтве музейнай экспазіцыі на падставе сучасных этнаграфічных даследаванняў / А. У. Верашчагіна, А. В. Гурко // Краязнаўчыя запіскі: зб. арт. / рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.), В. І. Шоцік. – Гродна, 1995. – Вып. 3: Да 75-годдзя заснавання ГДГАМ. – С. 74–75.

Віннікава, М.

Аб праблеме рэканструявання Беларускага народнага касцюма ў музейнай і навуковай практыцы = Тоа Problem of Reconstruction of the Belarusian National Costume in Museum and Science Practice / М. Віннікава // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 165–168.

Войтехович, А. В.

Археологическая научно-музейная экспозиция в Институте истории НАН Беларуси / А. В. Войтехович // 90 год Віцебскаму абласному краязнаўчаму музею: матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі, В. А. Шышанаў, А. І. Лагунова. – Мінск, 2009. – С. 357–361.

Воранава, Т.

Аб эвалюцыі канцэпцыі экспазіцыйнага бачання гісторыі Беларусі канца XIX – пачатку XX стагоддзя / Т. Воранава // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 73–75.

Воранава, Т. Р.

Беларуская і расійская эміграцыя ў Чэхаславакіі 1921–1938 гг. Канцэптuallyныя падыходы да выставы “Ёсць на карце месца...”: беларуска-расійскі праект 27 мая – 3 ліпеня 2002 г. / Т. Р. Воранава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 59–65.

Воранава, Т.

Канцэптуальныя падыходы пры распрацоўцы экспазіцыі музея ААА “Белпрамбудбанк” / Т. Воранава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 91–93.

Воранава, Т.

Спадчына, якая належыць Беларусі / Т. Воранава, І. Пахоменка // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 83–85.

Воранава, Т.

“Я з вечно вандроўных...” / Т. Воранава, І. Пахоменка // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 86–91.

Воранава, Т.

Экспазіцыйны праект “Беларусь другой паловы XIX – пач. XX стст.” – погляд на айчынную гісторыю навуковых супрацоўнікаў і мастака / Т. Воранава, І. Пахоменка, Г. Чысты // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей”; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 15–18.

Воронкова, И. Ю.

Проблемы отражения истории Великой Отечественной войны в музейной экспозиции / И. Ю. Воронкова // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 95–101.

Воронкова, И. Ю.

Экспозиционная работа Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны. Традиции, современность, перспективы / И. Ю. Воронкова // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 5. – С. 11–21.

Воронова, Т. Г.

Выставочные проекты Национального музея истории и культуры Беларуси в постсоветское время / Т. Г. Воронова // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 102–105.

Высоцкая, Н. Ф.

Немного о главном... / Н. Ф. Высоцкая // Архитектура и строительство. — 2012. — № 2. — С. 66–69.

(О необходимости коренной перестройки реализованной экспозиции в Мирском замке)

Высоцкая, Н. Ф.

Экспанаты ў экспазіцыю Мірскага замка / Н. Ф. Высоцкая // Мірскі замак як гісторыка-культурны феномен XV – пачатку XX стагоддзя. Новыя даследаванні: навукова-практычная канферэнцыя, 29 мая 2004 г., г.п. Мір Гродзенскай вобласці: у рамках II Беларускага фестывалю мастацтваў "Мірскі замак-2004". — Мінск, 2004. — С. 18–34.

Ганчарук, І. Г.

Помнікі медналіцейнай пластыкі ў музейнай экспазіцыі: з вопыту работы / І. Г. Ганчарук // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей" / рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд) [і інш.]. — Гродна, 1997. — Вып. 4. — С.18–21.

Гарбуноў, І. В.

Новыя тэндэнцыі ў стварэнні музейна-выставачных экспазіцый на Беларусі (2004–2010 гг.) / І. В. Гарбуноў // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Серыя гуманітарных навук. — 2012. — № 2. — С. 91–101.

Гаўрылава, С. М.

Навуковая канцэпцыя выстаўкі "З крыніц адвечнай прыгажосці": золата і срэбра са збору Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі / С. М. Гаўрылава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. — Мінск, 2008. — Вып. 4. — С. 85–90.

Голуб, Т.

Ян Чачот і праблемы музейнай экспазіцыі / Т. Голуб // Беларусіка=Albaruthenica: матэрыялы з'ездаў, канферэнцый / рэдкал.: Н. Давыдзенка, А. Мальдзіс (наук. рэд.). — Мінск, 1998. — Кн. 10: Ян Чачот, Ігнат Дамейка, сябры і папличнікі Адама Міцкевіча: матэрыялы Трэціх і Чацвёртых Карэл. чытанняў (1996, 1997). — С. 58–60.

Горбунов, И. В.

Искусство батальной диорамы: художественное решение музейно-выставочного ансамбля в военно-исторических музеях СССР и СНГ во второй половине XX века: диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: 17.00.04 / И. В. Горбунов. — Минск, 2005. — 152 л.

Горбунов, И. В.

Искусство батальной диорамы в военно-исторических музеях СССР и СНГ во второй половине XX века / И. В. Горбунов. – Витебск: ВГУ, 2010. – 147 с.

Горбунов, И. В.

Музейные экспозиции Беларуси: тенденции и современное состояние / И. В. Горбунов // Наука – образованию, производству, экономике: материалы XVI (63) Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, 16–17 марта 2011 г., г. Витебск / редколл.: А. П. Солодков (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2011. – Т. 1. – С. 285–288.

Гужаловский, А. А.

Мифологизация историко-культурного наследия / А. А. Гужаловский // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник / отв. ред. И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 106–113.

Гужаловский, А. А.

Основные подходы к интерпретации Второй мировой войны в музеях / А. А. Гужаловский // Беларусь: история и современность: междунар. науч.-практ. конф., Минск, 25–27 мая 2011 года: доклады и сообщения / под общ. ред. И. И. Гончаренка. – Минск, 2011. – С. 44–47.

Джумантаева, Т.

Музей і музейфікацыя культурнай прасторы гістарычнага горада / Т. Джумантаева // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 47–52.

Доменкова, Л.

Современные проблемы создания музейной экспозиции: от артефакта до художественной стилизации / Л. Доменкова, Б. Лазуко // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 216–221.

Жукова, О.

Выставки в музее: проекты и реальность / О. Жукова // Народнае дойдліства Беларусі. Праблемы захавання, выкарыстання і інтэрпрэтацыі: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, 27–28 верасня 2006 г., г. Мінск / укладальнік В. Ул. Мірончык. – Мінск, 2007. – С. 97–108.

Жукава, А. М.

Экстэр'ер грамадскай пабудовы – народнае вучылішча (2008 г.) / А. М. Жукава // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы

навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 113–129.

(Пра экспазіцыйны сектар «Цэнтральная Беларусь» Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту)

Заяц, Ю. А.

Археологическая научно-музейная экспозиция НАН Беларуси = The archaeological museum and science-based exposition in the NAS of Belarus / Ю. А. Заяц, О. Н. Левко; научный редактор А. А. Коваленя; Национальная академия наук Беларуси, Институт истории. – Минск: Беларуская навука, 2009. – 79 с.

Зварыка, І.

Выстава “Старадаўняя геральдыка Беларусі” ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі. Праблемы экспанавання / І. Зварыка // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей” / рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 21–25.

Зварыка, І. М.

Гістарычны партрэт Вялікага Княства Літоўскага XVI–XVIII стагоддзяў: сцэнарныя разважанні / І. М. Зварыка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 65–68.

Зварыко, І. М.

Далекие близкие. Национальный проект "Исторический портрет Великого княжества Литовского" / И. М. Зварыко // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 117–122.

Зуева, А.

Некаторыя аспекты экспанавання матэрыялаў каменнага і бронзавага вякоў (на прыкладзе артэфактаў культуры шарападобных амфар) / А. Зуева // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 83–84.

Ісакаў, А. Г.

Да пытання аб магчымасцях дасягнення максімальнага сінтэза ў інтэр’ерным ансамбле царквы ва ўмовах музейнай экспазіцыі / Ісакаў А. Г. // Культурная спадчына, менеджмент, маркетинг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 113–134.

Казанцава, М. В.

Тэматычная структура выстаўкі “Медны посуд XVIII – пачатку XX стагоддзя” са збору Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі / М. В. Казанцава // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 96–102.

Казанцава, М. В.

“... Чамадан, сакваяж, карціна, карзіна, кардонка...”. Выстава дарожных аксесуараў XVIII–XX стагоддзяў / М. В. Казанцава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 68–73.

Калнін, В. В.

Зняволенне і пакаранне ў Вялікім княстве Літоўскім XVI–XVIII стст.: (да экспазіцыі ў Мірскім замку) / В. В. Калнін // Мірскі замак: канцэпцыя рэстаўрацыі і праблемы музеіфікацыі: рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя, г. п. Мір, Гродзенская вобласць, Замкавы комплекс "Мір", 16 чэрвеня 2007 г. / навуковы рэдактар А. У. Карпенка. – Мінск, 2008. – С. 13–35.

Калымага, Н. Ладзісаў, А.

Навуковая канцэпцыя экспазіцыі і перасоўнай выстаўкі “Сучасная Беларусь. Этапы культурнага будаўніцтва” / Н. Калымага, А. Ладзісаў // Музейны веснік. / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 94–102.

Камароўская, Л. В.

Выстаўка да 125-годдзя з дня нараджэння Якуба Коласа ў кантэксце агляднай экскурсіі па Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі / Л. В. Камароўская // Каласавіны: асоба Якуба Коласа ў літаратурна-творчым і грамадска-культурным асяроддзі Беларусі: матэрыялы XXIII навуковай канферэнцыі, прысвечанай вывучэнню грамадска-інтэлектуальнага акружэння народнага паэта Беларусі Якуба Коласа, 3 лістапада 2008 г., Мінск / складальнікі: З. М. Камароўская, Г. І. Зайцава. – Мінск, 2009. – С. 152–156.

Канановіч, С. К.

Нематэрыяльная культурная спадчына Беларусі як аб'ект музейнай рэпрэзентацыі / С. Канановіч // Беларускі гістарычны часопіс. – 2011. – № 4. – С. 28–35.

Канановіч, С. К.

Рэпрэзентацыя нематэрыяльнай культурнай спадчыны сучасным музеем = Representation of non-material cultural heritage by a contemporary museum /

С. К. Канановіч // Искусство и культура. – 2011. – № 2. – С. 85–90.

Кандрацьева, Г.

Да пытання музеефікацыі інтэр'ерных залаў Нясвіжскага палацавага ансамбля / Г. Кандрацьева // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый : матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 302–313.

Каржыцкая, Н. М.

Да пытання аб канцэпцыі мастацкага музея г. Полацка / Н. М. Каржыцкая // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 25–27.

Касімава, А. В.

Станаўленне музейнай выставачнай дзейнасці як сродку камунікацыі / А. В. Касімава // Чалавек. Грамадства. Свет. – 2010. – № 2. – С. 16–21.

Кітурка, Ю. В.

Экспанаванне калекцыі зброі ГДГАМ: з вопыту стварэння выстаўкі і пастаяннай экспазіцыі / Ю. В. Кітурка // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 27–31.

Колабава, І. Н.

Да пытання аб экспанаванні музейных нумізматычных калекцый / І. Н. Колабава // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 24 лістап. 2011 г. / Беларус. дзярж. ун-т культ. і маст.; рэдкал.: М. А. Бяспалая [і інш.] – Мінск, 2012. – С. 63–66.

Кондратьева, Л. Ф.

Научная концепция и расширенная тематическая структура выставки "Поклонимся великим тем годам", посвященной 60-летию освобождения Могилева и Беларуси от немецко-фашистских захватчиков (1944–2004 гг.) / Л. Ф. Кондратьева // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 43–47.

Кононова, Г. Н.

Создание постоянно действующей экспозиции лауреата Государственной премии, лауреата Специальной премии Президента Республики Беларусь, скульптора Владимира Михайловича Летуна (1935–2001) / Г. Н. Кононова //

История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 74–75.

Котович, Т. В.

К вопросу о музейной экспозиции в центре современного искусства в Витебске / Т. В. Котович // Опыт сохранения историко-культурного наследия и трансграничное сотрудничество в сфере культурного туризма: материалы международной научно-практической конференции, Витебск, 24–25 октября 2012 г. / Вит. гос. ун-т; редкол.: А. П. Солодков [и др.]. – Витебск, 2012. – С. 129–133

Краско, О. Д.

Проблемы показа и интерпретации военной истории в экспозиции Полоцкого краеведческого музея / О. Д. Краско // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003 и 2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 129–130.

Краснова, А. М.

Мара аб Заслаўі: навук. праект гіст. выст. / А. М. Краснова, Н. С. Стрыбульская // Навуковае праектаванне музейных экспазіцый: навук.-метад. зб. – Мінск, 1996. – Вып. 1. – С. 40–60.

Краснова, Е. Л.

Искусство музейной экспозиции: современные тенденции и подходы / Е. Л. Краснова // Молодежь в науке – 2009: приложение к журналу "Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі": материалы международной научной конференции молодых ученых, г. Минск, 21–24 апреля 2009 г.: в 5 ч. – Минск, 2010. – Ч. 2: Серия гуманитарных наук. – С. 64–67.

Краснова, Е. Л.

Некоторые аспекты современного экспозиционного дизайна музеев Беларуси / Е. Л. Краснова // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў: навукова-метадычны часопіс. – 2009. – № 1. – С. 160–165.

Краснова, Е. Л.

Современные тенденции в развитии музейной экспозиционной среды / Е. Л. Краснова // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2010. – № 2. – С. 118–123.

Краснова, Е. Л.

Современное экспозиционное пространство музеев Беларуси: коммуникативный аспект: автореферат диссертации на соискание ученой

степени кандидата культурологии: специальность 24.00.03 Музееведение, консервация и реставрация историко-культурных объектов / Е. Л. Краснова; Белорусский государственный университет культуры и искусств. – Минск, 2012. – 23 с.

Краснова, Е. Л.

Фотодизайн и новейшие технологии в экспозициях белорусских музеев / Е. Л. Краснова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 7. – С. 289–298.

Кудзіна, Н.

Вопыт стварэння музейнай экспазіцыі ў Домжарыцкім доме ткацтва / Н. Кудзіна // Народная культура Віцебшчыны: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі "Працэсы мадэрнізацыі народнай культуры і вопыт устаноў культуры і адукацыі Віцебшчыны па захаванню традыцый", 26–27 мая 2005 г.: прысвячаецца 160-годдзю М. Нікіфароўскага / рэдкал.: Л. Вакар [і інш.]. – Віцебск, 2007. – С. 107–110.

Кузьмич, А. В.

Выставка «Народная икона Гомельщины»: от концепции к воплощению / А. В. Кузьмич // Краеведческие записки: к 80-летию Гомел. обл. краевед. музея: сб. ст. / Упр. культуры Гомел. облисполкома; отв. ред. А. И. Дробушевский. – Гомель, 2000. – С. 12–130.

Курылёнак, В.

Губернскі Мінск канца XIX – пачатку XX ст. у экспазіцыі філіяла “Дом-музей І з’езду РСДРП” / В. Курылёнак // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 141–144.

Лабовіч, А. А.

Першая экспазіцыя Дзяржаўнага музея гісторыі тэатральнай і музычнай культуры / А. А. Лабовіч // Беларускі гістарычны часопіс. – 2003. – № 3. – С. 18.

Лапцёнак, І. Б.

Да гісторыі экспазіцыі літаратурнага музея М. Гарэцкага / І. Б. Лапцёнак // Максім і Гаўрыла Гарэцкія. Жыццё і творчасць (да 115-годдзя з дня нараджэння Максіма Гарэцкага): XVI Гарэцкія чытанні: матэрыялы чытанняў, Мінск, 15 лютага 2008 г. / рэдкал.: Р. Гарэцкі (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2008. – С. 97–100.

Літвінава, Т. Ф.

Да выставы “Стары альбом”, арганізаванай у выставачнай зале Гомельскага музея / Т. Ф. Літвінава // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК

"Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 31–34.

Литвинова, Т. Ф.

Особняк XIX века – приют искусств. Из опыта экспонирования художественных коллекций Гомельским областным краеведческим музеем / Т.Ф. Литвинова // Мастацкі музей у кантэксце нацыянальнай культуры на мяжы тысячагоддзяў. Стан. Праблемы. Развіццё: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60-годдзю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 20–22 кастрычніка 1999 г. – Мінск, 2004. – С. 160–170.

Локотко, С. А.

Перспективы научно-экспозиционной деятельности Белорусского государственного музея народной архитектуры и быта (2008 г.) / С. А. Локотко // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 3–9.

Лопарев, С. А.

Некоторые методы использования коллекции оружия в экспозиционной деятельности Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны / С. А. Лопарев // Вестник Белорусского государственного университета культуры и искусств. – 2011. – № 1. – С. 160–165.

Лушашка, І. Г.

Спецыфіка адлюстравання рэчаіснасці ў музеях літаратурнага профілю / І. Г. Лушашка // VIII Міжнародныя Кірыла–Мяфодзіеўскія чытанні, прысвечаныя Дням славянскага пісьменства і культуры, Мінск, 23–26 мая 2002 г.: матэрыялы чытанняў. – Мінск, 2003. – С. 113–117.

Лютых С.

Навуковая канцэпцыя выставачнага праекта “Вайна 1812 года ў гісторыі Мінска” / С. Лютых // Музейны веснік / Нац. гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 138–141.

Ляскоўская, Г. К.

З вопыту будаўніцтва выстаў па тэме “Беларускія традыцыйныя святы і абрады” ў БДМГР / Г. К. Ляскоўская // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С.34–36.

Марзалюк, А. В.

Магдэбургскае права ў экспазіцыі Музея гісторыі Магілёва. Навуковы праект

/ А. В. Марзалюк // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С.27–32.

Мартынава Н.

Канцэпцыя выставы “У пошуках старчанага” / Н. Мартынава // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 86–88.

Мартысюк, И.

Эколого-эволюционная тематика в экспозициях учебного биологического музея Брестского Государственного университета им. А.С. Пушкина = Ecology-Evolutionary Subjects at the Exhibitions of the Educational Biological Museum of Brest State University named after A. Pushkin / И. Мартысюк, Я. Поплавская // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 152–153.

Матевосян, Е. Р.

Проблемы создания экспозиций в музеях военно-исторического профиля: по материалам междунар. науч.-практ. семинара, Минск, 2–5 окт. 2000 г.) / Е. Р. Матевосян // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 5. – С. 5–11.

Мешечко, Е. Н.

Экологический подход к созданию экспозиции природы музеев / Е. Н. Мешечко // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 55.

Мятлеўская, Л. Л.

Шляхі выкарыстання народных строяў у Беларускім дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту / Л. Л. Мятлеўская // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі: зборнік артыкулаў / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Дзяржаўная навуковая ўстанова “Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы”. – Мінск, 2007. – Вып. 2. – С. 462–465.

Навуковае праектаванне музейных экспазіцый: нав.-метаад. зборнік / Бел. ін-т прабл. к-ры; укладальнік А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 1996. – 60 с.

Научная концепция экспозиции Кричевского краеведческого музея (во

"Дворце Потемкина") / В. Н. Анненков [и др.] // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2009. – Вып. 10. – С. 7–39.

Нечаева, Г. Г.

Методы построения "образных" экспозиций. Опыт Ветковского музея народного творчества / Г. Г. Нечаева // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – 2008. – Вып. 4. – С. 90–94.

Нечаева, Г. Г.

Пространство экспозиции. Представление традиционных технологий / Г. Г. Нечаева // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова–практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 30–33.

Нечаева, Г.

Создание идеи экспозиции как порождение культурного текста (из опыта работы) / Г. Нечаева // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і практыкі выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 75–78.

Патапнёва, А. І.

Праект выстаўкі ў аздараўленча-адукацыйным цэнтры “Надзея – XXI стагоддзе” для дзяцей і падлеткаў, якія пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС / А. І. Патапнёва // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 74–76.

Пахоменка І.

“Беларускі горад другой паловы XIX – пачатку XX ст.”. Асноўныя падыходы да пабудовы экспазіцыі / І. Пахоменка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 7–81.

Пахоменка, І. М.

Выстава “Свет вачыма дзяцей Беларусі XX стагоддзя” і яе унікальнасць / І. М. Пахоменка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 76–81.

Пахоменка, І. М.

Канцэпцыя выстаўкі “Другое жыццё музейных каштоўнасцей” / І. М. Пахоменка // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 68–70.

Пахоменка І.

Навуковая канцэпцыя выставы “Мастацтва ў гарадской культуры XIX – пачатку XX стст.” / І. Пахоменка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 88–91.

Пахоменка, І. М.

Структура і інфармацыя аб матэрыялах выстаўкі “Другое жыццё музейных каштоўнасцей” / І. М. Пахоменка // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 71–81.

Пачобут, Н. А.

Магільнік каля г. п. Вялікая Бераставіца паводле раскопак Ю. Ядкоўскага і падыходы да яго інтэрпрэтацыі ў музейнай экспазіцыі / Н. А. Пачобут // Матэрыялы па археалогіі Беларусі / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут гісторыі. – Мінск, 2010. – Вып. 19: Археалогія і гісторыя Гродзеншчыны. – С. 206–216.

Пікулік, І.

Экспазіцыі па этнаграфіі ў Талачынскім гісторыка-краязнаўчым музеі і школьных музеях раёна / І. Пікулік // Народная культура Віцебшчыны: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі “Працэсы мадэрнізацыі народнай культуры і вопыт устаноў культуры і адукацыі Віцебшчыны па захаванню традыцый”, 26–27 мая 2005 г.: прысвячаецца 160-годдзю М. Нікіфароўскага / рэдкал.: Л. Вакар [і інш.]. – Віцебск, 2007. – С. 128–129.

Почобут, Н. А.

Археологические коллекции ГГИАМ 1922–1939 гг. и современная экспозиционно-выставочная деятельность / Н. А. Почобут // Матэрыялы па археалогіі Беларусі / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут гісторыі. – Мінск, 2010. – Вып. 19: Археалогія і гісторыя Гродзеншчыны. – С. 269–275.

Разработка устройства поддержания микроклимата для экспонирования, хранения и транспортировки музейных, библиотечных и архивных ценностей / В. Н. Алексеев [и др.] // Тепло- и массообмен – 2011: сборник научных трудов / Институт тепло- и массообмена им. А. В. Лыкова Национальной академии наук Беларуси; редкол.: В. Л. Драгун (главный редактор) [и др.]. – Минск, 2011. – С. 81–85.

Рак, А. К.

Мінскі ўмацаваны раён у новай экспазіцыі ГКЗ “Заслаўе” і перспектывы развіцця турыстычных маршрутаў, прысвечаных Вялікай Айчыннай вайне /

А. К. Рак // Современные стратегии развития мегаполисов и крупных городов: материалы междунар. науч.-практ. конф. «Современные стратегии развития мегаполисов и крупных городов», 7–10 окт. 2003 г., г. Минск. – Минск, 2003. – С. 402–406.

Рогач, В. В.

Вариант использования коллекции изразцов в экспозиционной деятельности музея / В. В. Рогач // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С.41–44.

Рыбакова, С. Б.

Научная концепция построения экспозиции музея этнографии "Зямлі роднай кругавод" / С. Б. Рыбакова // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 32–42.

Рэут, І.

Перспективы развіцця экспазіцыйна-выставачнай дзейнасці. Новыя формы інфармацыйных рэсурсаў / І. Рэут // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Шашкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 92–95.

Сапега, Т. А.

Асаблівасці працэсу вывучэння кніг пры праектаванні музейнай экспазіцыі / Т. А. Сапега // Чалавек і культура: праблемы гармоніі: зборнік навуковых артыкулаў аспірантаў / Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў; рэдкал.: М. А. Бяспалая (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2004. – С. 169–174.

Сапега, Т. А.

Асаблівасці функцыяніравання кнігі ў музейным асяроддзі / Т. А. Сапега // Здабыткі: дак. помнікі на Беларусі / Нац. бібліятэка Беларусі. – Мінск, 2004. – Вып. 6. – С. 42–54.

Сапега, Т. А.

Асноўныя ўласцівасці музейнага экспаната / Т. А. Сапега // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2004. – № 3. – С. 124–129.

Сапега, Т. А.

Вопыт экспазіцыйнай дзейнасці Музея кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі [Электронны рэсурс] / Т.А. Сапега // Библиотеки в информационном пространстве: проблемы и тенденции развития: II международная научная

конференция молодых ученых и специалистов, Минск, 16 февраля 2010 г. / редкол.: Н. Ю. Березкина (ответственный редактор) [и др.]. – Электрон. текстовые дан. – Минск, 2010. — 1 электрон. опт. диск.

Сапега, Т. А.

Крытэрыі адбору кніжных помнікаў для экспанавання / Т. А. Сапега // Здабыткі: дакументальныя помнікі на Беларусі / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Мінск, 2009. – Вып. 11. – С. 282–292.

Сапега Т. А.

Прыёмы дэманстрацыі кніг у музейнай экспазіцыі / Т. А. Сапега // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 113–117.

Сапега, Т. А.

Суаднесенасць паняццяў "кніга – музейны прадмет", "кніга – музейны экспанат", "кніжны помнік" / Т. А. Сапега // Сборник научных статей по материалам Международного научно-образовательного форума "Европа-2003", 4 июня 2003 г., ЕГУ / сост. С. Д. Курочкина. – Минск, 2004. – С. 453–462.

Сапега, Т. А.

Экспазіцыйныя праекты музея кнігі як частка навуковай і культурнай дзейнасці Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі / Т. А. Сапега // Матэрыялы VI Міжнародных кнігаведчeskих чтений "Библиотеки в формировании инновационной среды для развития науки, образования и бизнеса", Минск, 27–29 октября 2010 г. / составитель Л. Г. Кирюхина; научный редактор Р. С. Мотульский. – Минск, 2010. – С. 178–183.

Сасноўская, А.

Прыступкі дасканаласці / А. Сасноўская // Мастацтва. – 2008. – № 2. – С. 26–27.

(Агляд выставачных праектаў, праведзеных у г. Мінску, з нагоды 60-годдзя Мінскага мастацкага вучылішча імя А. Глебава)

Саўчанка, Н. І.

Канцэптуальныя падыходы да выставы "Зачараваны Беларуссю" / Н. І. Саўчанка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 81–83.

Седин, А. А.

Научная концепция экспозиции "Археология и древняя история Могилевщины" Могилевского областного краеведческого музея имени Е. Р. Романова / А. А. Седин // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. –

Вып. 9. – С. 8–31.

Селицкая, Н. Л.

Художественный музей как гуманистическая среда: выставка «Мир другими глазами» в НХМ РБ / Н. Л. Селицкая // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6. – С. 270–271.

Сергачев, С. А.

Формирование архитектурной среды Музейного комплекса старинных народных ремесел и технологий "Дудутки" / С. А. Сергачев // Архитектура и строительные науки. – 2008. – № 1. – С. 13–15.

Сідаровіч, В. М.

“Вікінгі на Усходзе” – канцэпцыя шведска-беларускай выставы / В. М. Сідаровіч, М. А. Плавінскі // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 83–85.

Сімакова, І. М.

Экспазіцыйнае праектаванне ў этнаграфічных музеях Беларусі ў канцы ХХ – пачатку ХХІ ст. / І. М. Сімакова // Беларусь: история и современность: Международная научно-практическая конференция, Минск, 25–27 мая 2011 года: доклады и сообщения / под общей редакцией И. И. Ганчеренка; Министерство культуры Республики Беларусь [и др.]. – Минск, 2011. – С. 83–85.

Сімакова, І. М.

Этнаграфічная спадчына музейных супольнасцей у музейнай прасторы / І. М. Сімакова // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 24 лістап. 2011 г. / Беларус. дзярж. ун-т культ. і маст.; рэдкал.: М. А. Бяспалая [і інш.] – Мінск, 2012. – С. 112–117.

Скакун, Л. С.

Концепция видеофильма для выставки "З крыніц адвечнай прыгажосці..." (Национальный музей истории и культуры Беларуси) / Л. С. Скакун // Молодежь в науке – 2009: приложение к журналу "Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі": материалы международной научной конференции молодых ученых, г. Минск, 21–24 апреля 2009 г.: в 5 ч. – Минск, 2010. – Ч. 2: Серия гуманитарных наук. – С. 72–74.

Скварцова, І. М.

"Ад родных ніў" / І. М. Скварцова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6: 2005. – С. 70–72.

(Пра мастацкую выстаўку «Ад родных ніў» у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі)

Сташкевіч, А. Б.

Аршанскі музей-млын / А. Б. Сташкевіч, А. М. Краснова // Навуковае праектаванне музейных экспазіцый: навук.-метад. зб. / БелППК. – Мінск, 1996. – Вып. 1. – С. 17–39.

Сташкевич, А. Б.

Белорусские музеи на рубеже веков. Из опыта экспозиционных трансформаций / А. Б. Сташкевич // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 53–58.

Сташкевіч, А. Б.

Стварэнне музейных экспазіцый. Этап навуковага праектавання / А. Б. Сташкевіч // Навуковае праектаванне музейных экспазіцый: навук.-метад. зб. / БелППК. – Мінск, 1996. – Вып. 1. – С. 6–16.

Стрибульская, Н. С.

Интерпретация актуальных проблем истории Первой мировой войны в экспозиции регионального музея: на примере Сморгонского историко-краеведческого музея / Н. С. Стрибульская // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 164–168.

Терлецкий, В. К.

Выставка в работе биологического музея / В. К. Терлецкий, Ю. М. Антонюк, Т. М. Джамалова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 16.

Хамко, Г. А.

З вопыту пабудовы выставы “Повязь часоў: беларускі ручнік” / Г. А. Хамко // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей”; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 44–47.

Хроменкова, Н. В.

Научная концепция экспозиции Кличевского краеведческого музея /

Н. В. Хроменкова // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2009. – Вып. 10. – С. 40–58.

Хроменкова, Н. Н.

Экспозиция под открытым небом / Н. Н. Хроменкова // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 211–215.

Царук, В. М.

Экспазіцыйная дзейнасць Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея / В. М. Царук // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 3–11.

Черняк, Ю. М.

Метафоричность зрелища / Ю. М. Черняк // Асновы мастацтва. – 2001. – № 3. – С. 42–56.

Шаранговіч, Н. В.

Восеньскія фантазусы і амазонкі: мастацкі дзённік Наталлі Шаранговіч / Н. В. Шаранговіч // Мастацтва. – 2007. – № 9. – С. 16.

(Агляд новых выставак, якія прайшліў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі і Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва)

Шаранговіч, Н. В.

Пад знакам Суціна: мастацкі дзённік Наталлі Шаранговіч / Н. В. Шаранговіч // Мастацтва. – 2008. – № 3. – С. 12.

Шулаеў, А.

Вексілалагічная нематэрыяльная спадчына роду Радзівілаў – рэсурс для навукова-даследчай музейнай рэканструкцыі / А. Шулаеў // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 297–301.

Шумовіч, А. У.

Экспазіцыя Музея-бібліятэкі Сімяона Полацкага як адлюстраванне жыцця і дзейнасці Сімяона Полацкага / А. У. Шумовіч // Сімяон Полацкі: светапогляд, грамадска-палітычная і літаратурная дзейнасць: матэрыялы III Міжнароднай навуковай канферэнцыі, 19–20 лістапада 2009 г.: да 380-годдзя Сімяона Полацкага / укладальнікі: А. У. Шумовіч, В. А. Шульчанка. – Полацк, 2010. – С. 207–215.

Явіч, Т.У.

Канцэпцыя экспазіцыі, прысвечынай гісторыі Полацкага езуіцкага калегіума / Т. У. Явіч // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2004 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2005. – С. 96–101.

Ящук, О.

Выставочная работа абласнога краеведческага музея і яго філіялаў у 1990-е гады / О. Ящук // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С.79–82.

Guzhalovski, A.

Presenting museum ideas through collections. A view from Eastern Europe / A. Guzhalovski // Smithsonian Institution Bulletin. – 1995. – № 1. – P. 8–11.

с) культурна-адукацыйная дзейнасць

Аблам, В. А.

Выкарыстанне гульні гульнівых прыёмаў у працы музея з дзецьмі 6–10-ці гадоў / В. А. Аблам // Чалавек і культура: праблемы гармоніі: зборнік навуковых артыкулаў аспірантаў / Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт культуры і мастацтваў; рэдкал.: М. А. Бяспалая (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2004. – С. 3–8.

Аблам, В.

Дзіцячы малюнак як аб’ект псіхалагічнага даследавання ўспрымання дзецьмі 5–7 гадовага ўзросту цыкла музейна-педагагічных заняткаў / В. Аблам // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып. 3. – С. 123–127.

Аблам, В. А.

Павышаная эмацыянальнасць школьнікаў 5–7 гадоў і яе праявы на музейна-педагагічных занятках і экскурсіях / В. А. Аблам // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 86–90.

Аблам, В.

Павышаная эмацыянальнасць школьнікаў 6–10 гадоў і яе праявы на музейна-педагагічных занятках і экскурсіях / В. Аблам // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 86–90.

Аблам, В.

Фарміраванне эстэтычнага густу ў музеях гістарычнага профілю / В. Аблам // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 127–129.

Аз, букі, ведзі – глаголь дабро!: Шк. старажыт. і сучас. нар. культуры пры Ветк. музеі нар. творчасці (па матэрыялах мясцовых традыцый): праграма заняткаў. – Гомель: ВВП “Сож”, 1999. – 39 с.

Алейнікаў, С. М.

Краязнаўчы музей і моладзь / С. М. Алейнікаў // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 1. – С. 33–46.

Андреева, Н. А.

К вопросу о проблемах музейной педагогики / Н. А. Андреева // Тэзісы дакладаў навуковых супрацоўнікаў ПГКЗ па выніках працы: навукова-практычныя канферэнцыі 1992 г. – Полацк, 1993. – С. 13.

Андреева, Н. А.

Музейно-педагогическая деятельность в современном социокультурном процессе / Н. А. Андреева // Выхаванне і дадатковая адукацыя. – 2012. – № 2. – С. 22–24.

Андреева, Н. А.

Роль музейно-педагогических занятий в образовательном процессе музеев / Н. А. Андреева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2003 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2004. – С. 6–12.

Андреева, Н. А.

Роль музейного предмета в образовательно- воспитательной функции музеев / Н. А. Андреева, Т. Р. Смирнова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2008 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2009. – С. 7–21.

Анисимова, Т. Г.

Особенности научно-просветительской работы музея на селе / Т. Г. Анисимова // Сообщения Государственного художественного музея БССР. – Мінск, 1994. – Вып. 1. – С. 38–41.

Анисимова, Т. Г.

Становление сельского художественного музея. Основные формы работы с посетителем / Т. Г. Анисимова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2001. – Вып. 3. – С. 9–14.

Антипова, В. П.

Новые направления в научно-просветительной работе по вопросам патриотического воспитания / В. П. Антипова // 1941 год: трагедия, героизм, память: материалы Международной научной конференции, посвященной 65-й годовщине начала Великой Отечественной войны, 22–23 июня 2006 года / редкол.: В. В. Зданович (ответственный редактор) [и др.]. – Брест, 2007. – С. 106–110.

Археалагічнае падарожжа ў часе і прасторы (музейна-педагагічная праграма): навук.-метад. зб. / Беларус. Дзярж. Ін-т культуры. – Мінск: БелДПК, 2003. – 30 с.

Астаўненка, І.

Музей і сям'я / І. Астаўненка // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара (24–25 лістап. 1998 г.) / рэдакц.: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 27–30.

Балабаеў, А.

Музейная камунікацыя на сучасным этапе / А. Балабаеў // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 121–123.

Балабаеў, А.

Новыя падыходы да ўзаемадзеяння з наведвальнікамі на выставе “Гістарычны партрэт Вялікага Княства Літоўскага XVI–XVIII стст. / А. Балабаеў // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С.90–91.

Березина, Е. Г.

Из опыта работы художественного отдела ГОКМ по эстетическому воспитанию / Е. Г. Березина // Краеведческие записки: к 80-летию Гомел. обл. краевед. музея: сб. ст. / Упр. культуры Гомел. облисполкома; отв. ред. А. И. Дробушевский. – Гомель, 2000. – С. 38–49.

Березина, Е. Г.

Некоторые аспекты восприятия музейных выставок (из опыта работы филиала ВМНТ в г. Гомеле) / Е. Г. Березина // Навуковыя запіскі Веткаўскага музея народнай творчасці: археалогія, гісторыя, культура кнігі, этнаграфія, фальклор, музейзнаўства: да 25-годдзя заснавання Веткаўскага музея народнай творчасці / уклад. Г. І. Лапацін; навук. рэд. Г. Р. Нячаева. – Гомель, 2004. – С. 282–292.

Блищ, В. Л.

Туристские возможности музеев Беларуси (аналитический обзор по

материалам анкетирования) / В. Л. Блищ // Личность – слово – социум: материалы VII международной научно-практической конференции, 11–12 апреля 2007 г., г. Минск: сборник: в 3 ч. / ответственный редактор Т. А. Фалалеева. – Минск, 2007. – Ч. 2. – С. 14–17.

Блоцкая, Е. С.

Роль биологического музея в изучении анатомии человека / Е. С. Блоцкая // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 25.

Бобкова, Т. Г.

Не забудем про музей / Т. Г. Бобкова // Ценностные ориентации белорусской молодежи на рубеже XXI века: материалы регион. науч.-практ. конф., 3–4 февр. 1998 г. / ред. совет: Е. М. Бабосов [и др.]. – Могилев, 1998. – С. 190–191.

Борисова, И. М.

Использование фондовых коллекций в воспитании подрастающего поколения / И. М. Борисова // 1941 год: трагедия, героизм, память: материалы Международной научной конференции, посвященной 65-й годовщине начала Великой Отечественной войны, 22–23 июня 2006 года / редкол.: В. В. Зданович (ответственный редактор) [и др.]. – Брест, 2007. – С. 113–115.

Бригадная, О. Е.

Из опыта работы детского клуба “В гости к Тюбику” / О. Е. Бригадная // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 20–31.

Бригадная, О. Е.

Музей и дети. Из опыта работы Национального художественного музея / О. Е. Бригадная // Мастацкі музей у кантэксце нацыянальнай культуры на мяжы тысячагоддзяў. Стан. Праблемы. Развіццё: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60-годдзю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 20–22 кастрычніка 1999 г. – Мінск, 2004. – С. 171–176.

Бригадная, О. Е.

Мы идем в гости к Тюбику: из опыта работы с дошкольниками в Нац. худож. музее / О. Е. Бригадная // Основы искусства. – 1995. – № 1. – С. 91–101.

Бригадная, О.Е.

Театрализация на занятиях в художественно-образовательной студии “В гости к Тюбику” / О.Е. Бригадная // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага

музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5. – С. 112–118.

Буйвол, В. Е.

Опыт экскурсионной работы с посетителями из-за рубежа / В. Е. Буйвол // Сообщения Государственного художественного музея БССР. – Мінск, 1994. – Вып. 1. – С. 34–37.

Бурдина, И. А.

Краеведческие материалы биологического музея как эффективное средство экологического воспитания школьников / И. А. Бурдина // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 52.

Бысік, Л. А.

Уплыў школьнага літаратурнага музея Я. Коласа на фарміраванне светапогляду навучэнскай моладзі / Л. А. Бысік // Пазашкол. выхаванне. – 2003. – № 7. – С. 46.

Веремчук, О. Н.

Музеи и методика их использования в работе со студентами и школьниками / О. Н. Веремчук, А. Т. Жуковский // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 38.

Ветрова, Н. Д.

Музей колледжа – центр гражданско-патриотического воспитания / Н. Д. Ветрова // Адукацыя і выхаванне. – 2011. – № 5. – С. 49–52.

Вовнейко, Е. И.

Государственный литературный музей Янки Купалы как туристический ресурс / Е. И. Вовнейко // Инновационные технологии в сфере туризма, гостеприимства, рекреации и экскурсоведения: материалы Международной научно-практической конференции, Минск, 20 апреля 2011 г. / редкол.: М. Е. Кобринский (главный редактор) [и др.]. – Минск, 2011. – С. 13–15.

Гаврусев, В. А.

Роль биологического музея в природоведческой подготовке учителей начальных классов / В. А. Гаврусев // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 43.

Гайдук, В. Е.

Роль музея в учебном процессе при прохождении зоологии позвоночных / В. Е. Гайдук // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 27.

Галимова, Н. П.

О роли музея и поста № 1 Брестской крепости в патриотическом воспитании молодежи / Н. П. Галимова // Патриотизм в духовном воспитании молодежи: материалы науч.-практ. конф., посвящ. 57-й годовщине Победы в Великой Отечеств. войне, 6–7 мая 2002 г. / редкол.: В. М. Крюков [и др.]. – Брест, 2002. – С. 43–45.

Галіч, А. Э.

Гісторыка-культурныя каштоўнасці рэгіёна як сродак выхаваўчай дзейнасці ўстановы адукацыі / А. Э. Галіч // Пазашкольнае выхаванне. – 2006. – № 6. – С. 53–56.

Гаўрылюк, Л.

Замест сну: "Ноч музеяў" у Мінску і свеце / Л. Гаўрылюк // Мастацтва. – 2011. – № 7. – С. 2–3.

Гермацкая, Н.

Новая інтэрактыўная форма знаёмства з музеем / Н. Гермацкая, В. Мірончык, В. Петражыцкая // Музейны веснік / Нац. гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 147–149.

Гермацкая, Н. У.

Праблемы і значэнне выкарыстання сусветнага педагагічнага вопыту ў Беларускай дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту (2007 г.) / Н. У. Гермацкая // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 10–19.

Гермацкая, Н. У.

Рэалізацыя культурна-адукацыйных форм музейнай дзейнасці ў 2008 г. Перспектывы і шляхі развіцця работы з наведвальнікамі (2008 г.) / Н. У. Гермацкая // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 20–33.

Голубева, І. Р.

Сацыяльны партрэт наведвальнікаў краязнаўчага музея / І. Р. Голубева // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 1. – С.21–33.

Горшкова, Г. Л.

Роль музея в обучении и воспитании студентов и школьников / Г. Л. Горшкова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке, материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 46.

Грачева, О. О.

Диалог искусств в контексте музейной педагогики: творческое взаимодействие учеников театральной школы с НХМ РБ / О. О. Грачева // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5. – С. 109–112.

Грачева, О. О.

Постижение через интерпретацию. Театрализованная экскурсия по выставке "Мир детства" в НХМ РБ / О. О. Грачева // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6. – С. 249–257.

Губаренко, В. В.

Значение мемориала в воспитании гражданственности молодого поколения / В. В. Губаренко // Патриотизм в духовном воспитании молодежи: материалы науч.-практ. конф., посвящ. 57-й годовщине Победы в Великой Отечеств. войне, 6–7 мая 2002 г. / редкол.: В. М. Крюков [и др.]. – Брест, 2002. – С. 6–8.

Гужалоўскі, А. А.

Працэс камунікацыі ў музеі / А. А. Гужалоўскі // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 10–18.

Гузеева, Н.

Уплыў музея на выхаванне вучняў майго класа / Н. Гузеева // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 43–44.

Гуліцкі, Ф. М.

Музеі як цэнтры самападрыхтоўкі студэнтаў / Ф. М. Гуліцкі // Псіхалага-педагагічныя і метадычныя праблемы актывізацыі самастойнай пазнавальнай работы студэнтаў: матэрыялы навук.-метадыч. канф., 1–2 лют. 2001 г. / рэдкал.: А. І. Смолік (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 72–78.

Гуштын, Д.

Як зацікавіць моладзь хадзіць ў музеі?: дыскурс-клуб "Маладосці" / Д. Гуштын, Н. Калымага, П. Махінаў, З. Чапіга, Л. Макарэвіч // Маладосць. – 2009. – № 12. – С. 94–98.

Давідоўская, Л.

Этнашкола – эксперыментальны праект пры ўдзеле Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы / Л. Давідоўская // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 30–32.

Даліда, Л. М.

Роля музея ў выхаванні школьнікаў / Л. Даліда // Беларускі гістарычны часопіс. – 2011. – № 6. – С. 59–64.

Денисова, С. И.

Роль зоологического музея Витебского пединститута в экологическом образовании и воспитании студентов / С. И. Денисова, С. П. Коханская // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 56.

Диченская, Е. А.

Потенциал биологического музея в подготовке студентов педагогического факультета по изобразительному искусству / Е. А. Диченская // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 42.

Долгая, А. В.

Цыкл музейна-педагагічных заняткаў для дзяцей 5–7 гадоў “Клію распявдае” як прыклад супрацоўніцтва музея з дашкольнай установай / А. Долгая // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 91–96.

Дубоўская, С. М.

Сучасныя праграмы культурна-адукацыйнай дзейнасці музея і спробы іх практычнай рэалізацыі ў музеях Беларусі / С. М. Дубоўская, В. Л. Залуцкая // Актуальныя праблемы мастацтва: гісторыя, тэорыя, метадыка: матэрыялы II Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, 7–8 красавіка 2011 года / рэдкал.: Ю. Ю. Захарына (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2011. – С. 48–51.

Емельянчик, Ю. М.

Анатомический музей – неотъемлемая часть процесса обучения студентов анатомии человека / Ю. М. Емельянчик // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 41.

Емельянчик, Ю. М.

Значение для школьников экскурсий в анатомический музей / Ю. М. Емельянчик // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 47.

Ерёмин, В. М.

Биологический музей как центр экологического образования и воспитания / В. М. Ерёмин // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 53.

Ермалаева, Н. М.

З вопыту работы кабинета-музея М. Гарэцкага / Н. М. Ермалаева // Бацькаўшчына: матэрыялы (дакл. і паведамл.) раён. краязн. канф., г. Горкі, май 1998 г. – Горкі, 1999. – С. 62–64.

Жукава, А.

Акцыя “Міласэрнасць” у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі / А. Жукава // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 41–42.

Зварыка, І.

Тэхналогія музейнай імпрэзы: некаторыя аспекты / І. Зварыка // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 24–26.

Кабуткіна, А.

“Зорачкі ХХІ стагодзя” – ёсць у “Іх” і ёсць у “Нас”. (Спроба псіхалагічнага аналізу цыкла музейна-педагагічных заняткаў “Кліо распавядае” для дзяцей 5–7 гадоў) / А. Кабуткіна // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 96–101.

Кабуткіна, В.

“У каменным царстве, у каменным княстве”: сямейнае свята – у музеі / В. Кабуткіна // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 35–37.

Казанцева, М.

Музейны профэссыянал і пазетітэль: некаторыя аспекты этыкі взаімаааанашэняў / М. Казанцева // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 4–10.

Каліновская, И. П.

Музей как средство образования и воспитания студенческой молодежи / И. П. Калиновский // III Международная научно-практическая конференция «Научные, социальные и культурные проблемы студенческой молодежи», XII Республиканский научно-методический семинар «Опыт и проблемы организации научно-исследовательской работы студентов», Минск, 5–6 дек. 2001 г.: сборник: в 2 ч. / под ред. А. А. Ковалени (отв. ред.) [и др.]. – Минск, 2001. – Ч. 1. – С. 88–90.

Камароўская, Л. В.

Выстаўка да 125-годдзя з дня нараджэння Якуба Коласа ў кантэксте агляднай экскурсіі па Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі / Л. В. Камароўская // Каласавіны. Асоба Якуба Коласа ў літаратурна-творчым і грамадска-культурным асяроддзі Беларусі: матэрыялы XXIII навуковай канферэнцыі, прысвечанай вывучэнню грамадска-інтэлектуальнага акружэння народнага паэта Беларусі Якуба Коласа, 3 лістапада 2008 г., Мінск / складальнікі: З. М. Камароўская, Г. І. Зайцава. – Мінск, 2009. – С. 152–156.

Касатая, Т. Н.

Влияние музейно-педагогических занятий цикла изобразительного искусства на развитие воображения и речевой деятельности дошкольников / Т. Н. Касатая // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2005 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2006. – С. 14–20.

Колесов, М. А.

Анатомический музей в воспитании здорового образа жизни / М. А. Колесов // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 51.

Кононова, Г. Н.

Праздник, похожий на сказку / Г. Н. Кононова // История и современность

художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 75–78.

Каржыцкая, Н. М.

Метадычныя распрацоўкі заняткаў па выяўленчаму мастацтву Полацкага гісторыка-культурнага запаведніка / Н. М. Каржыцкая // Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск, 1997. – С. 61–67.

Кірычэнка, А.

З вопыту работы Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі з пачатковай школай / А. Кірычэнка // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 33–35.

Красуцкая, Н. Г.

Археалагічнае падарожжа ў часе і прасторы: Першабыт. эпоха на Беларусі: музейн.-пед. праграма для слухачоў фак. павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў культуры / Беларус. дзярж. ін-т культуры; склад. Н. Г. Красуцкая. – Мінск: БелДППК, 2003. – 30 с.

Красуцкая, Н. Г.

«В гостининой истинно дворянской...» (Парадная гасцёўня ў сядзібным доме Эдварда Ваньковіча): музейн.-пед. праграма / Н. Г. Красуцкая; Нац. мастацкі музей Рэсп. Беларусь. – Мінск, 2009. – 60 с.

Красуцкая, Н. Г.

Диалог как метод познания прошлого в музейной среде // Н. Г. Красуцкая / Теоретико-методологические проблемы исторического познания: материалы междунар. науч. конф., БГУ, 1–2 февр. 2001 г.: в 2 т. / БГУ; редкол.: В. И. Сидорцов [и др.]. – Минск, 2000. – Т. 1. – С. 37–38.

Красуцкая, Н. Г.

«Живая археология» (полесское подворье II тысячелетия до н.э.). Из опыта создания интерактивного пространства в Национальном музее истории и культуры Беларуси / Н. Г. Красуцкая // Музей, школа, семья: тр. С.-Петербур. гос. музея ист. Санкт-Петербурга / науч. ред. Ю. Б. Демиденко. – Санкт-Петербург, 2005. – С. 63–69.

Красуцкая, Н. Г.

Малюнак як спосаб перадачы эмацыянальнага ўспрымання гісторыка-культурных каштоўнасцей малодшымі школьнікамі ў працэсе музейна-педагагічных заняткаў / Н. Г. Красуцкая // Мастацкая адукацыя і культура. – 2006. – № 3. – С. 50–52.

Красуцкая, Н. Г.

Миссия музеев: расширение культурных потребностей молодежи (Опыт филиала Национального художественного музея Республики Беларусь «Дом Ваньковичей. Культура и искусство первой половины XIX века») / Н. Г. Красуцкая // Народная асвета. – 2010. – № 7. – С. 77–82.

Красуцкая, Н. Г.

Музейнае свята: сутнасць, падрыхтоўка і тэхналогія правядзення / Н. Г. Красуцкая, В. П. Кабуткіна // Мастацкая адукацыя і культура. – 2005. – № 2. – С. 61–63.

Красуцкая, Н.

Музейны наведвальнік 1998 года: па матэрыялах сацыялагічнага апытання ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі / Н. Красуцкая // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 19–24.

Красуцкая, Н. Г.

Музейные занятия для старшеклассников и студентов в пространстве усадебного дома XIX столетия // Труды Государственного музея истории Санкт-Петербурга / сост. Т.А. Чумак, И.А. Карпенко. – Санкт-Петербург, 2008. – Вып. 19: Музейная педагогика в современной музейной коммуникации: материалы научно-практической конференции. – С. 83–89.

Красуцкая, Н. Г.

Музейныя вандроўкі ў гістарычнае мінулае / Н. Г. Красуцкая // Беларускі гістарычны часопіс. – 2005. – № 8. – С. 23–25.

Красуцкая, Н. Г.

Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь і школа: вопыт інтэрактыўнага дыялога // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2010. – Вып. 8. – С. 413–421.

Красуцкая, Н. Г.

“Наша спадчына – слуцкія паясы” (Кунтушовыя паясы другой паловы XVIII ст. – шэдэўры ўзорыстага шаўкаткацтва): праграмы цыкла музейн.-пед. заняткаў па экспаз. старажытнабел. мастацтва / Н. Г. Красуцкая; Нац. мастацкі музей Рэсп. Беларусь. – Мінск, 2012. – 38 с.

Красуцкая, Н. Г.

Першыя сустрэчы з музеем. Якімі ім быць? / Н. Г. Красуцкая // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-

практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 34–39.

Красуцкая, Н. Г.

Праблема інтэрпрэтацыі артэфактаў дагістарычнага мінулага і спробы яе вырашэння / Н. Г. Красуцкая // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 101–104.

Красуцкая, Н. Г.

Псіхалагічныя асаблівасці ўспрымання музейнай інфармацыі / Н. Г. Красуцкая // Пазашкольнае выхаванне. – 2008. – № 10. – С. 3–16.

Красуцкая, Н. Г.

Роля музея ў выхаванні гістарычнай свядомасці насельніцтва / Н. Г. Красуцкая // Гістарычная навука ў Беларускім дзяржаўным універсітэце на рубяжы тысячагоддзяў: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., прысвеч. 65-годдзю заснавання гіст. фак. БДУ, Мінск, 26 лістап. 1999 г. / Беларус. дзярж. ун-т; навук. рэд. Ю. Л. Казакоў [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 565–567.

Красуцкая, Н. Г.

Рэалізацыя музейна-педагагічнай праграмы "Археалагічнае падарожжа ў часе і прасторы" / Н. Г. Красуцкая // Мастацкая адукацыя і культура. – 2004. – № 4. – С. 60–62.

Красуцкая, Н. Г.

Праграма музейна-педагагічнага занятку "Сюда, пожалуйста, за мною. Вот это барский кабинет!": кабінет у сядзібным доме Эдварда Ваньковіча / Н. Г. Красуцкая // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 7. – С. 340–373.

Крывашэй, К. К.

Сцэнарый музейна-педагагічнага занятку "Археалагічныя раскопкі": (для дзяцей 10–11 гадоў) / К. К. Крывашэй // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6. – С. 257–269.

Ксяневіч, Ю. Г.

Тэхналогія правядзення музейнага свята для дзяцей малодшага школьнага ўзросту на прыкладзе выставы "Свет вачыма дзяцей Беларусі ХХ ст." / Ю. Г. Ксяневіч // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 104–106.

Куприна, О. В.

Образовательные программы Картинной галереи народного художника

Республики Беларусь П. В. Масленикова УК "Могилевский областной художественный музей имени П. В. Масленикова" / О. В. Куприна // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 35–41.

Курылёнак, В. С.

Музей і школа: вопыт рэальнага супрацоўніцтва / В. С. Курылёнак // Чалавек. Культура. Адукацыя: матэрыялы рэсп. навук.-тэарэт. канф., 2003 г., г. Мінск / навук. рэд. У. П. Скараходаў. – Мінск, 2003. – С. 180–183.

Лапацін, Г. І.

“Багатыры” / Г. І. Лапацін // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 120–122.

Лапцёнак, І. Б.

Адукацыйная роля музеяў у кантэксце рэалій сучаснай культуры: па выніках міжнароднай сустрэчы экспертаў краін СНД / І. Б. Лапцёнак // Веснік Інстытута культуры Беларусі. – 2012. – Пілотны выпуск. – С. 81–86.

Леонтьева, С. И.

Сценарий занятия по теме «Книжкины одежды» с учащимися 1-го класса / С. И. Леонтьева // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 118–119.

Лупашка, І. Г.

Музейна-педагагічныя заняткі як адна з формаў культурна-адукацыйнай дзейнасці беларускіх літаратурных музеяў: (у ракурсе сусветных тэндэнцый) / І. Г. Лупашка // Культура Беларусі і сусвет: агульнае і асаблівае: матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі, 13–14 лістапада 2008 г. / рэдкал.: Н. А. Ляйко (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2010. – С. 131–135.

Лятун, Л. А.

Музей гісторыі як цэнтр выхаваўчай работы / Л. А. Лятун // Адукацыя і выхаванне. – 2001. – № 8. – С. 33–34.

Ляшкевіч, К.

Тэматычныя экскурсіі абанементнага цыклу "Мая Радзіма – Беларусь". Актывізацыя ўвагі малодшых школьнікаў / К. Ляшкевіч // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 119–121.

Мазейка, Л. М.

План-праспект музейнага занятку для вучняў 5 класа па тэме “Што ахоўваюць стрэлы на доме” / Л. М. Мазейка // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метаад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 123–125.

Мароз, М. С.

Музей як фактар выхавання / М.С. Мароз // Род. слова. – 2000. – № 5. – С. 70–71.

Мартыненка, Г. А.

Асноўныя этапы падрыхтоўкі экскурсій па выставах: (з вопыту работы) / Г. А. Мартыненка // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 107–109.

Марцынкевіч, Н.

Выдавецка-асветніцкая дзейнасць Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі ў канцы ХХ ст. / Н. Марцынкевіч // Беларускае Асветніцтва: вопыт тысячагоддзя: матэрыялы II Міжнар. кангр., 17–19 мая 2000 г., Мінск: у 3 кн. / рэдкал.: А. І. Лугоўскі (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2001. – Кн. 1. – С. 152–158.

Марцынкевіч, Н.

Методыка і практыка культурна-адукацыйнай дзейнасці на аснове выкарыстання некалькіх выстаў / Н. Марцынкевіч // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 131.

Марцынкевіч, Н.

Спецыфіка навукова-даследчай работы ў асветніцкай службе музея / Н. Марцынкевіч // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 109–111.

Матыліцкая, Н.

Досвед і праблемы музейнай рэкрэацыі (калядна-абрадавыя святы ў Беларускам дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту) / Н. Матыліцкая // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 161–164.

Мацевасян, А. Р.

Адукацыйная палітыка і выхаванне патрыятызму сродкамі ваенна-гістарычных музеяў / А. Р. Мацевасян // Чалавек. Культура. Адукацыя: матэрыялы рэсп. навук.-тэарэт. канф., 2003 г., г. Мінск / навук. рэд. У. П. Скараходаў. – Мінск, 2003. – С. 183–186.

Мирончик, О.

Культурно-образовательная деятельность музея – проблемы понимания и освоения прошлого и настоящего / О. Мирончик // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 91–94.

Мірончык, В.

Аб феномене музейнай педагогікі / В. Мірончык // Творчасць. Інфармацыйна-аналітычны і рэпертуарна-мастацкі бюлетэнь.– Мінск, 2001. – Вып.1. – С. 15–18.

Мірончык, В.

Да пытання аб адукацыйнай канцэпцыі Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту / В. Мірончык // Народнае доўлідства Беларусі. Праблемы захавання, выкарыстання і інтэрпрэтацыі: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, 27–28 верасня 2006 г., г. Мінск / уклад. В. Ул. Мірончык. – Мінск, 2007. – С. 66–71.

Мірончык, В.

Культурна-асветніцкая дзейнасць сучаснага музея / В. Мірончык // Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск, 1997. – С. 6–14.

Мірончык, В. У.

Музейная педагогіка: новы ўзровень асэнсавання грамадскай ролі музея / В. У. Мірончык // Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск, 1997. – С. 6–9.

Мірончык, В.

Музейная педагогіка? А чаму б і не. / В. Мірончык // От эксперимента к системе (Опыт, проблемы, перспективы центров эстетического воспитания).– Мінск, 1993. – Вып. II. – С. 3–8.

Мірончык, В.

Музейна-педагагічная праграма для пачатковай школы “Мая Радзіма – Беларусь” / В. Мірончык // Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск, 1997. – С. 15–60.

Мірончык, В.

Першая сустрэча з музеем / В. Мірончык // Веснік БелПМК. – Мінск, 1996. – Вып. 3. – С. 57–64.

Мірончык, В.

Работа музея з дзіцячай аўдыторыяй / В. Мірончык // Пачатковая школа. – 2004. – № 6. – С. 22–25.

Мірончык, В.

Работа музея з дзіцячай аўдыторыяй / В. Мірончык // Пачатковая школа. – 2005. – № 1. – С. 30–35.

Мірончык, В. У.

Работа музея з дзіцячай аўдыторыяй. Матэрыялы да стварэння праграмы / В. У. Мірончык // Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск, 1997. – С.10–13.

Мірончык, В.

Сістэмны падыход да музейна-педагагічнай дзейнасці / В. Мірончык // Бюлетэнь Беларускага камітэта Міжнароднага савета музеяў ІКОМ. – 1999. – № 1. – С. 21–23.

Мірончык, В.

Сутнасць культурна-асветніцкай работы рэгіянальнага музея на сучасным этапе / В. Мірончык // Чалавек. Культура. Экалогія: матэрыялы міжнар. навук. канф., Гомель / Бел. ін-т праблем культуры; пад агул. рэд. Ул. П. Скараходава. – Мінск, 1998. – С. 125–127.

Мірончык, В.

Сямейны наведвальнік Нацыянальнага мастацкага музея / В. Мірончык // Музей і наведвальнік: сацыял. даслед.: на базе Нац. маст. музея Рэсп. Беларусь / І. Р. Голубева, А. Б. Сташкевіч, С. М. Алейнікаў [і інш.]; пад навук. рэд. І. Р. Голубевай; Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999 – С.17–20.

Мірончык, В.

Формы работы з наведвальнікамі / В. Мірончык // Музей і наведвальнік: сацыял. даслед.: на базе Нац. маст. музея Рэсп. Беларусь / І. Р. Голубева, А. Б. Сташкевіч, С. М. Алейнікаў [і інш.]; пад навук. рэд. І. Р. Голубевай; Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1999 – С. 20–26.

Мірончык, В. У.

Шляхі станаўлення музейнай педагогікі ў Беларусі / В. У. Мірончык // Чалавек. Культура. Адукацыя: матэрыялы рэсп. навук.-тэарэт. канф., 2003 г., г. Мінск / навук. рэд. У. П. Скараходаў. – Мінск, 2003. – С. 186–189.

Мірончык, В.

Як падрыхтаваць малодшых школьнікаў да першага наведвання музея /

В. Мірончык, В. Залуцкая // Настаўн. газета. – 1996. – 4 снежня.

Митюков, А. В.

Патриотическое воспитание на материалах мемориального комплекса “Брестская крепость-герой” / А. В. Митюков // Патриотизм в духовном воспитании молодежи: материалы науч.-практ. конф., посвящ. 57-й годовщине Победы в Великой Отечеств. войне, 6–7 мая 2002 г. / редкол.: В. М. Крюков [и др.]. – Брест, 2002. – С. 55–57.

Музей і наведвальнік: сацыял. даслед.: на базе Нац. маст. музея Рэсп. Беларусь / І. Р. Голубева, А. Б. Сташкевіч, С. М. Алейнікаў [і інш.]; пад навук. рэд. І. Р. Голубевай; Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск: БелПК, 1999. – 51 с.

Музейная педагогіка. Праблемы арганізацыі работы з дзецьмі: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад. В. У. Мірончык. – Мінск: БелПК, 1997. – 71 с.

Музейный комплекс университета в системе воспитательной работы со студентами / Могилев. гос. ун-т им. А. А. Кулешова, Отд. воспитат. работы; подгот.: Д. М. Попельшко, Л. И. Будкова. – Могилев: МГУ, 1998. – 14 с.

Мурашкин, А. И.

Музей истории педагогического факультета в системе художественного образования и воспитания студенческой молодежи / А. И. Мурашкин // Мир искусства и дети: проблемы художественной педагогики: материалы 3-й Международной научно-практической конференции, Витебск, 25–26 сентября 2007 г. / редкол.: А. И. Мурашкин (главный редактор) [и др.]. – Витебск, 2007. – С. 42–44.

Мурашкин, А. И.

Музей истории педагогического факультета в системе патриотического воспитания студенческой молодежи / А. И. Мурашкин, Т. А. Шелешкова // Идеологические, социально-психологические и педагогические аспекты формирования патриотизма белорусского студенчества: материалы республиканского научно-практического семинара, Витебск, 14 декабря 2007 г. / редкол.: Э. И. Рудковский (ответственный редактор) [и др.]. – Витебск, 2007. – С. 96–100.

Надточі, Л.

Из опыта работы по акции «Милосердие» / Л. Надточі // Музей і наведвальнік: матэрыялы навук.-практ. семінара, 24–25 лістап. 1998 г. / рэдсавет: З. Шыбека (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 38–40.

Недельская, М. М.

Роль учебно-биологического музея в методической подготовке студентов / М. М. Недельская, Я. Б. Поплавская, А. А. Сарафанова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 40.

Нечаева, Г. Г.

Раскрытие символики рушника во время музейной игры с детьми / Г. Г. Нечаева // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метаад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 130–133.

Нечаева, Г.

Рукописная книга и ребенок (из опыта школы «Аз буки веда...» при Ветковском музее народного творчества) / Г. Нечаева, С. Леонтьева // VI Международные Кирилло–Мефодиевские чтения, посвященные Дням славянской письменности и культуры, Минск, 25–26 мая 2000 г.: материалы чтений: в 2 ч. / редкол.: А. Ю. Бендин (отв. ред.) [и др.]. – Минск, 2001. – Ч. 1, Кн. 2. – С. 146–152.

Николаева, С. В.

Музей в системе интерактивного экологического образования / С. В. Николаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2006 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2007. – С. 10–18.

Новікава, Л. М.

У пачатку. Старажытнае рамяство, майстар, дзеці / Л. М. Новікава // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метаад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 134–136.

Нячаева, Г. Р.

Звод тэмаў традыцыйнай культуры ў кантэксце праграмы агульнаадукацыйнай школы. Праграма заняткаў / Г. Р. Нячаева // Веткаўскі музей народнай творчасці: навук.-метаад. зб. / Бел. інстытут праблем культуры; уклад.: І. Ю. Смірнова; навук. рэд. А. Б. Сташкевіч. – Мінск, 2001. – С. 102–107.

Павлова, С. Ф.

Роль учебно-биологического музея в подготовке студентов к полевой практике по зоологии позвоночных / С. Ф. Павлова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 26.

Песина, И. Е.

Методика экскурсионной работы с младшими школьниками в Музее белорусского книгопечатания / И. Е. Песина // Тэзісы дакладаў навуковых супрацоўнікаў ПГКЗ па выніках працы ў 1993–1994 гг. (навукова-практычная канферэнцыя 1994 г.). – Полацк, 1994. – С. 19–21.

Полищук, И. В.

Взаимодействие школы и музея в нравственно-эстетическом воспитании учащихся / И. В. Полищук // Воспитание в современных условиях: сб. науч. ст. / Нац. ин-т образования; науч. ред. О. П. Котикова. – Минск, 1999. – С. 141–152.

Пренц, К. В.

Интерактивные проекты в культурно-образовательной деятельности музеев: зарубежный опыт: реферативно-библиографический обзор-дайджест [Электронный ресурс] / К. В. Пренц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва: зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Электрон. тэкставыя дадз. – Мінск, 2009. – Вып 1. – 1 электрон. апт. дыск.

Пренц, К. В.

Международная акция «Ночь в музее»: опыт проведения в зарубежных и отечественных музеях: по материалам периодической печати [Электронный ресурс] / К. В. Пренц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва : зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Электрон. тэкставыя даныя. – Мінск, 2008. – Вып. 3. – 1 электрон. апт. дыск.

Пупіна, Л.

Уплыў музея на фарміраванне асобы маленькага наведвальніка / Л. Пупіна // Зборнік прац навуковых супрацоўнікаў аб'яднання за 2001 г. / Навук.-даслед. установа культуры “Брасл. раён. аб'яд-не музеяў”, Брасл. краязн. т-ва імя О. Гедэмана. – Браслаў, 2002. – С. 24–29.

Пыско, С. Б.

Интегрированные уроки в музее / С. Б. Пыско // Мастацкая адукацыя і культура. – 2003. – № 2. – С. 51–55.

Пыско, С. Б.

Роль музея в преподавании курса мировой художественной культуры в общеобразовательной школе: по материалам Брест. обл. краевед. музея / С. Б. Пыско // Актуальные проблемы мировой художественной культуры: материалы междунар. науч. конф., 25–26 апр. 2002 г., Гродно, Беларусь: в 2 ч. / редкол.: У. Д. Розенфельд (отв. ред.) [и др.]. – Гродно, 2002. – Ч. 2. – С. 208–211.

Раковская, Г. Н.

Тематические экскурсии / Г. Н. Раковская // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2003 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2004. – С. 53–58.

Савіна, В. Л.

Методыка выкарыстання музейных матэрыялаў у навучальнай і пазакласнай дзейнасці / В. Л. Савіна // Род. слова. – № 5. – С. 65–66.

Сапега, Т. А.

Кніга ў музеі як аб'ект успрыняцця / Т. А. Сапега // Здабыткі: дак. помнікі на Беларусі / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Мінск, 2001. – Вып. 4. – С. 33–38.

Седлер, И.

Популяризация социального и коммерческого потенциалов музеев Беларуси средствами репрезентации традиционной культуры / И. Седлер // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 54–56.

Селицкая, Н. Л.

Применение арттерапевтических методик в рамках музейно-педагогической программы "Шаг навстречу" / Н. Л. Селицкая // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 7. – С. 374–379.

Сепатарава, С. В.

З вопыту работы па выкарыстанню экспазіцыі музея ў навучальным працэсе / С. В. Сепатарава // Гістарычнае краязнаўства – дзейсны фактар інтэнсіфікацыі навучальнага працэсу ў школе і ВНУ: тэзісы рэсп. навук.-метад. канф., Гродна, 27–29 кастр. 1994 г. / склад. і адказ. рэд. І. П. Крэнь. – Гродна, 1994. – С. 95 – 96.

Сергіеня, У. В.

Школьныя музеі як цэнтры культурна-асветніцкай работы / У. В. Сергіеня // Чалавек. Культура. Экалогія: матэрыялы міжнар. навук. канф., Гомель / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1998. – С. 122–124.

Славінская, А.

Эстэтычнае выхаванне дзяцей 5–7 гадоў у музеі гістарычнага профілю (на прыкладзе Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі) / А. Славінская // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 129–130.

Смирнова, Т. Р.

Особенности адаптации учеников вспомогательной школы в музейном пространстве / Т. Р. Смирнова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2005 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2006. – С. 63–68.

Смирнова, Т. Р.

Особенности восприятия экспозиции Детского музея детьми (дошкольного и младшего школьного возраста и учащимися с психофизическими особенностями развития) / Т. Р. Смирнова / Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2004 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2005. – С. 55–62.

Смирнова, Т. Р.

Психологический аспект в работе с учащимися спецшколы по музейно-педагогическим программам / Т. Р. Смирнова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2003 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2004. – С. 63–67.

Смирнова, Т. Р.

Развитие эмоциональной сферы ребенка через восприятие музейного предмета / Т. Р. Смирнова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2000 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2001. – С. 77–83.

Смирнова, Т. Р.

Роль игровых методик в формировании личностных качеств ребёнка / Т. Р. Смирнова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2006 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2007. – С. 48–55.

Старжынскі, А.

Выхаванне памяццю: з клопату музейшчыкаў Ушаччыны / А. Старжынскі // Культура. – 2007. – 10–16 лістап.– С. 10–11.

Сташкевіч, А. Б.

Динаміка наведвання беларускіх музеяў (1990 г. – 1 студзеня 1999 г.) / А. Б. Сташкевіч // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 1. – С. 7–21.

Страх, І.

Музеі Гродна: да праблемы турыстычнага выкарыстання / І. Страх // Румлёўскія старонкі: турыстычны патэнцыял нацыянальнай культурна-гістарычнай спадчыны Панямоння: матэрыялы III адкрытай рэгіянальнай

навукова-практычнай канферэнцыі па праблемах рэгіяналістыкі і краязнаўства "Румлёўскія чытанні", Гродна, 19 лютага 2009 г. / рэдкал.: В. В. Швед [і інш.]. – Гродна, 2010. – С. 150–157.

Строгина, С. В.

Музейная педагогика УК "Могилевский областной художественный музей имени П. В. Масленикова" в контексте современности / С. В. Строгина // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгина. – Минск, 2010. – С. 106–110.

Сухомлин, Е. Б.

Роль краеведческого музея в формировании экологических знаний студентов / Е. Б. Сухомлин, А. П. Зинченко // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 54.

Таланцева, О. Ф.

Новые формы работы музея со зрителями / О. Ф. Таланцева // Сообщения Государственного художественного музея БССР. – Минск, 1994. – Вып. 1. – С. 24–33.

Таланцева, О. Ф.

Художественный музей в системе образования / О. Ф. Таланцева // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 9–19.

Таранухо, Г. И.

Роль биологического музея в учебно-воспитательном процессе будущего агронома-селекционера / Г. И. Таранухо // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 70.

Тарасюк, А. Н.

Использование экспонатов биологического музея Брестского пединститута при изучении генетики / А. Н. Тарасюк // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 22.

Титова, А. М.

Экскурсионный потенциал объектов Полоцкого историко-культурного музея-заповедника и его оценка / А. М. Титова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1998 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1999. – С. 101–108.

Торхова, А. В.

Система нравственно-эстетического воспитания школьников средствами художественного краеведения / А. В. Торхова // Воспитание в современных условиях: сб. науч. ст. / Нац. ин-т образования; науч. ред. О.П.Котикова. – Минск, 1999. – С.141–152.

Тризна, Р. И.

Школьный музей – центр воспитательной работы в школе / Р. И. Тризна // Заслаўскія чытанні 1995 г.: матэрыялы міжнар. канф. “Гісторыя і культура Заслаўя ў святле агульнанацыянальных праблем”, 9–11 лістап. 1995 г. – Заслаўе, 1997. – С. 17–19.

Формы сотрудничества Национального художественного музея со школами республики // Мастацкая адукацыя і культура. – 2004. – № 1. – С. 51–52.

Холеў, С. Б.

Выхаванне патрыятычных якасцей юнага мінчаніна сродкамі школьнага музея / С. Б. Холеў // Пазашкольнае выхаванне. – 2005. – № 3. – С. 23–24.

Цімошына, В. Б.

“Гродазнаўства” – падмурак новай культурна-адукацыйнай канцэпцыі музея / В. Б. Цімошына, В. М. Царук / Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК “Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей”; рэдкал.: І. І. Граблеўская (гал. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 2010. – Вып. 7: Да 90-годдзя заснавання Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея. – С. 187.

Цітоў, В. С.

Беларускія музеі ў сістэме адукацыі / В. С. Цітоў // Беларускае асветніцтва: вопыт тысячагоддзя: матэрыялы міжнар. кангр., Мінск, 20–21 кастр. 1998 г. / рэдкал.: У. А. Васілевіч [і інш.]. – Мінск, 1998. – Кн. 1. – С.131–133.

Ціхановіч, В.С.

Фарміраванне патрыятызму і нацыянальнай самасвядомасці сродкамі музейнай педагогікі / В.С. Ціхановіч // Пазашкольнае выхаванне. – 2007. – № 9. – С. 36–38.

Чарныш, А. П.

Ваенна-гістарычны музей імя П. І. Баграціёна і яго роля ў прапагандзе гісторыі краю / А. П. Чарныш // Ваўкавышчына: з гісторыі краю і лёсу людзей: матэрыялы навук.-практ. краязн. канф. 22 снеж. 1995 г. / навук. рэд. і

склад. І. П. Крэнь. – Ваўкавыск, 1997. – С. 209–214.

Шевченко, Б. С.

Использование биологического музея в процессе обучения химии / Б. С. Шевченко // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 24.

Шляхцін, Д.

“Зброя, вайсковая амуніцыя і час”: дыялог экспазіцыі і экскурсавода / Д. Шляхцін // Музейны веснік. / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2006. – Вып.3. – С. 121–123.

Шубянок, П. Н.

Музей як фактар патрыятычнага выхавання моладзі / П. Н. Шубянок // Пазашкольнае выхаванне. – 2004. – № 9. – С. 31–34.

Шульга, А. Ч.

Психологические аспекты проведения экскурсии. Роль экскурсовода / А. Ч. Шульга // Праблемы сацыяльна-эканамічнага, палітычнага і прававога развіцця грамадства ў кантэксце агульнаеўрапейскіх і сусветных інтэграцыйных працэсаў: матэрыялы міжнар. навук.-практ. канф. маладых навукоўцаў і студэнтаў, Мінск, 14 мая 2004 г. – Мінск, 2004. – С. 312–313.

Якімовіч, В.

Традыцыйныя каляндарныя народныя святы і беларускія народныя святы ў Беларускім дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту / В. Якімовіч // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 39–41.

Яхант, А. П.

Роля музея ў выхаванні маладога пакалення / А. П. Яхант // Нар. асвета. – 2002. – № 8. – С. 72–73.

3. МУЗЕЙ ЯК САЦЫЯЛЬНА-КУЛЬТУРНЫ ІНСТЫТУТ

Авдеев, И.

Музей истории белорусского кино: фрагменты концепции / И. Авдеев // Панарама беларускага кіно апошніх гадоў: вынікі I Нац. кінафестывалу бел. фільмаў: зб. матэрыялаў “круглага стала”, Мінск, 27 лют. 1998 г. / Бел. саюз літ.-маст. крытыкаў. – Мінск, 1998. – С. 87–95.

Авдеев, И.

Проблемы популяризации национального кинонаследия / И. Авдеев // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 183–187.

Андреева, Н. А.

Что такое Детский музей: поиски дефиниций и определение стандартов / Н. А. Андреева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2005 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2006. – С. 7–14.

Астапкевіч, Л. К.

Пра напрацоўкі ўстановамі і арганізацыямі дакументацыі па стварэнню Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту на 2000 год / Л. К. Астапкевіч // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 128–130.

Бамбешка, І. І.

Музей у духоўным жыцці грамадства ў пачатку XXI ст. / І. І. Бамбешка // Беларуская культура ва ўмовах глабалізацыі: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 35-годдзю БДУКМ, 3 снежня 2010 г.: у 2 т. / рэдкал.: М. А. Мажэйка (старшыня) [і інш.]. – Мінск, 2011. – Т. 1. – С. 88–91.

Бароўка, Л. В.

Праблемы музеяў гісторыі ВНУ: (з вопыту работы) / Л. В. Бароўка // Беларускі гістарычны часопіс. – 2008. – № 12. – С. 46–51.

Барткова, М. М.

Музей-скансэн ва ўмовах камерцыялізацыі сацыяльна-культурнай сферы: культуралагічны аспект / М. М. Барткова // Культурная спадчына, менеджмент, маркетынг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 30–39.

Барыс, С.

Беларускі музей-скансэн на Пцічы – наш гонар і ганьба / С. Барыс // Беларускі гістарычны часопіс. – 2001. – № 5. – С. 32–34.

Барыс, С.

Гудзевіцкі музей Алеся Белакоза / С. Барыс // Беларускі гістарычны часопіс. – 2002. – № 2–3. – С. 1–4;

Бембель, Т.

Галерея ЕГУ как прецедент создания университетской галереи в Беларуси / Т. Бембель // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 200–201.

Берейшик, Л. В.

Нематериальное культурное наследие и вопросы музеефикации / Л. В. Берейшик // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі. – Мінск, 2012. – Выпуск 12. – С. 502–508.

Беспрозванная, Н. З.

Концепция развития эколого-просветительского центра в Природно-экологическом музее / Н. З. Беспрозванная // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2007 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2008. – С. 3–14.

Богданова, О. Л.

Мемориальный музей-мастерская З. И. Азгура / О. Л. Богданова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5. – С. 167–174.

Богданова, О. Я.

Организация и становление Мемориального музея З. И. Азгура / О. Я. Богданова, О. Л. Рудницкая // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2001. – № 3. – С. 4–20.

Брестская крепость: от музея до мемориала: история создания, экспозиция, уникальные объекты / авторский текст А. М. Суворова; под общей редакцией В. В. Губаренко; фото: А. М. Суворов, Н. Н. Чеберкус. – Брест: Редакция журнала "СЭЗ", 2006. – 22 с.

Буйвол, В. Е.

Музей “Дом Ваньковича. Искусство и культура первой половины XIX века” / В. Е. Буйвол // Сообщения Государственного художественного музея БССР. –

Мінск, 1994. – Вып. 1. – С. 42–48.

Бярэйшык, Л. У.

Музеялогія ў сістэме міждысцыплінарнасці / Л. У. Бярэйшык // Этнокультурное развитие Беларуси в XIX – начале XXI в.: материалы Международной научно-практической конференции, 19–20 мая 2010 г., Минск / редкол.: Т. А. Новгородский (ответственный редактор) [и др.]. – Минск, 2011. – С. 229–235.

Бяспалая, М. А.

Навукова-даследчая дзейнасць цэнтральных музеяў Беларусі: агульнае і асаблівае / М. А. Бяспалая // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2010. – № 2. – С. 112–117.

Бяспалая, М. А.

Навуковыя даследаванні гісторыка-культурнай спадчыны ў музеях / М. А. Бяспалая // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 13–16.

Бяспалая, М. А.

Праблемныя пытанні гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў навуковых даследаваннях музеяў / М. А. Бяспалая // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2010. – № 1. – С. 126–131.

Вабішчэвіч, П. А.

Перспектывы культурнага развіцця Лагойшчыны ў цэлым і раённага гісторыка-краязнаўчага музея ў прыватнасці / П. А. Вабішчэвіч // Другія Тышкевіцкія чытанні, г. Лагойск, 15 кастрычніка 2009 г.: матэрыялы чытанняў / рэдкал.: А. І. Смолік (адказны рэдактар) і інш.; прадмова А. І. Смоліка. – Мінск, 2009. – С. 8–12.

Ваданосава, Ф. А.

Літаратурны Музей Янкі Купалы напярэдадні трэцяга тысячагоддзя — учора, сёння, заўтра / Ф. А. Ваданосава // Мастацкі музей у кантэксце нацыянальнай культуры на мяжы тысячагоддзяў. Стан. Праблемы. Развіццё: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60-годдзю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 20–22 кастрычніка 1999 г. / навуковы рэдактар Ю. А. Піскун. – Мінск, 2004. – С. 67–72.

Васілёнак, М.

Вопыт стварэння школьнага музея зямлі Гудаў, зямлі Гашкевіча / М. Васілёнак // Беларусь–Японія = Belarus–Japan: матэрыялы другіх міжнар. чытанняў, прысвеч. памяці І. Гашкевіча, Мінск–Астравец, 9–10 кастр., 2002 г.

– Мінск, 2003. – С. 307–312.

Ведзянееў, М.

Вяртанне ці страта? / М. Ведзянееў // Літаратура і мастацтва. – 1991. – 22 сак. – С. 15. (Аб вяртанні цэрквам і касцёлам культавых рэчаў, што захоўваюцца ў музеях).

Верашчагіна, У. А.

Сучасныя этнічныя канцэпцыі ў практыцы музейнага будаўніцтва / У. А. Верашчагіна, А. В. Гурко // Гістарычнае краязнаўства – дзейсны фактар інтэнсіфікацыі навуч. працэсу ў школе і ВНУ: тэз. Рэсп. навук.-метад. канф., 27–29 кастр. 1994 / склад. і адказ. рэд. І. П. Крэнь. – Гродна, 1994. – С. 96–98.

Вітушка, С.

Адраджэнне Віленскага беларускага музею і яго супрацоўніцтва з Астравецкім краязнаўчым таварыствам / С. Вітушка // Беларусь–Японія = Belarus–Japan: матэрыялы другіх міжнар. чытанняў, прысвеч. памяці І. Гашкевіча, Мінск–Астравец, 9–10 кастр., 2002 г. – Мінск, 2003. – С. 302–306.

Воронкова, И. Ю.

Белорусский государственный музей Великой Отечественной войны – хранилище памяти народной / И. Ю. Воронкова // Віцебшчына ў гады Вялікай Айчыннай вайны: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., 24 чэрв. 2004. – Віцебск, 2004. – С. 95–97.

Воронкова, И. Ю.

Выратуем музейную справу: Рэзалюцыя Рэспубліканскай канферэнцыі дырэктараў дзяржаўных музеяў па прабл. музейнай справы на сучасным этапе / И. Ю. Воронкова // Культура. – 1995. – 29 лістап. – 5 снежня. (№ 45). – С. 7.

Высоцкая, Н. Ф.

Опыт рекламных акций НХМ РБ на выставках туризма и отдыха в «Белэкспо». Формирование имиджа музея как туристического объекта и его влияние на туристические потоки / Н. Ф. Высоцкая // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. № 6. – С. 277–283.

Вяршыцкая, Т.

Гісторыка-краязнаўчыя музеі: традыцыі і тэндэнцыі развіцця / Т. Вяршыцкая // Наваградскія чытання: матэрыялы навук. канф. да 950-годдзя г. Навагрудка і 400-годдзя герба горада. – Мінск, 1996. – Вып. 4. – С. 120–122.

Вяршыцкая, Т.

Праблемы існавання і далейшага развіцця краязнаўчага музея ў Навагрудку / Т. Вяршыцкая // Наваградскія чытанні: да 480-годдзя атрымання Навагрудкам Магдэбург. права і 160-годдзя з дня нараджэння У. Борзабагатага: першая навук. канф., 18 мая 1991 г. – Навагрудак, 1993. – С. 8–11.

Гапоненко, О. А.

Музей истории науки в историко-научных исследованиях / О. А. Гапоненко // Методология исследований истории Беларуси: проблемы, достижения, перспективы: материалы Международной научной конференции, Минск, 22–23 октября 2008 года / редкол.: А. А. Коваленя (главный редактор) [и др.]. – Минск, 2009. – С. 133–136.

Гаўрылава, С. М.

Музеі Беларусі / С. М. Гаўрылава // Беларуская культура сёння: гадавы агляд – 2008 / пад кір. У. Ф. Матвейчука; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтва. – Мінск, 2009. – С. 19–33.

Гаўрылава, С. М.

Музеі Беларусі / С. М. Гаўрылава // Беларуская культура сёння: гадавы агляд – 2010 / пад рэд. Т. І. Стружэцкага; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтва. – Мінск, 2011. – С. 22–37.

Гаўрылава, С. М.

Музейныя установы / С. М. Гаўрылава // Беларуская культура сёння: гадавы агляд – 2009 / пад рэд. Т. І. Стружэцкага; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтва. – Мінск, 2010. – С. 24–40.

Гаўрылава, С. М.

Нарматыўна-прававое забеспячэнне дзейнасці музеяў / С. М. Гаўрылава // Банкаўскі веснік. – 2012. – № 1 (спецыяльны вып.). – С. 64–66.

Глазырын, Я.

Полацк – горад музеяў / Я. Глазырын; гутарыў М. Гальпяровіч // Беларускі гістарычны часопіс. – 2007. – № 8. – С. 42–49.

Гліннік, В.

Мажлівасці музеефікацыі гістарычнага цэнтра Полацка на прынцыпах “унікальнае гістарычнае тэрыторыі” / В. Гліннік // Матэрыялы II Міжнароднай канферэнцыі па праблемах музеефікацыі унікальных гістарычных тэрыторый, 14–16 кастр. 1996, Полацк / уклад. Т. Джумантаева. – Полацк, 1996. – С. 6–8.

Гринчук, В. А.

Музей анатомии человека как учебно-методический центр / В. А. Гринчук, Л. А. Шварц, А. В. Велемец // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 8.

Грузд, В. К.

Прыродная характарыстыка ландшафтна-этнаграфічнага музея-запаведніка “Менка” / В. К. Грузд // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 44–45.

Губаренко, В. В.

Мемориальный комплекс “Брестская крепость-герой” – проблемы сохранения и развития / В. В. Губаренко // 1941 год: трагедия, героизм, память: материалы Международной научной конференции, посвященной 65-й годовщине начала Великой Отечественной войны, 22–23 июня 2006 года / редкол.: В. В. Зданович (ответственный редактор) [и др.]. – Брест, 2007. – С. 61–64.

Гужалоўскі, А. А.

Беларускія калекцыянеры і грамадства – доўгі шлях да ўзаемаразумення / А. А. Гужалоўскі // Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны. – Мінск, 2011. – Вып. 6. – С. 85–93.

Гужалоўскі, А. А.

Музеі Беларусі / А. А. Гужалоўскі // Музеі Беларусі / Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі. – Мінск, 2008. – С. 1–56.

Гужаловский, А. А.

Музеи Беларуси в зеркале периодической печати / А. А. Гужаловский // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 25–33.

Гужалоўскі, А. А.

Музей і гістарычная навука / А. А. Гужалоўскі // Усебеларуская канферэнцыя гісторыкаў “Гістарычная навука і гістарычная адукцыя ў Рэспубліцы Беларусь” (новыя канцэпцыі і падыходы): тэз. дакл. і паведамл., Мінск, 3–5 лют. 1993 г. / рэдкал.: М. П. Касцюк [і др.]. – Мінск, 1993. – Ч. 2: Сусветная гісторыя. – С. 48–50.

Гужалоўскі, А. А.

Некаторыя тэндэнцыі развіцця музеяў на мяжы ХХІ стагоддзя / А. А. Гужалоўскі // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 19–21.

Гужалоўскі, А. А.

Сёння і заўтра беларускіх музеяў / А. А. Гужалоўскі // Культура. – 1992. Люты (№6). – С. 2.

Гужалоўскі А. А.

Універсітэцкія музеі: пераадоленне ізаляцыі / А. А. Гужалоўскі // Вышэйшая школа. – 2003. – № 6. – С. 68–70.

Давідоўская, Л.

Музей Янкі Купалы і праблемы беларускага самапазнання / Л. Давідоўская // Янка Купала і праблемы беларускага самапазнання: V Міжнар. Купалаўскія чытанні-навук. канф., Мінск, 7–8 снеж. 2000 г. / уклад. А. Бурбоўская. – Мінск, 2002. – С. 45–50.

Демидова, Н. Н.

Коммуникативная функция музея как объекта культуры / Н. Н. Демидова // Пытанні мастацтвазнаўства, этналогіі і фалькларыстыкі: зборнік артыкулаў / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Дзяржаўная навуковая ўстанова "Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы". – Мінск, 2007. – Вып. 2. – С. 456–457.

Демянчик, М. Г.

Сможет ли биологический музей вуза стать стимулом в активизации школьного музейного дела? / М. Г. Демянчик, В. Т. Демянчик // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А.Ф. Ивановской. – Брест, 1995. – С. 45.

Джумантаева, Т. А.

Канцэпцыя і стратэгія захавання культурнай спадчыны Полацка / Т. А. Джумантаева // Весн. Беларус. дзярж. ун-та культуры і мастацтваў. – 2008. – № 10. – С. 128–135.

Джумантаева, Т.

К вопросу о музеефикации исторической территории Полоцка / Т. Джумантаева // Матэрыялы II Міжнароднай канферэнцыі па праблемах музеефікацыі унікальных гістарычных тэрыторый, 14–16 кастрычніка 1996 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1996. – С. 9–14.

Джумантаева, Т. А.

Музеелагічны аспект перспектыўнага развіцця Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка / Т. А. Джумантаева // Вестн. Полоц. гос. ун-та. Сер. А, Гуманитарные науки. – 2006. – № 1 – С. 2–10.

Джумантаева, Т. А.

Музеефікацыя гісторыка-культурных помнікаў як частка працэсу адраджэння і захавання спадчыны / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы па археалогіі Беларусі: зборнік навуковых артыкулаў. – Мінск, 2011. – Вып. 21: Вывучэнне археалагічных помнікаў на тэрыторыі Полацкай зямлі (да 1150-годдзя Полацка). – С. 5–18.

Джумантаева, Т. А.

Музеефікацыя культурнай прасторы Полацка: традыцыі і навацыі: аўтарэферат дысертацыі на суісканне вучонай ступені кандыдата культуралогіі: 24.00.03 / Т. А. Джумантаева; Установа адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў". – Мінск, 2011. – 24 с.

Джумантаева, Т. А.

Музей горада як цэнтр і мяжа гарадской культурнай прасторы / Т. А. Джумантаева // Музейны веснік / Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 47–51.

Джумантаева, Т. А.

Перспектывы развіцця Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2002 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2003. – С. 9–26.

Дорофеева, И. А.

Музей истории учреждения образования "Витебский государственный технологический университет" / И. А. Дорофеева // Адукацыя на Віцебшчыне: гісторыя і сучаснасць: матэрыялы рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 сакавіка 2010 г. / рэдкал.: В. У. Акуневіч (адказны рэдактар) [і інш.]. – Віцебск, 2010. – С. 204–208.

Духан, І.

Музей у кантэксце сучаснай культуры / І. Духан // Мастацтва. – 2007. – № 1. – С. 2–3.

Жылінская, Н.

Сучаснасць у музейных сценах / Н. Жылінская // Мастацтва. – 2007. – № 11. – С. 22–23.

Загрышаў, І.

Музей на шляху ў XXI стагоддзе / І. Загрышаў // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 6–12.

Запартыка, Г. В.

Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва ў XXI стагоддзі / Г. В. Запартыка // Архівы і справаводства. – 2010. – № 3. – С. 140–145.

Запартыка, Г. В.

Перспектывы развіцця выдавецка-публікацыйнай дзейнасці Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва / Г. В. Запартыка // Архіўныя чытанні I–III: матэрыялы навуковых канферэнцый, Мінск, 2003–2005 гг. / Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва. – Мінск, 2006. – Вып. 1. – С. 7–12.

Зинченко, А. П.

О направлениях работы зоологического музея при биологическом факультете / А. П. Зинченко, Е. Б. Сухомлин // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 11.

Зусь, М. Я.

Геаграфічныя і геалагічныя аб’екты тэрыторыі Белдзяржмузея народнай архітэктуры і побыту / М. Я. Зусь // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 46–49.

Ильницкий, Н.

Любой музей – это живой организм: интервью с директором Национального Полоцкого историко-культурного музея-заповедника / Н. Ильницкий; беседовал А. Александров // Музей. – 2006. – № 6. – С. 87–91.

Калбаска, А.

Да праблемы ідэнтыфікацыі паняццяў “культурная зона”, “культурны ландшафт”, “унікальная гістарычная тэрыторыя”, “гісторыка-культурны музей-заповеднік” / А. Калбаска // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Шашкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 188–193.

Калбаска, А.

З вопыту стварэння гісторыка-культурнага запаведніка ў Заслаўі (май 1988 – кастрычнік 1994 г.) / А. Калбаска // Заслаўскія чытанні, 1995 г.: матэрыялы міжнар. канф. "Гісторыя і культура Заслаўя ў свеце агульнанац. праблем", 9–11 ліст. 1995 г., г. Заслаўе / уклад., навук. рэд. Т. С. Скрыпчанка. – Заслаўе, 1997. – С. 9–12.

Калбаска, А.

Музеефікацыя унікальных гістарычных тэрыторый. Праблемы юрыдычнага забеспячэння / А. Калбаска // Матэрыялы II Міжнароднай канферэнцыі па праблемах музеефікацыі унікальных гістарычных тэрыторый, 14–16 кастр. 1996, Полацк / уклад. Т. Джумантаева. – Полацк, 1996. – С.14–17.

Калбаска, А.

Музеязнаўства (музеялогія). Шляхі станаўлення і развіцця / А. Калбаска // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 13–18.

Калбаска, А.

Ці патрэбен музею закон, а культуры – міністр? / А. Калбаска // Літаратура і мастацтва. – 1996. – 7 чэрв. – С. 16.

Камароўская, З. М.

Праблемы захавання і рацыянальнага выкарыстання Коласаўскіх мемарыяльных сядзібаў у сучасных умовах гаспадарання / З. М. Камароўская // Каласавіны: матэрыялы навук. канф. "Праблемы рацыян. выкарыстання і захавання прырод. ландшафтаў мемарыял. музейн. аб'ектаў", [1998] / працавалі: М. Н. Далідовіч [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 119–122.

Канарская, В. І.

Асаблівасці ўзаемадзеяння музея з іншымі сацыяльнымі інстытутамі / В. І. Канарская // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 1. – С. 69–76.

Канцэпцыя развіцця музейнай справы Рэспублікі Беларусь // Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Беларускае дзяржаўнае інстытут праблем культуры; Л. А. Каткова [і інш.]. – Мінск: БелДПК, 2004. – 31 с.

Карелина, Н. В.

Основы музейного маркетинга и перспективы его развития в Республике Беларусь / Н. В. Карелина // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 7. – С. 394–402.

Карелина, Н. В.

Перспективы развития Беларуси и Китая в сфере музейного маркетинга / Н. В. Карелина // Беларусь–Китай: [сборник] / Белорусский государственный университет, Республиканский институт китаеведения имени Конфуция, Институт непрерывного образования. – 2008. – Вып. 3, Ч. 2. – С. 121–123.

Карелина, Н. В.

Роль музейного маркетинга в культурном возрождении и развитии городов Беларуси на современном этапе / Н. В. Карелина // Гарады Беларусі ў кантэксце палітыкі, эканомікі, культуры: зборнік навуковых артыкулаў / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Установа адукацыі "Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Я. Купалы", Факультэт гісторыі і сацыялогіі, Кафедра гісторыі Беларусі; рэдкал. Т. П. Крэнь, І. В. Соркіна (адказныя рэдактары) [інш.]. – Гродна, 2007. – С. 331–335.

Каржыцкая, Н. Н.

Полацкі мастацкі музей-галерэя: праблемы станаўлення і перспектывы развіцця / Н. Н. Каржыцкая // Мастацкі музей у кантэксце нацыянальнай культуры на мяжы тысячагоддзяў. Стан. Праблемы. Развіццё: матэрыялы навуковай канферэнцыі, прысвечанай 60-годдзю Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 20–22 кастрычніка 1999 г. / навуковы рэдактар Ю. А. Піскун. – Мінск, 2004. – С. 189–194.

Карпенко, Е. В.

К вопросу о научной концепции музеефикации замкового комплекса "Мир" / Е. В. Карпенко // Мірскі замак: канцэпцыя рэстаўрацыі і праблемы музеефікацыі: рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя, г. п. Мір, Гродзенская вобласць, Замкавы комплекс "Мір", 16 чэрвеня 2007 г. / навуковы рэдактар А. У. Карпенка. – Мінск, 2008. – С. 6–12.

Каткова, Л. А.

Музейная справа Беларусі: сучасны стан і праблемы развіцця: інфармацыйна-аналітычныя матэрыялы / Л. А. Каткова [і інш.]. – Мінск: БелДІПК, 2004. – 87 с.

Каўбаска, А.

Беларускі музей і музейялогія: Блізкія суседзі ці далёкія сваякі? / А. Каўбаска // Літаратура і мастацтва. – 1994. – 16 снежня. – С. 13.

Каўбаска, А.

Музей – гэта паказчык культуры народа / А. Каўбаска, А. Сташкевіч // Культура. – 1995. – 17 мая. – С. 4.

Каўбаска, А.

Падмурку – надзейнасць!: Заўвагі і прапановы да праекта закона Рэспублікі Беларусь “Аб музеях і музейным фондзе Рэспублікі Беларусь” / А. Каўбаска

// Літаратура і мастацтва. – 1996. – 6 верас. – С. 14–15.

Кацуба, Г. І.

Кніжная культура ў сістэме духоўных і маральна-эстэтычных каштоўнасцей: погляд праз прызму Гомельскага музея / Г. І. Кацуба // Маральна-эстэтычнае выхаванне моладзі сродкамі мастацтва і літаратуры: матэрыялы міжнар. навук. канф., 24–25 лют. 2000 г. / рэдкал.: А. У. Пазнякоў (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 157–162.

Кекелева, Т. В.

Культурна-асветніцкая і навуковая дзейнасць Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва / Т. В. Кекелева // Архіўныя чытанні I–III: матэрыялы навуковых канферэнцый, Мінск, 2003–2005 гг. / укладальнікі: Г. В. Запартыка [і інш.]. – Мінск, 2006. – Вып. 1. – С. 16–20.

Кірюхіна, Л. Г.

Государственная программа "Память Беларуси": взаимодействие библиотек, архивов, музеев / Л. Г. Кірюхіна // Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии. – 2007. – № 2. – С. 53–57.

Кітурка, Ю. В.

Музеефікацыя Гродзенскі каралеўскіх палацаў / Ю. В. Кітурка // Краязнаўчыя запіскі / УК “Гродзенск. дзярж. гіст.-археалаг. музей”; рэдкал. І. І. Граблеўская (гал. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 2010. – Вып. 7: Да 90-годдзя заснавання Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея. – С. 46–59.

Колбаско, А. Н.

Новая музеология как путь к музеефикации исторических территорий / А. Н. Колбаско // Михайловская пушкиниана: сб. ст. науч. сотрудников музея-заповедника А. С. Пушкина “Михайловское” / Гос. мемор. ист.-лит. и природно-ландшафт. музей-заповедник А. С. Пушкина “Михайловское”. – Москва, 1999. – Вып. 2. – С. 99–105.

Команава, Т.

Музеі Беларусі: абрыс новага аблічча / Т. Команава // Культура. – 2004. – 14 – 20 жн. – С. 4.

Краснова, А. М.

“Мара аб Заслаўі” (спроба парушэння межаў традыцыйнага музейзнаўства) / А. М. Краснова, Н. С. Стрыбульская // Заслаўскія чытанні, 1995 г.: матэрыялы міжнар. канф. “Гісторыя і культура Заслаўя ў свеце агульнанац. праблем”, 9–11 ліст. 1995 г., г. Заслаўе / уклад., навук. рэд. Т. С. Скрыпчанка. – Заслаўе, 1997. – С. 15–17.

Красуцкая, Н. Г.

Музейная статэстыка ў дынаміцы (1985–1999 гг.) / Н. Г. Красуцкая // Вестник Полоцкого государственного университета. – 2008. – № 7. – С. 133–136.

Кривальцевич, Н. Н.

Проблемы и перспективы музеефикации археологического наследия в Беларуси / Н. Н. Кривальцевич // Исторические экспозиции региональных музеев в постсоциалистический период: сборник материалов Международного семинара, проведенного в 2003–2004 гг. в России, Белорусии и Германии / ответственный редактор И. В. Чувилова. – Санкт-Петербург, 2009. – С. 131–136.

Культурны набытак Магілёва: 20 гадоў з часу заснавання Магілёўскага абласнога мастацкага музея імя П. В. Масленікава: бібліяграфічны даведнік / Установа культуры "Магілёўская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна", Адзел мастацтваў; складальнік Н. І. Зяленская; рэдактар Н. М. Кенько. – Магілёў: Магілёўская абласная бібліятэка, 2010. – 43 с.

Купрэва, Ю. С.

Роля музеяў Гомельшчыны ў захаванні і папулярызацыі традыцыйна-бытавой культуры беларусаў у канцы ХХ – пачатку ХХІ ст. / Ю. С. Купрэва // Славянскі свет: мінулае і сучаснае: матэрыялы Рэсп. навук.-практ. канф., 26 сак. 2004 г., Мінск: у 3 ч. – Мінск, 2004. – Ч. 2. – С. 266–269.

Курылёнак, В. С.

Да вытокаў гісторыка-культурнага музея-запаведніка “Заслаўе” / В. С. Курылёнак // Народныя традыцыі і нацыянальная культура: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., г. Мінск, 6–7 снеж. 2001 г.: у 2 кн. / пад рэд. В. С. Цітова. – Мінск, 2003. – Кн. 2. – С. 111–122.

Курылёнак, В.

Нясвіжскі замак: адраджэнне гісторыка-культурнай спадчыны шляхам стварэння музея-запаведніка / В. Курылёнак // Матэрыяльная і духоўная культура замкаў Беларусі: матэрыялы навук. канф., 30 мая 2003 г., г.п. Мір Карэліч. р-на Гродзен. вобл. / уклад. А.Б.Сташкевіч. – Мінск, 2003. – С. 141–149.

Ладисова, Г. П.

Социальные функции и типология музеев / Г. П. Ладисова // Тэзісы дакладаў навуковых супрацоўнікаў ПГКЗ па выніках працы: навукова-практычныя канферэнцыі 1991, 1992 гг. – Полацк, 1993. – 17–19.

Лазука, Б. А.

Музейныя зборы як нацыянальны здабытак / Б. А. Лазука // Мастацкая адукацыя і культура. – 2012. – № 2. – С. 38–44.

Лакотка, С. А.

Аб менеджменце Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту на сучасным этапе / С. А. Лакотка // Культурная спадчына, менеджмент, маркетынг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 3–14.

Лакотка, А. І.

Беларускі дзяржаўны музей-запаведнік “Менка” / А. І. Лакотка // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 18–34.

Леверовская, Я.

Музей глазами музейного работника: функции и их реализация / Я. Леверовская // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 158–160.

Леверовская, Я. Е.

Музей и социокультурная среда / Я. Е. Леверовская // Социальные и социокультурные процессы в современной Беларуси: социологический анализ: сб. науч. тр. / Нац. акад. наук Беларуси, Ин-т социологии. – Минск, 2002. – Вып. 4. – С. 292–304.

Лукина, Л. В.

Академические музеи и социальное партнерство / Л. В. Лукина // Пути, тенденции и направления развития социальной сферы: материалы международной научно-практической конференции, Витебск, 23 мая 2008 года / под общей редакцией А. П. Орловой. – Витебск, 2008. – С. 120–122.

Марцынкевіч, Н.

"Інтэрмузей-2003" у Маскве: уражанні і набыткі / Н. Марцынкевіч // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып.2. – С. 132–133.

Маслоўскі, С.

Музеі / С. Маслоўскі // Культура ў жыцці кожнага беларуса: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь за 1990–1993 гады / БелПЖ; адк. за вып.: Т. Вярбіцкая. – Мінск, 1994. – С. 45–46.

Маслоўскі, С.

Музейная справа / С. Маслоўскі // Культурнае жыццё рэспублікі: стан, праблемы, тэндэнцыі: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь за 1994 год / БелПЖ; адк. за вып.: Т. Вярбіцкая. – Мінск, 1995. – С. 51–56.

Маслоўскі, С.

Музейная справа / С. Маслоўскі // Культурнае жыццё рэспублікі: стан, праблемы, тэндэнцыі: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь за 1995 год / БелПЖ; адк. за вып.: М. А. Крыловіч. – Мінск, 1996. – С. 80–96.

Маслоўскі, С.

Музей і грамадства. Хто каму вінен? / С. Маслоўскі // Культура. – 1992. – сак. (№11). – С.7.

Маслоўскі, С.

Музейная справа на Гродзеншчыне / С. Маслоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2001. – № 2. – 2 с. вокладкі, 2 с. уклейкі, 3 с. вокладкі.

Маслоўскі, С.

Музейная справа на Гомельшчыне / С. Маслоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2001. – № 1. – 2 с. вокладкі, 1 с. уклейкі, 4 с. уклейкі.

Маслоўскі, С.

Музейная справа ў Брэсцкай вобласці / С. Маслоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2000. – № 3. – 2 с. вокладкі, 4 с. уклейкі, 4 с. вокладкі.

Маслоўскі, С.

Музейная справа ў Магілёўскай вобласці / С. Маслоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2000. – № 4. – 2 с. вокладкі, 1, 4 с. уклейкі, 4 с. вокладкі.

Маслоўскі, С.

Музей і музейная справа ў Мінскай вобласці / Беларускі гістарычны часопіс. – 2001. – № 6. – 1–3 сс. уклейкі.

Маслоўскі, С.

“Нашы музеі больш не будуць ідэалагічнымі цэнтрамі, а стануць скарбонкамі нацыянальнай культуры” / С. Маслоўскі, запісала В. Аксак // Беларусь. – 1994. – № 10. – С. 28–29.

Матевосян, Е. Р.

Основные направления и формы работы белорусских музеев в рамках их

социальных функций / Е. Р. Матевосян // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 52–57.

Мацевасян, А. Р.

Развіццё сацыяльных функций беларускіх музеяў / А. Р. Мацевасян // Веснік Бел. дзярж. ун-та культуры. – 2003. – № 2. – С. 127–131.

Мешечко, Е. Н.

Музеи и современность / Е. Н. Мешечко // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 9.

Мініч, З. І.

Музейна-турысцкі комплекс у Клецку / З. І. Мініч // Каштоўнасці мінуўшчыны-6: гіст. цэнтры гарадоў Беларусі: праблемы і шляхі іх вырашэння: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 28 лістап. 2002 г. – Мінск, 2003. – С. 147–150.

Мірончык, В. У.

Музеі / В. У. Мірончык // Беларуская культура сёння: гадавы агляд (2003). – Мінск, 2004. – С. 57–60.

Мітраховіч, С. С.

Літаратурныя музеі ўстаноў адукацыі / С. С. Мітраховіч // Род. слова. – 2003. – 17 крас. – С. 3–7.

Міхайлава, М.

Кошт поспеху: як "прадаць" музей наведвальніку? / М. Міхайлава // Мастацтва. – 2012. – № 6. – С. 36–39.

Міхалёў, У.

Па слядах надрукаванага: Музей транспарту як установа дзяржаўнага і агульнанацыянальнага значэння / У. Міхалёў // Культура. – 2004. – 29 мая. – 4 чэрв. – С. 5.

Музеі // Культурнае жыццё рэспублікі: стан, праблемы, тэндэнцыі: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь за 1996 год / БелПК; адк. за вып.: Н. Ходар. – Мінск, 1996. – С. 67–77.

Музеі // Культурнае жыццё рэспублікі: стан, праблемы, тэндэнцыі: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў

сістэмы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь за 1997 год / БелПК; адк. за вып.: У. П. Басракоў. – Мінск, 1997. – С. 45–55.

Музеі // Культурнае жыццё рэспублікі: стан, праблемы, тэндэнцыі: статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь за 1998 год / БелПК; адк. за вып.: У. П. Басракоў. – Мінск, 1999. – С. 56–81.

Музеі // Статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь за 1990–92 гады / БелПК; падрыхтавалі: Т. Вярбіцкая [і інш.]. – Мінск, 1993. – С. 43–49.

Музеі // Статыстычны агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь (01. 01. 2001) / БелПК; адк. за вып.: С. М. Рыбарава. – Мінск, 2002. – С. 11–13.

Музеі // Статыстычны партрэт культуры Беларусі: агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь / БелПК; рэд.: А. В. Селязнева, Н. А. Сярмяжка. – Мінск, 2002. – С. 76–92.

Музеі // Статыстычны партрэт культуры Беларусі: агляд тэатральна-відовішчных і культурна-асветных устаноў сістэмы Міністэрства культуры і друку Рэспублікі Беларусь / БелДПК; адк. за вып.: В. У. Мірончык. – Мінск, 2003. – С. 51–65.

Музеі Беларусі MuseumsofBelarus: інфарм. аб музеях сістэмы М-ва культуры Рэсп. Беларусь / Бел. ін-т праблем культуры, Бел. кам. Міжнар. савета музеяў "ІСОМ"; Склад.: А.Б.Сташкевіч [і інш.]. – Мінск: Беларусь, 2001. – 271 с.

Музеі Беларусі = Музеи Беларуси / рэдакцыйны савет: Г. П. Пашкоў, Л. В. Календа, М. Г. Нікіцін. – Мінск: Беларуская энцыклапедыя, 2008. – 559 с.

Музеи в школах и учреждениях, обеспечивающих получение профессионально-технического образования: 1–2-е ч. / Комитет по образованию Минского городского исполнительного комитета, Минский городской туристско-экологический центр детей и молодежи, Отдел краеведения; составитель В. И. Ергольская. – Минск, 2005. – 41 с.

Музеі Гомельшчыны / Полымя. – 2010. – № 8. – С. 181–188.

Музей і наведвальнік: сацыял. даслед.: на базе Нац. маст. музея Рэсп. Беларусь / І. Р. Голубева, А. Б. Сташкевіч, С. М. Алейнікаў [і інш.]; пад

наук. рэд. І. Р. Голубевай; Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск: БелПМК, 1999. – 51 с.

Музейная справа Беларусі: сучасны стан і праблемы развіцця: інфармацыйна-аналітычныя матэрыялы / Л. А. Каткова і інш.; Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Беларускі дзяржаўны інстытут праблем культуры. – Мінск: БелДПМК, 2004. – 87 с.

Наваградскі, Т. А.

Актуальныя праблемы беларускай этналогіі, музейлогіі і гісторыі мастацтваў / Т. А. Наваградскі, А. А. Гужалоўскі, І. Р. Томашава // Веснік БДУ. Серыя 3. – 2011. – № 3. – С. 17–22.

Народное хозяйство Республики Беларусь в 1991 г.: стат. сб. – Минск: Беларусь, 1993. – 263 с. (Музеи. – С. 132, Музеи по областям. – С. 133, Число посетителей музеев по областям. – С. 133).

Орлова, Т. А.

Территория музея-заповедника как объект охраны / Т. А. Орлова // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2007 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2008. – С. 42–52.

О сохранении исторической памяти и музейном деле в медицине / А. М. Меженный [и др.] // Материалы XI республиканской научной конференции по истории медицины и фармации, 3 ноября 2009 г., Витебск / редкол.: Э. А. Вальчук, Е. М. Тищенко (ответственные редакторы) [и др.]. – Минск, 2009. – С. 74–75.

Паневский, П. С.

Мониторинг – одна из важнейших сфер деятельности в функционировании современного музея / П. С. Паневский // Культурная спадчына, менеджмент, маркетинг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 66–82.

Пахоменка, І.

Музей: выбар шляхоў развіцця. Па выніках сацыялагічнага даследавання сярод навуковых супрацоўнікаў Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі / І. Пахоменка // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: Навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 29–33.

Півавэр, М. В.

Музеі Віцебска на пачатку ХХІ ст.: манаграфія / М. В. Півавар. – Віцебск: ВДУ, 2012. – 180 с.

Півавар, М. В.

Музеі Полацка і Віцебска: гісторыя і перспектывы / М. В. Півавар // Полацкі музейны штогоднік: 2011. – Полацк, 2012. – С. 289–294.

Пискунов, В. И.

Учебная и научная работа в биологическом музее Витебского Госпедагогического института / В. И. Пискунов // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 10.

Подолян, Г.

Браславское музейное объединение. Перспективы развития / Г. Подолян // Матэрыялы II Міжнароднай канферэнцыі па праблемах музеафікацыі унікальных гістарычных тэрыторый, 14–16 кастр. 1996, Полацк / уклад. Т. Джумантаева. – Полацк, 1996. – С. 24–27.

Пракапцоў, У.

Інстытут імя Гётэ і Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь: кантакты і супрацоўніцтва / У. Пракапцоў // 10 гадоў Інстытуту Гётэ ў Мінску. – Мінск, 2003. – С. 32–34.

Пракапцоў, У. І.

Нацыянальны музей: навуковая праца стане прыярытэтным напрамкам / У. І. Пракапцоў // Мастацтва. – 2003. – № 1. – С. 13–16.

Пренц, К. В.

В досье музееведу: реферативно-библиографическая информация по материалам российской прессы [Электронный ресурс] / К. В. Пренц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва: зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Электрон. тэкставыя даныя. – Мінск, 2007. – Вып. 3. – 1 электрон. апт. дыск (CD-ROM).

Пренц, К. В.

Профессионалам музейного дела! [Электронный ресурс] / К. В. Пренц // Актуальныя праблемы культуры і мастацтва: зборнік / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. – Электрон. тэкставыя даныя. – Мінск, 2007. – Вып. 1. – 1 электрон. апт. дыск (CD-ROM).

Путеводитель по школьным музеям г. Бреста: 60-летию Победы в Великой Отечественной войне посвящается... / Отдел образования Брестского горисполкома, Учреждение образования "Брестский городской центр

внешкольной работы"; автор-составитель Н. Н. Сенчук. – Брест: Академия, 2005. – 11 с.

Руденко, Е. Л.

Туристическая выставка-ярмарка как инструмент продвижения Национального художественного музея / Е. Л. Руденко // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. № 6. – С. 273–277.

Савіцкі, Г. У.

Ведамасныя музеі Беларусі на сучасным этапе / Г. У. Савіцкі // Куляшоўскія чытанні: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, 26–27 красавіка 2007 г. / рэдкал.: В. І. Рагаўцоў [і інш.]. – Магілёў, 2007. – С. 224–227.

Сайфутдинова, В.

Музейны проект этнокультурнага изучения Мозыршчыны "Шляхамі А. К. Сержпутоўскага" / В. Сайфутдинова // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 69–72.

Сапега, Т. А.

Да распрацоўкі канцэпцыі Музея кнігі ў Мінску = To the Development of the Concept of the Museum of Book in Minsk / Т. А. Сапега // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 136–140.

Сапега, Т. А.

Захаванне і даступнасць кніжных помнікаў у музеі кнігі і ў бібліятэцы / Т. А. Сапега // Здабыткі: дакум. помнікі на Беларусі / Нац. бібліятэка Беларусі. – Мінск, 2002. – Вып. 5. – С. 22–28.

Сапега, Т. А.

Навукова-даследчая дзейнасць Музея кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі: перспектыўныя кірункі развіцця / Т. А. Сапега // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры: зборнік навуковых артыкулаў / Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, УА "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў"; складальнікі: Т. А. Дзем'яновіч, Л. І. Доўнар, Т. А. Самайлюк; рэдкал.: Б. У. Святлоў (адказны рэдактар) і [інш.]. – Мінск, 2008. – Вып. 2. – С. 90–98.

Сапега, Т. А.

Роль музея кнігі Национальной библиотеки Беларуси в формировании

национального самосознания / Т. А. Сапега // Беларусь: история и современность: международная научно-практическая конференция, Минск, 25–27 мая 2011 года: доклады и сообщения / под общей редакцией И. И. Ганчеренка. – Минск, 2011. – С. 87–89.

Сапега, Т. А.

Роля музея ў рэалізацыі помнікавага значэння кнігі / Т. А. Сапега // Матэрыялы Трэціх Міжнародных кнігазнаўчых чытанняў "Кніга Беларусі: павязь часоў", Мінск, 16–17 верасня 2003 г. / складальнік Т. І. Рошчына; рэдкал.: Л. Г. Кірухіна (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2005. – С. 250–261.

Сапега, Т. А.

Сучасныя музейныя падыходы да кнігі / Т. А. Сапега, А. А. Трусаў // Сборник научных статей по материалам Международного научно-образовательного форума "Европа-2002", 4 июня 2002 г., ЕГУ / сост. С. Д. Курочкина. – Минск, 2003. – С. 310–317.

Святловіч, Т.

Музей гісторыі медыцыны Беларусі / Т. Святловіч // Беларускі гістарычны часопіс. – 1996. – № 3. – С. 89–97.

Смолік, А. І.

Музей як сродак фарміравання культурнай прасторы соцыума / А. І. Смолік // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 66–69.

Статут грамадскага аб’яднання “Беларуская Асацыяцыя Музеяў” // Бюл. Бел. камітэта Міжнар. Савета музеяў. – 1999. – № 1. – С.125–131.

Статут грамадскага аб’яднання “Беларускі камітэт Міжнароднага Савета Музеяў (ICOM)” // Бюл. Бел. камітэта Міжнар. Савета музеяў. – 1999. – № 1. – С. 2–5.

Сташкевич, А. Б.

Белорусские музеи на пути перемен / А. Б. Сташкевич // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 19–22.

Сташкевіч, А.

Музеефікацыя гісторыка-культурнай спадчыны: сацыялагічны, музейлагічны і канцэптульны аспекты / А. Сташкевіч // Нясвіжскі палац Радзівілаў:

гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 242–249.

Сташкевіч, А. Б.

Музеефікацыя сядзібы Міцкевічаў у Завоссі. Асаблівасці экспазіцыйнай пабудовы / А. Б. Сташкевіч // Краязнаўчыя запіскі / Гродзенск. дзярж. гіст.-архіалаг. музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып. 4. – С. 36–41.

Сташкевіч, А. Б.

Музеі / А. Б. Сташкевіч // Беларуская культура сёння: Гадавы агляд – 2001. / пад кір. У. П. Скараходава; Беларускі дзяржаўны інстытут праблем культуры. – Мінск, 2002. – С. 33–42.

Сташкевіч, А. Б.

Музеі Беларусі / А. Б. Сташкевіч // Беларуская культура сёння: гадавы агляд (2002). – Мінск, 2003. – С. 172–180.

Сташкевіч, А. Б.

Музеі Беларусі. На шляху пераўтварэнняў / А. Б. Сташкевіч // Беларуская культура сёння, 2005: гадавы агляд. – Мінск, 2005. – С. 112–117.

Сташкевіч, А. Б.

Музеі Беларусі як частка ўсходнееўрапейскай музейнай прасторы: праблемы пераходнага перыяду і інтэграцыя ў міжнародны кантэкст / А. Б. Сташкевіч // Гісторыя, культуралогія, музейзнаўства: матэрыялы III Міжнар. кангр. беларусістаў “Бел. культура ў дыялогу цывілізацый”, Мінск, 21–25 мая, 4–7 снеж., 2000 г. – Мінск, 2001. – С. 199–205.

Сташкевіч, А. Б.

Музей за мір і гармонію / А. Сташкевіч // Культура. – 2000. – 20–26 мая – С. 4.

Сташкевіч, А. Б.

Некаторыя аспекты тэарэтычнай мадэлі музея народнай культуры Мазыршчыны “Палеская веда” / А. Б. Сташкевіч // Чалавек. Культура. Экалогія: матэрыялы міжнар. навук. канф., Гомель / Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск, 1998. – С. 125–127.

Сташкевіч, А. Б.

Як музей можа знішчыць бар’еры?.. (паміж установай і атачэннем) / А. Сташкевіч // Культура. – 1995. – 23–29 жн. – С. 5.

Строгіна, С. В.

Захаваная спадчына / С. В. Строгіна // Народнае мастацтва: мінулае і сучаснае: матэрыялы Рэсп. навук.-творч. канф., 19–20 мая 1999 г. / рэдкал.: Р. Ф. Шаура (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2002. – С. 83–89.

Строгіна, С. В.

История создания, современное положение и перспективы развития УК "Могилевский областной художественный музей имени Павла Васильевича Масленикова" / С. В. Строгіна // История и современность художественных музеев: сборник докладов республиканской научно-практической конференции, 27 ноября 2009 года, г. Могилев / редактор С. В. Строгіна. – Минск, 2010. – С. 9–12.

Сухарукаў, А. В.

Гісторыя і перспектывы аднаўлення сядзібы І. Рэпіна “Здраўнёва” пад Віцебскам. Праблемы захавання унікальнага гістарычнага і прыроднага ландшафтаў / А. В. Сухарукаў // Каласавіны: матэрыялы навук. канф. "Праблемы рацыян. выкарыстання і захавання прырод. ландшафтаў мемарыял. музейн. аб'ектаў", [1998] / працавалі: М. Н. Далідовіч [і інш.]. – Мінск, 1999. – С. 188–196.

Таланцева, О. Ф.

Художественный музей как духовно-эстетическая среда / О. Ф. Таланцева // Педагогика эстетической среды: теория и опыт: сб. науч. тр. / Нац. ин-т образования М-ва образования Респ. Беларусь, Ин-т художеств. образования Рос. акад. наук. – Минск, 2002. – С. 158–164.

Ткацэвіч, Г. А.

Да праблемы стварэння на базе Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту Беларускага дзяржаўнага музея-запаведніка “Менка” / Г. А. Ткацэвіч // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 7–17.

Трофимова, М.

Нужна ли реклама музею? К выставке "Турбизнес Беларуси" / М. Трофимова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2005. – Вып. 4. – С. 58–59.

Усава, Н.

Музей і яго будучыня: да 65-годдзя Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Н. Усава, І. Скварцова, А. Брыгадная, У. Пракапцоў; запісала Н. Шаранговіч // Мастацтва. – 2004. – № 10. – С. 3–10.

Усовіч, К. С.

Да навуковай канцэпцыі музея-лабараторыі Ф. Скарыны / К. Усовіч, І. Талецкая-Кавальчук // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 73–76.

Усоев, С. С.

Музей анатомической изменчивости на кафедре анатомии человека / С. С. Усоев, Ю. М. Киселевский, Т. П. Гончарова // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Иваньковой. – Брест, 1995. – С. 12.

Фесенка, І.

Цэнтр па вывучэнні, захаванні і аднаўленні гісторыка-культурнай спадчыны / І. Фесенка, Г. Ганевіч // Пазашкол. выхаванне. – 2003. – № 8. – С. 48–51.

Хадкевіч, Л.

Беларускія музеі: пераадоленне межаў / Л. Хадкевіч // Бюл. Бел. камітэта Міжнар. Савета музеяў. – 1999. – № 1. – С. 6–7.

Чарняўская, М.

Стары музей і маладая галерэя: фонды, выставы і канферэнцыі / М. Чарняўская // Мастацтва. – 2010. – № 10. – С. 21.

Чтобы память жила: школьные музеи Могилевской области: [справочник]: в 2 ч. / Могилевский центр туризма, краеведения и экскурсий, Могилевское краеведческое общество им. Е. Романова, Могилевское общественное объединение "Круг друзей"; составитель Н. С. Борисенко. – Могилев: Круг друзей, 2002. – Ч. 1. – 94 с.

Чтобы память жила: (школьные музеи Могилевской области): [справочник]: в 2 ч. / Могилевский центр туризма, краеведения и экскурсий, Могилевское краеведческое общество им. Е. Романова, Могилевское общественное объединение "Круг друзей"; составитель Н. С. Борисенко. – Могилев: Круг друзей, 2002. – Ч. 2. – 94 с.

Чэрнік, В. М.

Музеі Беларусі / В. М. Чэрнік // Беларуская культура сёння: гадавы агляд – 2006 / пад кір. У. Ф. Матвейчука; Беларускі дзяржаўны інстытут праблем культуры. – Мінск, 2007. С. 53–57.

Чэрнік, В. М.

Музеі Беларусі / В. М. Чэрнік, А. Б. Сташкевіч // Беларуская культура сёння: гадавы агляд – 2007 / пад кір. У. Ф. Матвейчука; Беларускі дзяржаўны інстытут праблем культуры. – Мінск, 2008. – С. 17–24.

Шишанов, В.

Здравнёво. Исторический облик и музеефикация усадьбы / В. Шишанов // Матэрыялы II Міжнароднай канферэнцыі па праблемах музеефікацыі унікальных гістарычных тэрыторый, 14–16 кастр. 1996, Полацк / уклад. Т. Джумантаева. – Полацк, 1996. – С. 38–44.

Шматаў, В. Ф.

Музей, які пакуль што адзіны ў Рэспубліцы Беларусь / В. Ф. Шматаў; гутарыў В. Кушнер // Беларускі гістарычны часопіс. – 2002. – № 1. – С. 33–38.

Шыдлоўскі, К.

Выданні Браслаўскага музейнага аб'яднання / К. Шыдлоўскі // Зборнік прац навуковых супрацоўнікаў аб'яднання за 2001 г. / Навук.-даслед. установа культуры “Брасл. раён. аб'яд-не музеяў” Брасл. краязн. т-ва імя О. Гедэмана. – Браслаў, 2002. – С. 38–43.

Юрченко, В. П.

Роль биологического музея на кафедре топографической анатомии / В. П. Юрченко, И. Г. Жук, И. И. Болдак, В. П. Кузьмич // Биологический музей вуза и его роль в научной и профессиональной подготовке: материалы межреспубликанской конференции, Брест, 11–12 апреля 1995 г. / под редакцией В. М. Еремина, А. Ф. Ивановой. – Брест, 1995. – С. 15.

4. КАНСЕРВАЦЫЯ І РЭСТАЎРАЦЫЯ МУЗЕЙНЫХ ПРАДМЕТАЎ

Гайдукова, Г. В.

Система профилактических работ на памятниках деревянного зодчества / Г. В. Гайдукова // Культурная спадчына, менеджмент, маркетинг. Их роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 135–148.

Гайдукова, Г. В.

Шашель и музейные коллекции (2008 г.) / Г. В. Гайдукова // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 130–137.

Горовец, Т. В.

Из опыта консервации оборотной стороны холста от воско-смоляной мастики методом лазерной очистки / Т. В. Горовец // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 6. – С. 112–114.

Горовец, Т.

Лазерная технологическая экспертиза историко-художественных ценностей / Т. Горовец [и др.] // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 55–62.

Дикуть, С. В.

Сотрудничество белорусских и московских реставраторов. Стажировка в Государственной Третьяковской галерее (28.03–08.04) / С.В. Дикуть // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5: 2004. – С. 106–108.

Иванова, С. А.

Реставрация иконы "Богородица с младенцем" конца XIX в.: из фондов Белорусского государственного музея народной архитектуры и быта (2007 г.) / С. А. Иванова, Г. В. Гайдукова, А. Г. Мицкевич // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 85–88.

Иванова, С. А.

Рэстаўрацыя керамікі ў нестабільных умовах экспанавання / С. А. Иванова,

Г. В. Гайдукова // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – 2008. – Вып. 4. – С. 81–82.

Казанская, С. Ю.

Проблемы консервации мокрой археологической древесины / С. Ю. Казанская // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 57–62.

Казанцева, М. В.

Международные нормативные документы по реставрационной этике / М. В. Казанцева // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 20–27.

Калеснічэнка, Л.

Ці набудзе музейная рэстаўрацыя “другое дыханне”? / Л. Калеснічэнка // Культура. – 1999. – № 44–45. – С. 5

Киштымов, А. Л.

Памятники часового дела: проблемы атрибуции, реставрации и консервации / А. Л. Киштымов // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 39–43.

Клячковская, Е. В.

Применение лазерного спектрального микроанализа для идентификации материалов живописи / Е. В. Клячковская, Н. М. Кожух, В. А. Розанцев // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь: навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 65-годдзю з дня заснавання Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 9–11 лістапада 2004 года, Мінск / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – С. 60–65.

Лісоўская, Н. С.

Накірункі і метады кансервацыі калекцый ткацтва ва ўмовах музея / Н. С. Лісоўская // Музей і традыцыйная культура Беларусі матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 20–23.

Малачевская, Е. Л.

Новые методы реставрации музейных предметов из стекла и фарфора / Е. Л. Малачевская // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 27–30.

Маслоўскі, С. І.

Аб праблемах рэстаўрацыі рухомых музейных каштоўнасцей, падрыхтоўцы і павышэнні кваліфікацыі кадраў рэстаўратараў для музейных устаноў рэспублікі / С. І. Маслоўскі // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 2. – С. 40–47.

Мисюченко, Ю.

Сотрудничество белорусских и московских реставраторов. Стажировка в Государственной Третьяковской галерее / Ю. Мисюченко // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2005. – Вып. 4. – С. 51–52.

Міцкевіч, А.

Калекцыя люлек Нясвіжскага музея: вопыт рэстаўрацыйнага супрацоўніцтва / А. Міцкевіч, Дз. Чарапянкоў, С. Іванова // Нясвіжскі палац Радзівілаў: гісторыя, новыя даследаванні. Вопыт стварэння палацавых музейных экспазіцый: матэрыялы 1-й міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Нясвіж, 20 кастрычніка 2009 года / рэдкал.: В. А. Сталярчук (галоўны рэдактар) [і інш.]. – Нясвіж, 2010. – С. 325–327.

Міцкевіч, А. Г.

Праблемы выкарыстання біяцыдаў у музейнай практыцы (2008 г.) / А. Г. Міцкевіч, І. А. Ганчарова // Актуальныя тэндэнцыі развіцця сучаснага музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 23 лістапада 2007 г.: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 19 лістапада 2008 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2009. – С. 138–142.

Міцкевіч, А. Г.

Рэстаўрацыя і кансервацыя драўлянай пастушай трубы КП 3497 Мч 17 з фонду БДМНАП / А. Г. Міцкевіч, І. А. Швадовіч // Культурная спадчына, менеджмент, маркетынг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 104–112.

Плавінскі, А. М.

З вопыту аднаўлення курганнага посуду / А. М. Плавінскі // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 52–54.

Прудников, С. П.

Методика проверки применения полиоксиэтиленовых покрытий в практике реставрации музейных памятников и архивных документов / С. П. Прудников // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 48–51.

Розанцев, В. А.

Лазерный спектральный микроанализ пигментов живописи / В. А. Розанцев // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5. – С. 188–193.

Рошчына, Т. І.

Да стварэння мэтавай праграмы па захаванню, кансервацыі і рэстаўрацыі дакументальных помнікаў / Т. І. Рошчына // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 10–14.

Сідаровіч, В. М.

Погляд на перспектывы стварэння археалагічных рэстаўрацыйных майстэрняў у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі / В. М. Сідаровіч // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 31–33.

Сідаровіч, В. М.

Рэстаўрацыя археалагічнай керамікі. Падрыхтоўчы этап / В. М. Сідаровіч // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 34–36.

Симонов, В. Г.

Проблема повторной реставрации / В. Г. Симонов, Л. П. Сеницына, М. В. Капустина // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь: навукова-практычная канферэнцыя, прысвечаная 65-годдзю з дня заснавання Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, 9–11 лістапада 2004 года, Мінск / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – С. 78–81.

Толстомятов, Е.

Защита музейных и архивных объектов полипараксилиленовыми покрытиями / Е. Толстопятов, П. Гракович, Н. Глазырин // Музей на мяжы стагоддзяў: традыц. і новае ў канцэпт. падыходах: матэрыялы навук.-практ. канф., 11–12 снеж. 1997 г.: навук. канцэпцыі і праекты выстаў / рэд. савет: Л. Мяртвішчава (адказ. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 1998. – С. 70–73.

Шакун, М. Л.

Выкарыстанне аксиду цынку для рэстаўрацыі музейных прадметаў з ільну / М. Л. Шакун, Н. К. Лунёва, Г. У. Гайдукова // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С.114–117.

Шакун, М. Л.

О методике подбора способов реставрации переносных экспонатов / М. Л. Шакун // Рэстаўрацыя і кансервацыя музейных каштоўнасцей: праблемы і метады іх вырашэння: матэрыялы навук.-практ. канф., 23–24 лістап. 1999 г., Мінск / рэд. савет: Л. А. Мяртвішчава (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 37–38.

Шакун, М. Л.

Уплыў водных раствораў кампазіцый буры і борнай кіслаты на ўласцівасці драўніны / М. Л. Шакун // Зборнік навуковых прац, прысвечаны дваццаціпяцігоддзю стварэння музея і пятнаццацігоддзю экспазіцыі беларускага скансэна / рэдкал.: Г. А. Ткацэвіч [і інш.]. – Мінск, 2001. – С. 111–113.

Школа музейных кансерватараў, 2005–2006 = School of museum conservatives, 2005–2006: бюлетэнь / рэдактар В. М. Паўлючэнка. – Мінск: Транстэкст, 2006. – 44 с.

Школа музейных кансерватараў: бытавая кераміка, этнаграфічны тэкстыль: навукова-метадычны матэрыял / Беларускі дзяржаўны інстытут праблем культуры, Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі; укладальнік А. Б. Сташкевіч; навуковы рэдактар Л. У. Дамнянкова. – Мінск: БелДПК, 2005. – 75 с.

5. ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ Ў МУЗЕІ

Бакіевіч, Р.

“Касцюшка і Беларусь”: да праблемы стварэння рэальнага музея і INTERNET-сайта / Р. Бакіевіч // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 87–91.

Балыкіна, Е. Н.

Использование компьютерных технологий в архивном и музейном деле / Е. Н. Балыкіна, А. А. Гужаловский // Методологические вопросы истории. Американская психоистория и информатика: сб. стат. / под ред. Е. Н. Балыкіной, В. Н. Сидорцова. – Минск, 1996. – С. 33–55.

Барашко, А.

«Коссовскому дворцу – жить!» Проблемы и перспективы в Internet = “Kossava Palace – To Live” – Problems and Prospects in the Internet / А. Барашко, И. Шаршунов // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 83–86.

Беляева, С.

База данных «Памятники этнографии и народного творчества Чернобыльской зоны» Музея древнебелорусской культуры ИИЭФ НАНБ / С. Беляева // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 202–203.

Берейшик, Л. В.

Использование музейных Интернет-ресурсов в преподавании / Л. В. Берейшик // Материалы VIII конференции ассоциации "История и компьютер", Санкт–Петербург, 26–29 июня 2002 г. – Москва, 2002. – С. 249–250.

Берейшик, Л. В.

Музеи в Интернете / Л. В. Берейшик // Современные образовательные технологии: материалы Республиканской научно-практической конференции, 10–11 декабря 2002. – Могилев, 2003. – С. 213–215.

Ваднёва, Н.

Информатизация культурных ресурсов (музеи, библиотеки, архивы) – пути развития = Informational technology of cultural resources / Н. Ваднёва // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 68–76.

Гужаловский, А. А.

БД “Музеи Беларуси в зеркале периодики 1985–1995 гг.” / А. А. Гужаловский, В. Н. Комличенко // Новые информационные технологии в образовании: NITE'96: вторая междунар. конф., 12–13 нояб. 1996: труды / под ред. В. Н. Михнюка, В. Н. Сидорцова. – Минск, 1996. – Т. 3. – С. 51–53.

Джумантаева, Т. А.

Информационная среда виртуального музея на базе системы управления учебным контентом ATutor / Т. А. Джумантаева, А. Ф. Оськин // Информационный бюллетень Ассоциации "История и компьютер". – 2010. – № 36. – С. 127–129.

Джумантаева, Т.

К вопросу об освоении Интернета музеями Полоцка / Т. Джумантаева // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 204–205.

Джумантаева, Т. А.

Працэс уключэння Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка ў сусветную інфармацыйную прастору / Т. А. Джумантаева // Весн. Беларус. дзярж. ун-та культуры і мастацтваў. – 2010. – № 13. – С. 138–146.

Здасюк, Н. М.

Содержательный аспект музейных сайтов / Н. М. Здасюк // Научные труды молодых ученых, аспирантов, студентов: сб.: в 3 ч. – Минск, 2001. – Ч. 2. – С. 172–174.

Зязюля, А.

Музейная справа: падрыхтоўка спецыялістаў у галіне інфармацыйных тэхналогій / А. Зязюля // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 119–122.

Калашник, Н.

Система комплексной автоматизации научно-фондового отдела Национального художественного музея Республики Беларусь (опыт

внедрения) / Н. Калашник, И. Петраченко // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2005. – Вып. 4: 2003. – С. 113–116.

Канановіч, С.

Віртуальны музей нематэрыяльнай культурнай спадчыны Беларусі. Канцэпцыя / С. Канановіч // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17–18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 77–81.

Лапцёнак, І. Б.

Новыя медыя тэхналогіі і інавацыйныя метадыкі прэзентацыі і інтэрпрэтацыі музейных прадметаў (з практыкі музеяў замежжа) / І. Б. Лапцёнак // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 24 лістап. 2011 г. / Беларус. дзярж. ун-т культ. і маст.; рэдкал.: М. А. Бяспалая [і інш.] – Мінск, 2012. – С. 79–85.

Ласточкина, Л. В.

Из истории музейной информатики / Л. В. Ласточкина // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1996 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1997. – С. 15–29.

Марченко, И. В.

Презентация как средство продвижения музейных услуг / И. В. Марченко // Культурная спадчына, менеджмент, маркетынг. Іх роля ў развіцці музея: матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі, Мінск, 1 снежня 2009 г. / укладальнік С. Б. Маеўская. – Мінск, 2010. – С. 40–53. (О подготовке электронных музейных презентаций: PowerPoint, pdf, Flash, 3D-презентаций и др.).

Мірончык, В.

Вывучэнне музейнай аудыторыі ў кантэксце развіцця новых інфармацыйных тэхналогій = Studying of Museum Audience in a Context of the Development of New Information Technologies / В. Мірончык // Музей і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джумантаева. – [б. м.], 2002. – С. 154–157.

Оськин, А.

Один из способов организации виртуальных тематических экспозиций / А. Оськин // Музей і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джумантаева. – [б. м.], 2002. –

С. 196–197.

Оськин, А. Ф.

Система управления учебным контентом ATutor как информационная среда виртуального музея / А. Ф. Оськин // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2008 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2009. – С. 219–223.

Плоткин, А.

О концепции создания сводного электронного каталога музейных предметов / А. Плоткин // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джумантаева. – [б. м.], 2002. – С. 102–111.

Плоткин, А. М.

Опыт разработки и внедрения Государственного каталога Музейного фонда Республики Беларусь / А. М. Плоткин, О. В. Мирончик, Д. Ю. Шалухов // Культурное наследие и информационные технологии на постсоветском пространстве АДИТ-15: материалы международной научно-практической конференции, Минск, 10–14 мая 2011 г./ Институт культуры Беларуси; под ред. И. Б. Лаптенюк. – Минск, 2011. – С.121–123.

Плоткин, А. М.

Основные направления создания типового проекта музейной автоматизированной системы / А. М. Плоткин // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 1999. – Вып. 2. – С. 41–45.

Рак, А.

Аўтаматызаваныя інфармацыйныя сістэмы ў музеях Беларусі / А. Рак // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джумантаева. – [б. м.], 2002. – С. 66–68.

Рак, А. К.

Камп’ютэрызацыя музейнай справы. Праблемы і перспектывы развіцця / А. К. Рак // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 1999. – № 2. – С. 37–41.

Рак, А.

Камп’ютэры ў музеі / А. Рак // Беларускі гістарычны часопіс. – 1998. – № 1. – С. 81–88.

Репина, Т.

Виртуальный музей белорусского народного искусства “Белорусская соломка” / Т. Репина // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 77–83.

Рэут, І.

Перспектывы развіцця экспазіцыйна-выставачнай дзейнасці. Новыя формы інфармацыйных рэсурсаў / І. Рэут // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 92–96.

Скакун, Л. С.

Информационное сопровождение музейной экспозиции / Л. С. Скакун // Музейны веснік / Нац. музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2003. – Вып. 1. – С. 98–101.

Скакун, Л. С.

Музейные мультимедиа центры: особенности и функциональное назначение / Л. С. Скакун // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2010. – № 1. – С. 131–138.

6. МУЗЕЙНЫЯ СУПРАЦОЎНІКІ

Абрамова, И.

Собирательница историй / И. Абрамова; записала Е. Павлова // Витебский курьер. – 2001. – 6 июля. – С. 3.

(Пра вядучага навуковага супрацоўніка Віцебскага абласнога краязнаўчага музея Іну Абрамаву)

Агееў, М.

І агнём душы сваёй / М. Агееў // Добрушскі край. – 1995. – 13 снежня.

(Пра старэйшага навуковага супрацоўніка Гомельскага абласнога краязнаўчага музея М.С. Царкова)

Акудовіч, В.

Пра мястэчка Свіслач і яго гістарыёграфа / В. Акудовіч // Культура. – 1992. – крас. (№14). – С. 3.

(Пра дзейнасць дырэктара краязнаўчага музея ў Свіслачы А.С. Палубінскага)

Акуневич, О. И.

Хозяйка витебской ратуши / О. И. Акуневич; беседовала Т. Пастернак // Нар. слова (Віцебск). – 2002. – 10 снеж.

(Пра дырэктара Віцебскага абласнога краязнаўчага музея)

Анисимова, Т.

Да святится имя его... / Т. Анисимова // Гомел. праўда. – 1998. – 1 жн.

(Памяці Ю. А. Карачуна, былога дырэктара НММ РБ)

Анисимова, Т.

Светлой памяти Юрия Карачуна / Т. Анисимова // Жыццё Палесся (Мазыр). – 1998. – 24 чэрв.

(Памяці Ю. А. Карачуна, былога дырэктара НММ РБ)

Анцелевич, А.

"Белорусская Третьяковка" и "белорусский Третьяков" / А. Анцелевич // Народная газета. – 2007. – 20 снеж. – С. 12.

(О деятельности бывшего директора Национального художественного музея Республики Беларусь Е.В. Аладовой (1907–1986))

Арлоў, У.

Сузур'е Ады Райчонак / У. Арлоў // Наша слова. – 2007. – 11 крас.

(Пра А.Э. Райчонак, стваральніцу Германавіцкага музея мастацтва і этнаграфіі імя Язэпа Драздовіча Шаркоўшчынскага раёна Віцебскай вобласці)

Архипова, А.

Белые гвоздики ей к лицу / А. Архипова // Заря (Брест). – 1999. – 19 янв.
(Пра навуковага супрацоўніка Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея
Т. М. Ходцаву)

Бабкоў, У.

Мелодыя жыцця / У. Бабкоў // Голас Веткаўшчыны. – 1999. – 10 лістап.
(Пра аднаго са стваральнікаў Веткаўскага музея народнай творчасці
С. І. Гулевіча)

Балдоўскі, А.

Жыццё, аддадзенае гісторыі / А. Балдоўскі // Звезда. – 1991. – 24 мая.
(Пра стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М.Ф. Мельнікава –
беларускага краязнаўца, заслужанага работніка культуры БССР, пісьменніка,
журналіста)

Батуревич, Е.

Пока живу – надеюсь / Е. Батуревич // Новая газ. (Наваполацк). – 2003. –
10 студз.
(Пра дырэктара Музея гісторыі і культуры Наваполацка Д. Бароўскую)

Безвершенко, Н.

Знаток минской старины / Н. Безвершенко // Минский курьер. – 2006. –
21 апр. – С. 24.
(К 140-летию со дня рождения краеведа, этнографа, археолога и директора
первого минского музея А. Снитко)

Белакоз, А.

“Музейныя” гісторыі / А. Белакоз; запісала С. Пракоф’ева // Гродзен. Праўда.
– 2003. – 16 верас. – С. 8.

Белы, С.

Даніла: Д. К. Міцкевічу – 80 / С. Белы // Літаратура і мастацтва. – 1994. –
30 верасня. – С. 12.
(Пра жыццёвы шлях Д. Міцкевіча, дырэктара Літаратурнага музея Я. Коласа.
Да 80-гадовага юбілею)

Беляцкая, М.

Возбудитель спокойствия Владимир Прокопцов / М. Беляцкая // Советская
Белоруссия. – 2005. – 5 февр. – С. 16–17.
(Беседа с директором Национального художественного музея Республики
Беларусь В. И. Прокопцовым о жизни, творчестве и деятельности музея)

Бирюкович, К. О.

Деятельность Е. Р. Романова по созданию музеев в Белоруссии /
К. О. Бирюкович, Н. Н. Коновалова // "Открыть миру душу белоруса...":

матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 150-годдзю з дня нараджэння Е. Р. Раманава, 25–26 кастрычніка 2005 г. – Гомель, 2005. – С. 171–174.

Бордиловский, В.

Горецкий летописец / В. Бордиловский // Магілёўскія ведамасці. – 1996. – 20 студз. – С. 4.

(Пра дырэктара Горацкага гісторыка-этнаграфічнага музея В. М. Ліўшыца)

Бордиловский, В.

Неугомонный краевед из Бельничского района / В. Бордиловский // Магілёўскія ведамасці. – 1994. – 1 лют. – С. 8. (Пра стваральніка краязнаўчага музея ў в. Галоўчын Бялыніцкага р-на В. Д. Гузава)

Бурбоўская, А.

Галінкі Купалавага дрэва... / А. Бурбоўская // Літаратура і мастацтва. – 2001. – 23 сак. – С. 13.

(Пра дырэктара Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы Ж. К. Дапкюнас)

Бысаў, В.

Не ўсё сказаў Міхаіл Фёдаравіч / В. Бысаў // Ленін. кліч (Крычаў). – 1993. – 13 кастр.

(Пра дзейнасць стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Ваданосава, Ф. А.

Дырэктар музея: да 90-годдзя з дня нараджэння Аляксея Кулакоўскага / Ф. А. Ваданосава // Род. слова. – 2003. – № 12. – С. 70.

(Пра дырэктара Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы)

Ваданосава, Ф. А.

Невычэрпная моц жыцця: да 110-годдзя з дня нараджэння Уладзіслава Луцэвіч / Ф. А. Ваданосава // Род. слова. – 2001. – № 12. – С. 78–82.

Варанько, К. Дз.

22 мая – 100 год з дня нараджэння А. В. Аладавай (1907–1986), мастацтвазнаўца / К. Дз. Варанько // Мастацкая адукацыя і культура. – 2007. – № 2. – С. 62.

Васілеўскі, П.

Здароўе даражэй за пасаду / П. Васілеўскі // Народная воля. – 2007. – 13 крас. – С. 7.

(Пра былога дырэктара Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі П. Хацько ў сувязі з пераходам яго на пасаду намесніка дырэктара

Беларускага дзяржаўнага цырка і прызначэннем на пасаду кіраўніка нацыянальнага музея дырэктара Дзяржаўнага літаратурнага музея імя Я. Купалы С. Вечара)

Васілеўскі, П.

Клопат Уладзіміра Пракапцова / П. Васілеўскі // Род. слова. – 2003. – № 8. – С. 91.

Васілеўскі, П.

След на зямлі / П. Васілеўскі // Народная воля. – 2007. – 26 студз. – С. 8.
(Пра былога дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь Ю. Карачуна (1931–1997), таксама пра выстаўку твораў мастака, навуковыя чытанні і выданне кнігі "Пакінуць свой след на зямлі..." з нагоды 75-годдзя з дня нараджэння)

Ветэран, патрыёт, выхавачель // Ленін. сцяг (Хойнікі). – 1993. – 24 ліст.

(Пра стваральніка і дырэктара Хойніцкага краязнаўчага музея А. М. Зелянкоўскага)

Волкова, Л.

Стопроцентные попадания «оружейника» Седловского / Л. Волкова // Веч. Витебск. – 1999. – 24 апр.

(Пра мастака-рэстаўратара Віцебскага абласнога краязнаўчага музея А. Сядлоўскага)

Высоцкая, Н.

Збіральніца / Н. Высоцкая // Голас Радзімы. – 2005. – 8 верас. – С. 10.

(Пра дзейнасць былога дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь А. Аладавай (1907–1986))

Высоцкая, Н. Ф.

“Музеі ў нас трымаюцца за кошт таленавітых людзей” / Н. Ф. Высоцкая; гутарыла В. Чаркасава // Голас Радзімы. – 1997. – 10 ліп. (№ 28). – С. 1.

Гайба, М.

Нам нестася яго... / М. Гайба // Культура. – 1994. – 19 кастр. – С. 6.

(Пра жыццёвы і творчы шлях краязнаўцы, заснавальніка двух школьных музеяў М. Вінара)

Ганкіна, В.

“Эпатаж – это не по мне”: даже за мольбертом ему нужно быть одетым должным образом / В. Ганкіна // Рэспубліка. – 2002. – 12 сак. – С. 3.

(Аб творчай дзейнасці дырэктара НММ РБ В. І. Пракапцова)

Гарагляд, Н.

Гаспадыня вежы – “Берасцейская зорка – 96” / Н. Гарагляд // Навіны Камянецчыны. – 1997. – 1 лютага.

(пра Г. К. Тарасевіч, загадчыцу музея “Камянецкая вежа”)

Гаршкавоз, В.

Талент захавальніка / В. Гаршкавоз // Культура. – 1993. – 8 лют. – С. 7.

(Пра галоўную захавальніцу Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі рэлігіі ў Гродне Н. І. Ляшчонак)

Гілеп, У.

Імгненнасць і вечнасць / У. Гілеп // Краязнаўчая газета. – 2007. – Студз. (№ 2). – С. 3.

(Пра дзейнасць Ю. А. Карачуна (1931–1997), былога дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. Да 75-годдзя з дня нараджэння дзесяча культуры)

Говар, Г.

Святло душы / Г. Говар // Гомел. праўда. – 1999. – 29 ліп.

(Пра дырэктара Мазырскага краязнаўчага музея “Палессе” І. І. Васількову)

Голуб, Ю.

Ключнік Міцкевічавай сядзібы / Ю. Голуб // Голас Радзімы. – 2003. – 13 лют. – С. 5.

(Пра гісторыка і дырэктара Дома-музея Міцкевіча М. Гайбу)

Грабянчук, І. В.

Музейная дзейнасць Е. Р. Раманава ў кантэксце беларускага краязнаўчага руху / І. В. Грабянчук // “Открыть миру душу белоруса...”: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 150-годдзю з дня нараджэння Е. Р. Раманава, 25–26 кастрычніка 2005 г. – Гомель, 2005. – С. 16–24.

Грицанов, А.

Мечта длиною в жизнь / А. Грицанов, З. Скачкова // Рэспубліка. – 1994. – 1 лют. – С. 8.

(Пра дзейнасць стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Губаренко, В. В.

Комендант крепости / В. В. Губаренко; беседовал А. Гурин // Советская Белоруссия. – 2005. – 22 апр. – С. 18–19.

(Інтэрв’ю с дырэктаром мемарыяльнага комплексу “Брэстская крепость-герой” (в рубрике “50 вопросов “СБ”) о жизни и деятельности)

Гужалоўскі, А. А.

Іван Луцкевіч – збіральнік беларускіх старажытнасцяў / А. А. Гужалоўскі // Мастацтва Беларусі. – 1991. – № 10. – С. 67–69.

Гужалоўскі, А. А.

Тамаш Зан – аўтар першага беларускага музейнага праекта / А. А. Гужалоўскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 1999. – № 3. – С. 60–62.

Гужаловский, А. А.

Тамаш Зан – первый белорусский музейевед / А. А. Гужаловский // Материалы международной научной конференции по региональной истории Восточной Европы "Культура народов Великого княжества Литовского и Белоруссии, XIII – нач. XX вв.", Гродно, 22–24.10.1991 / ответственный редактор и составитель Д. Карев. – Гродно, 1991. – Кн. 3, Ч. I. – С. 26–31.

Даніла Міцкевіч: [1914–1996 гг.: Некралог] // Літаратура і мастацтва. – 1996. – 19 ліп. – С. 15; Культура. – 1996. – 16 – 22 ліп. (№ 28). – С. 2.

(Пра жыццёвы шлях Д. Міцкевіча, дырэктара Літаратурнага музея Я. Коласа)

Дзетліковіч, П.

Інтэрнацыянальны прафесар / П. Дзетліковіч // Могилевская правда. – 1996. – 12 окт.

(Пра вучонага і краязнаўцу І. Стэльмашонка з г. Горкі)

Ждановіч, В.

Фізік з душою лірыка / В. Ждановіч, І. Ждановіч // Нар. воля. – 2003. – 9 студз.

(пра стваральніка Музея старажытнабеларускай культуры НАНБ Ю. Хадыку)

Жыгоцкі, М.

Сэнс яго жыцця / М. Жыгоцкі // Беларус. Нива. – 1994. – 15 верас.

(Пра жыццёвы шлях Д. Міцкевіча, дырэктара Літаратурнага музея Я. Коласа)

Завейны, М.

Збіральнік народнай мудрасці / М. Завейны // Зямля і людзі (Магілёў). – 1995. – 13 ліп. – С. 7.

(Пра стваральніка краязнаўчага музея ў в. Галоўчын Бялыніцкага р-на В. Д. Гузава)

Засталіся кнігі, застаўся музей... // Літаратура і мастацтва. – 1992. – 10 крас. – С.11.

(Пра жыццёвы і творчы шлях В.В. Церашчатавай – першага дырэктара Музея старажытнабеларускай культуры (1926–1992))

Захаренко, Н.

«Я – историк искусства» / Н. Захаренко // Витьбичи. – 2004. – 17 янв. – С. 4.

(Пра дырэктара Музея М. Шагала Л. Хмяльніцкую)

Захарэнка, А.

Канцэпцыя Таццяны Рудавай / А. Захарэнка // *Работніца і сялянка*. – 1993. – № 11. – С. 8–9.

(Пра дзейнасць дырэктара Полацкага дзяржаўнага гісторыка-культурнага запаведніка Т. Рудавай)

Землякова, Н.

Міхаіл Мельнікаў: “Краязнаўства – гэта жажлівая праўда гісторыі народа” / Н. Землякова // *Культура*. – 1992. – Сак. (№9). – С. 3.

Зинькевич, Л.

Виктор Анненков – лауреат президентской премии / Л. Зинькевич // *Днепров. неделя*. – 2002. – 23 янв. – С. 2.

(Пра В. Анненкава, дырэктара Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея)

Ибрагимов, Р. И.

Вячеслав Брониславович Зеленко / Р. И. Ибрагимов // *Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь*. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 255–256.

(Пра навуковага супрацоўніка НММ РБ В. Б. Зеленко)

І. І. Філіповічу – 80 // *Магілёўская праўда*. – 1992. – 8 жн.

(Да юбілею былога музейнага работніка, краязнаўцы-даследчыка І. І. Філіповічу)

Іванова, Л.

Захавальніца гісторыі Браніслава Лазоўская / Л. Іванова // *Голас Сенненшчыны*. – 2004. – 6 сак.

(Пра захавальніцу фондаў Сеннескага раённага краязнаўчага музея Б. Лазоўскую)

Ігнатовіч, Ф. І.

С. П. Жыўна і яго ўклад у стварэнне Гродзенскага музея прыроды / Ф. Ігнатовіч і інш // *Краязнаўчыя запіскі: зб. арт. / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"*; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.), В. І. Шоцік. – Гродна, 1995. – Вып. 3: Да 75-годдзя заснавання ГДГАМ. – С. 92–96.

Іпатава, В.

Скарбашукальнік з Ляймэна / В. Іпатава // *Голас Радзімы*. – 2000. – 9 лют. – С. 6.

(Пра дзейнасць эмігранта з Беларусі Ю. Попкі (1912–1990) па стварэнні Музея беларускай культуры ў нямецкім горадзе Ляймэне)

Іпатава, В.

Стваральнік Міхаіл Фёдаравіч Петрыкевіч / В. Іпатава // Краязнаўчая газета. – 2007. – Крас. (№ 14). – С. 4.

(Аб прафесійнай і краязнаўчай дзейнасці былога дырэктара Дзятлаўскага гісторыка-краязнаўчага музея)

Ішчанка, С.

Гаспадыня Коласава Дома / С. Ішчанка // Культура. – 2005. – 5–11 сак. – С. 14.

(Гутарка з дырэктарам Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа З. Камароўскай пра дзейнасць установы)

Кажамякін, В.

Ён стаяў ля вытокаў музейнай справы Магілёва / В. Кажамякін // Ратуша (Магілёў). – 1992. – ліп. (№ 14). – С. 5.

(Пра беларускага этнографа, фалькларыста і археолага Е. Р. Раманава (1855–1922))

Какареко, В. И.

Юзеф Иодковский: музейщик и нумизмат / В. И. Какареко // Банкаўскі веснік. – 2010. – № 7 (спеціальны выд.). – С. 20–27.

Калеснічэнка, Л.

Ён збырог музей... / Л. Калеснічэнка // Культура. – 1999. – 3–9 ліп. (№ 24). – С. 3.

(Пра дзейнасць прэпаратара-таксідэрміста А. К. Цітка па захаванні фондаў заалагічнага музея БДУ у гады Вялікай Айчыннай вайны)

Карачун, Ю. А.

Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР Алена Васільеўна Аладава (да 90-годдзя з дня нараджэння) / Ю. А. Карачун // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 249–251.

Карлюкевіч, А.

Гаспадар музея: аповед пра тое, як былы парт. работнік стаў краязнаўцам / А. Карлюкевіч // Беларусь. – 1999. – № 8. – С. 16–17.

(Пра дырэктара Пухавіцкага раённага краязнаўчага музея А. А. Прановіча)

Карлюкевич, А.

Младшій из "трех дубков" / А. Карлюкевич // Советская Белоруссия. – 2006. – 31 марта. – С. 20.

(О жизни и деятельности научного сотрудника Государственного литературно-мемориального музея Я. Коласа М. К. Мицкевича – младшего сына народного писателя Беларуси Я. Коласа (1882–1956))

Карпенко, Е. В.

Николай Николаевич Веденеев (1957–1998) / Е. В. Карпенко // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2001. – Вып. 3. – С. 289–292. (Памяці рэстаўратара НММ РБ М. Ведзянеева)

Клімовіч, А.

"Айсберг" сярод акіяна гісторыі / А. Клімовіч // Мінская праўда. – 2005. – 15 студз. – С. 6.

(Пра дырэктара Мінскага абласнога краязнаўчага музея Т. Л. Лянкевіч, якая ўзнагароджана спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь)

Кобрын, У.

Паўтарыўся ў сваім настаўніку / У. Кобрын // Мін. праўда. – 1994. – 15 верасня.

(Пра дзейнасць дырэктара гісторыка-культурнага запаведніка "Заслаўе" А. М. Калбаскі)

Кобяк, Э.

Юбилей под музейными сводами / Э. Кобяк // Заря (Брест). – 2004. – 23 марта.

(Пра навуковага супрацоўніка Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея З. І. Кульшу)

Кожан, К.

Скарбы яе душы / К. Кожан // Народная воля. – 2006. – 25 лют. – С. 4.

(Пра краязнаўчую дзейнасць супрацоўніцы А. Э. Райчонак Германавіцкага музея мастацтва і этнаграфіі імя Язэпа Драздовіча Шаркоўшчынскага раёна Віцебскай вобласці)

Корбут, В.

Искусство видеть шедевры: Елену Аладову современники называли белорусским Третьяковым / В. Корбут // Советская Белоруссия. – 2007. – 17 авг. – С. 12–13.

(О жизни и деятельности бывшего директора Национального художественного музея Республики Беларусь Е. В. Аладовой (1907–1986))

Корсак, Д.

90 профессий Александра Хильмана, или Почему не стоит выбрасывать бабушкин комод / Д. Корсак // Сов. Белоруссия. – 2004. – 19 июня. – С. 30.

(Пра А. Хільмана, мастака-рэстаўратара НММ РБ)

Крупіца, Н.

"Когда прикасаешься ко времени..." / Н. Крупица // Витьбичи. – 2006. – 5 янв.

(О научном сотруднике областного краеведческого музея Н. Гулидовой, признанной лучшим музейным работником области в 2005 году)

Крывіцкі, Л.

Нельга абысці маўчаннем / Л. Крывіцкі // Спадчына. – 1991. – № 1. – С. 10–17.

(Аб жыцці і дзейнасці І. І. Луцкевіча (1881–1919) – беларускага археолага, этнографа, грамадскага дзеяча)

Крэпак, Б.

Ганаровы акадэмік / Б. Крэпак // Культура. – 2007. – 28 ліп. – 3 жн. – С. 11.

(Пра дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь У. Пракапцова, які быў выбраны ганаровым членам Расійскай акадэміі мастацтваў)

Крэпак, Б.

Беларускі інтэлігент / Б. Крэпак // Культура. – 1998. – 20–26 чэрв. – С. 5.

(Памяці Ю. А. Карачуна, былога дырэктара НММ РБ)

Крэпак, Б.

“Нягледзячы на подпіс, рэч сапраўдная” / Б. Крэпак // Культура. – 2002. – 25–31 мая. – С. 15.

(Пра творчую дзейнасць першага дырэктара ДММ БССР А. В. Аладавай. Да 95-годдзя з дня нараджэння)

Крэпак, Б.

Твая душа яшчэ побач... / Б. Крэпак // Культура. – 1997. – 14–20 чэрв. – С. 5.

(Памяці Ю. А. Карачуна, былога дырэктара НММ РБ)

Кубеко, В.

Чтоб понять народную душу / В. Кубеко // Нар. газ. – 2004. – 2 сак.

(Пра А. С. Рыбакову, загадчыцу Музея этнаграфіі – філіяла Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея)

Курбека, І.

Дзядзька Юзік / І. Курбека // Тэатр. Беларусь. – 1994. – № 5. – С. 43–45.

(Пра І. М. Міцкевіча – экскурсавода філіяла Літаратурнага музея Я. Коласа ў Смольні)

Кустава, З.

“Мудры настаўнік – Алесь Белакоз” / З. Кустава, Т. Фаменка // Полымя. – 2000. – № 7. – С. 116–132.

(Пра настаўніка беларускай мовы і літаратуры А. М. Белакоза, заснавальніка Гудзевіцкага літаратурна-краязнаўчага музея);

Лабачэўская, В.

Захавальнік Палескага музея Дзмітрый Георгіеўскі: да 75-годдзя адкрыцця музея ў Пінску / В. Лабачэўская; Бел. ін-т праблем культуры. – Мінск: Тэхналогія, 2001. – 82 с.

Лабачэўская, В.

Згубленае імя: Дзмітрый Георгіеўскі – захавальнік Палескага музея ў Пінску / В. Лабачэўская // Загароддзе – 3: матэрыялы навук.-краязн. канф. “Палессе ў XX стагоддзі”, 1–4 чэрв. 2000 г., Беласток. – Мінск, 2001. – С. 274–285.

Лабачэўская, В. А.

Далейшы лёс... невядомы / В. А. Лабачэўская // Пін. весн. – 2001. – 12 верас.
(Пра захавальніка Палескага музея Дз. Георгіеўскага)

Лабачэўская, В. А.

Успомніць, каб зрабіць, – зрабіць, каб успомніць: у гасцях у нар. майстра Мікалая Тарасюка / В. А. Лабачэўская // Мастацтва. – 2003. – № 8. – С. 49–52.
(Пра творчасць М. Тарасюка, самадзейнага майстра, стваральніка музея “Успаміны бацькаўшчыны” ў в. Стойлы Пружанскага р-на)

Лейчинский, А.

Мечтала стать медсестрой, а стала хорошим историком-краеведом / А. Лейчинский // Шлях Кастрычніка (Хоцімск). – 1998. – 21 кастр.
(Пра стваральніцу Хоцімскага раённага краязнаўчага музея В. Баўрыну)

Лицкевич, С.

Башня всей жизни / С. Лицкевич // Сов. Белоруссия. – 1999. – 20 нояб. – С. 4.
(Пра Г. К. Тарасевіч, загадчыцу музея “Камянецкая вежа”)

Лицкевич, С.

Чудак из города детства / С. Лицкевич // Сов. Белоруссия в Минске. – 2001. – 24 марта. – С. 12.
(Пра навуковага супрацоўніка Рагачоўскага музея народнай славы А. Рыкунова)

Луцкевич, Л.

Янка Шутовіч: да 90-гад. юбілею / Л. Луцкевіч // Эхо Литвы. – 1994. – 11 февр. – С. 6.
(Пра жыццё і дзейнасць апошняга дырэктара Беларускага музея ў Вільні)

Ляшчонак, Н.

Міфы і рэаліі фондасховішча / Н. Ляшчонак; гутарыла С. Ішчанка // Культура. – 2005. – 19–25 сак. – С. 14.

(Гутарка з навуковым супрацоўнікам УК "Беларускі дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі" пра дзейнасць установы)

Мазан, Я.

Станіслаў Жыўна / Я. Мазан // Гродн. правда. – 1991. – 10 янв.

(Пра заснавальніка першага музея прыроды ў Гродне С. Жыўну)

Майсёнак, А.

Да 70-годдзя Алеся Белакоза / А. Майсёнак // Пагоня (Гродна). – 1998. – 10 верас. – С. 7.

(Пра дырэктара Гудзевіцкага літаратурна-этнаграфічнага музея)

Макарэвіч, С.

Стваральнік музея ў Гальшанах / С. Макарэвіч // Рэгіян. газ. – 2003. – 22 жн. – С. 2.

(Пра стваральніка народнага гісторыка-краязнаўчага музея на базе Гальшанскай СШ Э. С. Корзуна)

Марголина, Р.

Человек музейный / Р. Марголина // Пінскі веснік. – 1991. – 6 ліп.

(Аб адным з заснавальнікаў музея Беларускага Палесся Р. Гарашкевічу)

Мархель, У.

“Была гэта праца з божай ласкі” / У. Мархель // Беларуская мінуўшчына. – 1995. – № 3. – С. 31–32.

(Пра жыццё, навуковую дзейнасць А.К. Ельскага (1834–1916), заснавальніка краязнаўчага музея ў Замосці)

Махтадуй, Т.

Летапісец Гузаў / Т. Махтадуй // Беларус. Нива. – 1995. – 30 июня.

(Пра стваральніка краязнаўчага музея ў в. Галоўчын Бялыніцкага р-на В. Д. Гузава)

Мацуйся, Мікола! // Культура. – 2000. – 20–26 мая. – С. 4–10.

(Пра навуковага супрацоўніка Музея старажытнабеларускай культуры пры Ін-це мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі М. П. Мельнікава. Да 50-гадовага юбілею)

Могилевец, Н.

Летописец земли могилевской / Н. Могилевец // Веснік Магілёва. – 1996. – 23 мая. – С. 2.

(Пра дзейнасць стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Морозова, Н. М.

У истоков создания Кричевского краеведческого музея / Н. М. Морозова // Магілёўшчына: зборнік артыкулаў па археалогіі, гісторыі, краязнаўству Магілёўскай вобласці. – Магілёў, 2007. – Вып. 9. – С. 195–197.

Москаленко, Г.

Неутомимый исследователь / Г. Москаленко // 7 дней. – 2007. – 15 марта. – С. 5.

(Об основателе Слонимского районного краеведческого музея И. И. Стабровском (1870–1968) и экспозиции музея в настоящее время)

Налівайка, Л.

Дырэктар, мастацтвазнаўца, мастак / Л. Налівайка // Голас Радзімы. – 2002. – 3 ліп. – С. 4.

(Пра былога дырэктара НММ РБ Ю. Карачуна)

Немізанскі, У.

Ёсць яшчэ адзін лаўрэат Іолшынскай прэміі / У. Немізанскі // Свабоднае слова (Рагачоў). – 1994. – 29 студзеня.

(Пра навуковага супрацоўніка Рагачоўскага музея народнай славы А. М. Рыкунова)

Она создала музей // Обозреватель. – 2005. – 3 июня. – С. 26.

(О жизни и деятельности первого директора Национального художественного музея Республики Беларусь Е. Аладовой (1907–1986). К 100-летию со дня рождения)

Орлова, И.

Забота о памяти и славе земли нашей / И. Орлова // Народная газета. – 2006. – 9 лют. – С. 9.

(О директоре мемориального комплекса "Брестская крепость-герой" В. Губаренко)

Паньшына, І.

Дырэктар, сябар і калега: да 65-годдзя Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / І. Паньшына // Мастацтва. – 2004. – № 9. – С. 5–7.

(Пра былога дырэктара НММ РБ Ю. Карачуна)

Паньшына, І. М.

Ірына Паньшына марыць прачытаць цэлую эпоху / І. М. Паньшына; гутарыў Б. Крэпак // Культура. – 1999. – 8–14 мая. – С. 12.

(Пра дзейнасць намесніка дырэктара НММ РБ І. Паньшынай)

Парафінюк, А.

Гаспадыня вежы / А. Парафінюк // Навіны Камянеччыны. – 2002. – 5 чэрв.
(Пра загадчыцу музея “Камянецкая вежа” Г. К. Тарасевіч)

Парчинский, Е.

Он знает язык цветов / Е. Парчинский // Химик (Новополоцк). – 2002. – 11 окт.

(Пра дырэктара Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка М. Ільніцкага)

Пашкавец, Г.

Стваральніца раённага краязнаўчага / Г. Пашкавец // Навіны Палесся (Столін). – 1997. – 17 мая.

(Пра стваральніцу Столінскага раённага краязнаўчага музея В. М. Очкіну)

Пашкевіч, Т.

Захавальніца музейнага фонду / Т. Пашкевіч // Браслаўская звязда. – 2007. – 24 кастр.

(Пра галоўнага захавальніка фондаў Браслаўскага музейнага аб'яднання І. Шыдлоўскую)

Перапялюк, Г.

Вялікія скарбы маленькага гарадка / Г. Перапялюк // Літаратура і мастацтва. – 2005. – 3 чэрв. – С. 16.

(Пра заснавальніка і першага дырэктара Веткаўскага музея народнай творчасці Ф. Р. Шклярова, а таксама пра сучасны стан музея)

Подлипский, А.

Немые свидетели жизни коллекционера Галькевича / А. Подлипский // Нар. Слова (Віцебск). – 2000. – 27 чэрв. – С. 6.

(Пра віцебскага калекцыянера І. Д. Галькевіча, на аснове калекцыі якога быў створаны музей прыватных калекцыяў)

Подлипский, А.

Создатель витебского музея / А. Подлипский // Нар. Слова (Віцебск). – 1999. – 5 студз. – С. 6.

(Пра стваральніка і першага дырэктара Віцебскага абласнога краязнаўчага музея А. Брадоўскага)

Пракопчык, Б.

Пра святых, анёлаў і беларускі рушнік / Б. Пракопчык // Звязда. – 2006. – 21 сак. – С. 3.

(Пра дзейнасць галоўнага захавальніка фондаў Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі рэлігіі Г. Ляскоўскую, якая ўдастоена прэміі Гродзенскага аблвыканкома імя А. Дубоўкі ў намінацыі "Музейны работнік года")

Пугач, А.

Горацкі падзвіжнік / А. Пугач // Могилев. правда. – 1996. – 10 фебр.
(Пра дырэктара Горацкага гісторыка-этнаграфічнага музея В. М. Ліўшыца)

Рабушка, І.

Аб чым плача душа? / І. Рабушка // Маладзечанская газета. – 2005. – 22 студз. – С. 2.
(Пра дырэктара Мінскага абласнога краязнаўчага музея Т. Л. Лянкевіч, якая ўзнагароджана спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь "За духоўнае адраджэнне")

Раманенка, Л.

Руплівец духоўнай культуры горада Давыда / Л. Раманенка // Навіны Палесся (Столін). – 2005. – 9 верас. – С. 3.
(Пра малодшага навуковага супрацоўніка народнага музея гісторыі горада Давыд-Гарадка М. П. Бразоўскага)

Роман Григорьевич Бадин (1930–1999) // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2001. – Вып. 3. – С. 293–294.
(Памяці навуковага супрацоўніка НММ РБ Р. Р. Бадзіна)

Рынкевіч, У.

Фінішная праяма / У. Рынкевіч // Мастацтва. – 2001. – № 2. – С. 8–9.
(Пра творчую і навуковую дзейнасць вядучага навуковага супрацоўніка НММ РБ Л. Налівайкі)

Светлов, В. И.

Тепло морозного безмолвия / В. И. Светлов // Рэспубліка. – 2000. – 6 ліп. – С. 11.
(Пра стваральніка Крычаўскага раённага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Свірын, І.

Усім бы такія праблемы / І. Свірын // Культура. – 2003. – 18 – 24 кастр. – С. 17.
(Пра дзейнасць дырэктара Хойніцкага гісторыка-краязнаўчага музея С. Скрыпчанкі)

Севярынец, К.

Удалечыні ад бальшакоў, ды на самай галоўнай плыні вірлівай рэчаіснасці жыве і працуе звычайная вясковая настаўніца Ада Райчонак / К. Севярынец // Нар. слова. – 1992. – 21 лют. – С. 2.
(Пра стваральніцу краязнаўчага музея ў в. Германавічы Шаркаўшчынскага р-на)

Слова пра калегу (памяці Валянціна Рабцэвіча) // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 107.

Стэльмашонак, Ф.

У несупынным пошуку / Ф. Стэльмашонак // Гомел. праўда. – 1993. – 23 лютага.

(Пра дзейнасць старэйшага навуковага супрацоўніка Гомельскага абласнога краязнаўчага музея М.С. Царкова)

Сурман, И.

На радость людям и себе / И. Сурман // Мін. праўда. – 2003. – 16 студз. – С. 4.

(Пра малодшага навуковага супрацоўніка Уздзенскага раённага краязнаўчага музея А. Шамшэня)

Тамара Антоновна Небышинец (1950–2000) // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2001. – Вып. 3. – С. 295–297.

(Памяці навуковага супрацоўніка НММ РБ Т. А. Небышынец)

Ткацэвіч, Г.

Назва музея – скансэн, а імя вучонага сакратара – Ларыса Астапкевіч / Г. Ткацэвіч // Культура. – 2000. – 2–8 верас. – С. 3.

(Пра супрацоўніцу Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту)

Трыгубовіч, В.

Скарбы души застаюцца / В. Трыгубовіч // Мастацтва. – 1997. – № 9. – С. 10–11.

(Памяці Ю. А. Карачуна, былога дырэктара НММ РБ)

Уласенка, М.

Работа такая... / М. Уласенка // Магілёўская праўда. – 1992. – 6 сак.

(Пра творчую дзейнасць дырэктара Крычаўскага музея М.Ф. Мельнікава)

Уліцёнак, А.

Тры лісты Міхаіла Мельнікава: сцэнарый нязнанага фільма / А. Уліцёнак // Ленін. кліч (Крычаў). – 1994. – 13 крас.

(Пра дзейнасць стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Усава, Н.

Задумы і здзяйсненні Н. Высоцкай / Н. Высоцкая, Н. Усава // Голас Радзімы. – 2004. – 4–11 сак. – С. 6.

(Пра Н. Ф. Высоцкую, загадчыцу аддзела старажытнабеларускага мастацтва НММ РБ)

Усава, Н.

Малавядомыя старонкі з жыцця Алены Аладавай / Н. Усава // Мастацтва. – 2004. – № 6. – С. 13–15.

Усава, Н.

Першы дырэктар. Мікалай Міхалап (1886–1979). Творы і дакументы / Н. Усава // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2005. – Вып. 4: 2003. – С. 12–13.

Федарэнка, Н.

Нашчадкі з удзячнасцю ўспомняць яго імя / Н. Федарэнка // Чырв. Змена. – 1999. – 11 лістап.

(Пра А. М. Мартынава, стваральніка Кобрынскага ваенна-гістарычнага музея імя А. В. Суворова)

Федотова, Ю.

Аладовой исполнилось бы 95... / Ю. Федотова // Рэспубліка. – 2002. – 31 мая. – С. 4.

Хадыка, Ю.

Дырэктар музея / Ю. Хадыка // Літаратура і мастацтва. – 1991. – 27 вер. – С. 15.

(Пра дзейнасць першага дырэктара Музея старажытнабеларускай культуры пры Ін-це мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АН БССР В. В. Церашчатавай)

Харламаў, А.

Помняць яго на Палессі / А. Харламаў // Нар. Трыбуна (Брэст). – 1995. – 5 жн. (Пра краязнаўцу, аднаго з арганізатараў Лунінецкага раённага краязнаўчага музея Г. А. Вайндраха)

Харужы, А.

Майстар чучальных спраў / А. Харужы; гутарыў А. Хапопik // Голас Радзімы. – 2002. – 20 лістап. – С. 8.

(Пра мастака-таксідэрміста Дзяржаўнага музея прыроды і экалогіі А. Харужага)

Хмяльніцкая, Л.

Гаспадыня дома Шагала / Л. Хмяльніцкая; размову вяла К. Дружкова // Віцеб. рабочы. – 2001. – 7 ліп.

(Пра дзейнасць Л. Хмяльніцкай, дырэктара Музея Марка Шагала ў Віцебску)

Хмяльніцкая, Л.

Ланцуг падзей, або Калі складаецца пасьянс... / Л. Хмяльніцкая; гутарыла К. Дружкова // Культура. – 2001. – 14 – 20 ліп. – С. 6.

(Пра навуковую дзейнасць Л. Хмяльніцкай, дырэктара Музея Марка Шагала)

Хмяльніцкая, Л.

“Я адпачываю ў архіве” / Л. Хмяльніцкая; гутарыла Г. Шпакоўская // Нар. слова (Віцебск). – 2002. – 4 мая. – С. 5.

(Пра дзейнасць Л. Хмяльніцкай, дырэктара Музея Марка Шагала ў Віцебску)

Хотько, П. С.

"Когда мне грустно, я перечитываю дневник путешествий" / П. С. Хотько; беседовала Светлана Лицкевич // Советская Белоруссия. – 2006. – 24 марта. – С. 6–7.

(Беседа с директором Национального музея истории и культуры Беларуси в рубрике "50 вопросов "СБ" о жизни и профессиональной деятельности)

Царук, В. М.

Супрацоўнікі музея / В. М. Царук // Краязнаўчыя запіскі: зборнік артыкулаў / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.) [і інш.]. – Гродна, 1997. – Вып.4. – С. 163–174.

Цімошык, Л.

Партрэт збіральніцы / Л. Цімошык // Звязда. – 2007. – 22 мая.

(Пра заслужанага дзеяча мастацтваў БССР А. В. Аладаву (1907–1986), першага дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. Да 100-годдзя з дня нараджэння)

Чуркина, В. М.

Петр Николаевич Герасимович (13.03.1912–20.04.1990) / В. М. Чуркина // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 252–254.

(Памяці былога супрацоўніка НММ РБ, загадчыка аддзела беларускага савецкага мастацтва)

Чыгрын, С.

Генерал... ад краязнаўства / С. Чыгрын // Беларуская мінуўшчына. – 1995. – № 3. – С. 54–55.

(Пра І. І. Стаброўскага – заснавальніка краязнаўчага музея ў Слоніме)

Чыгрын, С.

Да забытых Стаброўскіх / С. Чыгрын // Слонімскі веснік. – 1994. – 15 лістап.

Шапашнікава, А.

Яна дае партрэтам імёны / А. Шапашнікава // Культура. – 2005. – 5–11 сак. – С. 14.

(Пра жыццё і творчую дзейнасць Т. А. Карповіч музейнага супрацоўніка філіяла Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь "Дом-музей Ваньковічаў. Культура і мастацтва першай паловы XIX ст.")

Шапошникова, Е. Д.

Наталья Калашник. "Любимое дело – искусствоведение" / Е. Д. Шапошникова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2007. – Вып. 5: 2004. – С. 228–231.

(О деятельности сотрудника музея Н. Калашник)

Шаранговіч, Н. В.

Present Indefinite: мастацтвазнаўцу і мастаку, дырэктару Нацыянальнага мастацкага музея Уладзіміру Пракапцову спаўняецца 50 гадоў / Н. В. Шаранговіч // Мастацтва. – 2003. – № 8. – С. 40–41.

Шарковская, Н.

Археолог-любитель из Завидичей: о выявленных материалах М. Ф. Кусцинского в фондах Витебского областного краеведческого музея / Н. Шарковская // Музейны веснік / Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі. – Мінск, 2005. – Вып. 2. – С. 65–71.

Шафран, Г.

Рэха вясковага маленства ў Белавежскай пушчы / Г. Шафран // Драгічынскі веснік. – 2005. – 26 студз.

(Пра дзейнасць дырэктара музея прыроды Белавежскай пушчы Р. Раманюка)

Швед, В. В.

Штрыхі да партрэта Юзафа Ядкоўскага / В. В. Швед // Краязнаўчыя запіскі: зб. арт. / УК "Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей"; рэдкал.: В. М. Царук (адк. рэд.), В. І. Шоцік. – Гродна, 1995. – Вып. 3: Да 75-годдзя заснавання ГДГАМ. – С. 86–92.

(Пра стваральніка і кіраўніка Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея)

Швед, В.

Юзаф Ядкоўскі: вядомы і невядомы / В. Швед // Биржа информации (Гродно). – 2000. – 20 янв. – С. 4.

Шоцік, В. І.

Юзаф Ядкоўскі і яго роля ў стварэнні кнігазбору музея / В. І. Шоцік // Матэрыялы Першых Кнігазнаўчых чытанняў, Мінск, 15 верас. 1998 г. / склад. Т. І. Рошчына. – Мінск, 2000. – С. 116–126.

Щербакова, М. А.

Геннадий Ильич Король (8.02.1927–23.10.1990) / М. А. Щербакова // Паведамленні Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь / Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 1997. – Вып. 2. – С. 257–258.

(Памяці навуковага супрацоўніка НММ РБ Г. І. Караля)

Юрчанка, І.

Жыццё моцнага духам / І. Юрчанка // Ленін. кліч (Крычаў). – 1993. – 22 верасня.

(Пра дзейнасць стваральніка Крычаўскага краязнаўчага музея М. Ф. Мельнікава)

Яніцкая, М.

Слова пра калегу / М. Яніцкая, І. Лявонава // Культура. – 1992. – крас. (№ 14).

– С. 7. (Пра навукоўцу, збіральніцу помнікаў беларускай культуры, стваральніцу Музея старажытнабеларускай культуры В. В. Церашчатаву)

7. ПАДРЫХТОЎКА МУЗЕЙНАГА ПЕРСАНАЛУ

Алексейчикова, Н. Н.

Музейно-архивная практика: программа и методические указания для студентов исторического факультета заочной формы обучения / Н. Н. Алексейчикова; Министерство образования Республики Беларусь, Учреждение образования "Могилевский государственный университет им. А. А. Кулешова". – Могилев: МГУ, 2010. – 68 с.

Артюшевская, С. В.

Модель подготовки менеджера по культурному наследию и туризму / С. В. Артюшевская, А. Н. Колбаско; Европ. гуманитар. ун-т, Фак. искусств, Каф. музееведения и туризма. – Минск: ЕГУ, 2003. – 45 с.

Бамбешка, І. І.

Станаўленне сістэмы падрыхтоўкі музейных спецыялістаў у Беларусі / І. І. Бамбешка // Музейная адукацыя і музейная справа ў рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэспубл. навук.-практ. канф. 24 ліст. 2011 г. / рэдкал. М. А. Бяспалая (старш.) [і інш.]. – Мінск, 2012. – С. 32–39.

Берейшик, Л. В.

Использование модульно-рейтинговой системы в преподавании музееведческих дисциплин / Л. В. Берейшик // Организация самостоятельной работы студентов на факультете ВУЗа: материалы Международной научно-практической конференции 16–17 ноября 2006 г., Минск. – Минск, 2006. – С. 163–165.

Берейшик, Л. В.

Образовательный стандарт РБ. Высшее образование. Первая ступень. Специальность 1-23 03 12. Музейное дело и охрана историко-культурного наследия / Л. В. Берейшик, А. А. Гужаловский, И. Г. Томашева, С. Н. Ходин. – Минск: Мин. обр. РБ, 2008. – С. 35.

Бярозкіна, Л.

Мастацкае праектаванне музейных экспазіцый. Псіхалагічны аспект / Л. Бярозкіна // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 64–65.

Бярэйшык, Л. У.

Музеі замежных краін. Музеі Азіі, Амерыкі, Аўстраліі, Афрыкі: вуч. дап. / Л. У. Бярэйшык, А. А. Гужалоўскі. – Мінск: БДУ, 2008. – 246 с.

Бярэйшык, Л. У.

Музеі замежных краін. Музеі Еўропы: вуч. дап. / Л. У. Бярэйшык, А. А. Гужалоўскі. – Мінск: БДУ, 2004. – 187 с.

Волкова, Г. Н.

Школьные народные музеи боевой славы: справочник-путеводитель / Г. Н. Волкова, Л. Э. Товчигречко, В.Д. Шелухо. – Мінск: Полымя, 1991. – 78 с.

Горбачева, О. В.

Образовательный стандарт. Высшее образование. Специальность Г. 12. 02.00. Музейное дело и охрана памятников истории и культуры / О. В. Горбачева, А. А. Гужаловский, А. И. Кушнир, О. А. Яновский. – Минск: Мин. обр. РБ, 2000. – 32 с.

Грицкевич, В. П.

История музеев мира: учеб. пособие для студентов ист. фак. специальности Е 1-23 01 12 "Музейн. дело и охрана ист.-культур. наследия" / В. П. Грицкевич, А. А. Гужаловский. – Минск: Беларус. гос. ун-т, 2004. – 282 с.

Грицкевич, В. П.

История музейного дела до конца XVIII века: в 2 ч. / В. П. Грицкевич; С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. – Санкт-Петербург: СПбГУКИ, 2001. – Ч. 1. – 162 с.

Грицкевич, В. П.

История музейного дела до конца XVIII века: в 2 ч. / В. П. Грицкевич; С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. – Санкт-Петербург: СПбГУКИ, 2001. – Ч. 2. – С. 166–409.

Грицкевич, В. П.

История музейного дела до конца XVIII века / В. П. Грицкевич; М-во культуры и массовых коммуникаций Рос. Федерации, С.-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств. – 2-е изд., испр. и доп. – Санкт-Петербург: СПбГУКИ, 2004. – 406 с.

Грыцкевіч, А. П.

Арганізацыя кіраўніцтва і кантролю за вытворчай і вучэбнай практыкай на кафедры гісторыі і музеязнаўства / А. П. Грыцкевіч // Практыка як састаўная частка прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў для сацыякультурнай сферы: матэрыялы рэсп. навук.-метад. канф., 1–2 лют. 2000 г. / адк. рэд. А. І. Смолік; рэдкал.: Р. С. Матульскі [і інш.]. – Мінск, 2000. – С. 38–39.

Грыцкевіч, А.

Падрыхтоўка спецыялістаў-музеязнаўцаў да навуковай працы / А. Грыцкевіч // Музейны веснік / Нац. гіст. Музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2008. – Вып. 4. – С. 102–103.

Гужалоўскі, А. А.

Гісторыя музейнай справы Беларусі. Вучэбна-метадычны дапаможнік / А. А. Гужалоўскі. – Мінск: БДУ, 2012. – 303 с.

Гужалоўскі, А. А.

Гісторыя музейнай справы. Навучальная праграма / А. А. Гужалоўскі, А. М. Калбаска // Школа музеялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 13–24.

Гужалоўскі, А. А.

З вопыту падрыхтоўкі вучэбнага курса “Арганізацыя і планаванне выкарыстання новых інфармацыйных тэхналогій і музеі” / А. А. Гужалоўскі, Н. М. Здасюк // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 123–126.

Гужалоўскі, А. А.

З гісторыі міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне падрыхтоўкі музейнага персаналу / А. А. Гужалоўскі // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі 24 лістапада 2011 г. / рэдкал.: М. А. Бяспалая (старш.) і інш. – Мінск: Белар. дзярж. Ун-т культуры і мастацтваў, 2012. – С. 23–28.

Гужалоўскі, А. А.

Падрыхтоўка музейных спецыялістаў на гістарычным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта / А. А. Гужалоўскі // Музейны веснік / Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2011. – Вып. 5. – С. 149–153.

Гужаловский, А. А.

Подготовка музейных специалистов в Республике Беларусь [Электронный ресурс]. / А. А. Гужаловский // Региональная конференция музейных специалистов стран СНГ; “Управление музеем – XXI век. Презентационные и учебные материалы проекта ЮНЕСКО / МФГС для государств – участников СНГ по музейному менеджменту на основе публикаций ЮНЕСКО/ИКОМ. 2008–2010”. – Электрон., текстовые дан. – Москва, 2010. – CD-ROM.

Гужаловский, А. А.

Программа курса “Организация и планирование использования информационных технологий в музее” как средство изучения музейного фонда / А. А. Гужаловский, Н. М. Здасюк // Информационное обеспечение исторического образования. Педагогические аспекты исторической информатики: сб. статей / под. ред. В. Н. Сидорцова. – Минск–Гродно, 2003. – С.123–126.

Гулак, А. А.

Удасканаленне вытворчай практыкі студэнтаў спецыяльнасці “музеязнаўства і ахова помнікаў гісторыі і культуры” / А. А. Гулак // Практика як састаўная частка прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў для сацыякультурнай сферы: матэрыялы рэсп. навук.-метаад. канф., 1–2 лют. 2000 г. – Мінск, 2000. – С. 44–47.

Джумантаева, Т. А.

К вопросу о сущности музейной специальности / Т. А. Джумантаева // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы: матэрыялы рэсп. навук.-практ. канф., Мінск, 24 ліст. 2011 г. / Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў; рэдкал.: М. А. Бяспалая [і інш.]. – Мінск, 2012 – С. 46–49.

Джумантаева, Т. А.

Метадычныя рэкамендацыі па складанню тэматычных каталогаў музейных калекцый ПГКМЗ / Т. А. Джумантаева // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1996 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1997. – С. 1–3.

Зуев, Г. С.

Музей Столинского аграрно-экономического колледжа: пособие для экскурсоводов музея / Г. С. Зуев. – Лунинец: МП “Спектр”, 1997. – 109 с.

Зязюля, А.

Музейная справа: падрыхтоўка спецыялістаў у галіне інфармацыйных тэхналогій / А. Зязюля, С. Ганчарова // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джумантаева. – [б. м.], 2002. – С. 119–122.

Казанцава, М.

Камплектаванне, улік і захаванне музейных фондаў / М. Казанцава // Школа музеялогіі: навуч. праграмы: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 28–41.

Казанцава, М.

Музейная этыка / М. Казанцава // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 59–62.

Калбаска, А.

Музейны менеджмент і маркетынг / А. Калбаска // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 51–56.

Калбаска, А.

Уводзіны ў тэорыю музейялогіі / А. Калбаска // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 5–13.

Колабава, І. Н.

Археалагічная практыка: праблемы і спосабы іх вырашэння / І. Н. Колабава // Практика як састаўная частка прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў для сацыякультурнай сферы: матэрыялы рэсп. навук.-метад. канф., 1–2 лют. 2000 г. – Мінск, 2000. – С. 98–100.

Ляховіч, Л. У.

Метадычныя асновы выкладання дысцыплін гістарычнага цыкла ў падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне музейнай справы і аховы гісторыка-культурнай спадчыны / Л. У. Ляховіч // Навукова-метадычнае і інфармацыйнае суправаджэнне падрыхтоўкі кадраў для сферы культуры і мастацтва: матэрыялы навукова-метадычнай канферэнцыі, 3 лютага 2010 года / рэдкал.: Р. А. Ровіна (адказны рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2010. – С. 112–116.

Матевосян, Е.

Повышение квалификации музейных специалистов как фактор эффективной деятельности музеев / Е. Матевосян // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке: материалы конференции, Минск–Вильнюс–Тракай, 2006–2007 / составители: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск [и др.], 2007. – С. 37–41.

Матыль, Т.

Музейная архітэктурна / Т. Матыль // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 62–64.

Мацевасян, А.

Сучасны музей і праблемы падрыхтоўкі музейных спецыялістаў / А. Мацевасян // Музеі і культурная спадчына як частка глабальнай інфармацыйнай прасторы: матэрыялы міжнар. канф., Мінск–Полацк, 8–

11 крас. 2002 г. / уклад.: А. Б. Сташкевіч, Т. А. Джуматаева. – [б. м.], 2002. – С. 126–130.

Мікуліч, Т. М.

Роля этнаграфічнай практыкі ў працэсе падрыхтоўкі студэнтаў па спецыяльнасці “музеязнаўства і ахова помнікаў гісторыі і культуры” / Т. М. Мікуліч // Практыка як састаўная частка прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў для сацыякультурнай сферы: матэрыялы рэсп. навук.-метад. канф., 1–2 лют. 2000 г. – Мінск, 2000. – С. 117–121.

Мірончык, В. У.

Музейныя кадры / В. У. Мірончык // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва / Нац. б-ка Беларусі. – Мінск, 2000. – № 1. – С. 76–85.

Мірончык, В.

Музейная педагогіка / В. Мірончык // Школа музеялогіі: навуч. праграмы: навук.-метад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 47–50.

Музейная азнаямляльная практыка: метадычныя рэкамендацыі / аўт.-склад.: А. М. Дулаў, Н. В. Трафімчык, Дз. В. Юрчак. – Віцебск: УА “ВДУ імя П. М. Машэрава”, 2010. – 56 с.

Национальный тренинг Республики Беларусь по музейному менеджменту с использованием серии публикаций ЮНЕСКО/ИКОМ "Управление музеем – XXI век" 26–28 мая 2009 г., г. Минск = National Capacity-building Training of the Republic of Belarus in Museum Management based on the UNESCO/ICOM publications "Running a Museum — XXI Century" 26–28 May 2009, Minsk // Управление музеем – XXI век Running a museum – XXI century: презентационные и учебные материалы проекта ЮНЕСКО/МФГС для государств-участников СНГ по музейному менеджменту на основе публикаций ЮНЕСКО/ИКОМ, 2008–2010 / Межгосударственный фонд гуманитарного сотрудничества государств-участников СНГ; авторы-составители: Г. Б. Андреева [и др.]. – Москва, 2010. – 79–89 с.

Нумізматычная гістарыяграфія: метад. матэрыялы для студэнтаў спецыялізацыі “Музеязнаўства” / падрыхт. І. І. Сінчук. – Мінск, 1998. – 42 с.

Полуцкая, С. В.

Формы профессиональной подготовки специалистов-историков в период музейно-архивной практики / С. В. Полуцкая // Вопросы практической подготовки студ. ун-та: материалы научно-практ. конф. 23–25 апр. 1991 г. / редкол.: И. И. Прокофьев (отв.ред.) [и др.]. – Гродно, 1992. – Ч. 2. – С. 56–59.

Рак, А.

Аўтаматызаваныя інфармацыйна-пошукавыя сістэмы ў фондавай рабоце музея / А. Рак // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 41–43.

Раковская, Г. Н.

Методика проведения экскурсий (методические рекомендации) / Г. Н. Раковская // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 2006 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 2007. – С. 40–47.

Раковская, Г. Н.

Методические рекомендации по подготовке и проведению экскурсии в музее / Г. Н. Раковская // Матэрыялы навукова-практычнай канферэнцыі: па выніках навукова-даследчай работы ў 1996 г. / уклад. Т. А. Джумантаева. – Полацк, 1997. – С. 4–10.

Руководителю музея, работающему на общественных началах / Мин. гор. турист.-экол. центр; сост. В. И. Ергольская. – Минск, [1999]. – 18 с.

Сташкевіч, А.

Музейная прэзентацыя. Навукова-экспазіцыйная дзейнасць / А. Сташкевіч // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 44–47.

Сташкевіч, А.

Навукова-даследчая дзейнасць музея / А. Сташкевіч // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 57–59.

Сташкевіч, А.

Тэорыя навуковага дакументавання і камунікацыі / А. Сташкевіч // Школа музейялогіі: навуч. праграмы: навук.-метаад. зб. / Бел. ін-т праблем культуры; уклад.: Л. У. Бярозкіна [і інш.]. – Мінск, 1997. – С. 25–28.

Трусаў, А. А.

Асаблівасці выкладання курса па гісторыі матэрыяльнай культуры / А. А. Трусаў // Сацыяльна-гуманітарныя навукі ў сістэме вышэйшай школы: Матэрыялы навук.-метаад. канф., 5–6 лют. 2002 г. – Мінск, 2002. – С. 208–210.

Фалерыстыка: праграма для студэнтаў спецыялізацыі “Музейзнаўства” / распрац. І. І. Сінчук. – Мінск, 1998. – 27 с.

Школьный музей / составители: О. Л. Залуцкая, Н. Е. Луйгас. – Минск: Красико-Принт, 2007. – 173 с.

Ярмусик, Э. С.

Музейная практика на истфаке: организация, опыт, проблемы / Э. С. Ярмусик // Вопросы практической подготовки студ. ун-та: материалы научно-практ. конф. 23–25 апр. 1991 г. / редкол.: И. И. Прокофьев (отв. ред.) [и др.]. – Гродно, 1992. – Ч. 2. – С. 60–62.

Museum: вучэбна-метадычны комплекс для студэнтаў 1–3-х курсаў спецыяльнасці "Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны" / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Установа адукацыі "Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава"; аўтары-складальнікі: В. У. Акуневіч [і інш.]; пад рэдакцыяй В. У. Акуневіча, А. Л. Дзядзінкіна. – Віцебск: Выдавецтва ВДУ, 2006. – 305 с.